

PETEK, 20. MAJA 2016

št. 118 (21.658) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA
V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/TS

NOVO
V KOPRU!

NOVOMAT^{d.o.o.}
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo poči,
do Novomata
skoči!

OBRTNA CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888

TRST - Na 4. strani
**Iz leta v leto več
mladih odvisnikov**
Novice iz centra Androna Giovani

TRST - Na 4. strani
**Illy: Nikoli več
aktivен v politiki**
Odločitev po včerajšnji obsodbi

GORICA - Na 14. strani
**Štirje neuspeli
poskusi goljufije**
Denar zahtevali od priletnih žensk

EGIPT - Strmoglavljenje airbusa A320 družbe EgyptAir med letom iz Pariza proti Kairu

Sumijo, da je bila bomba

ŠPORT - Cilj Gira danes v Čedadu
**Slovenski pozdrav
beneški etapi dirke**

FOTODAM.COM

KAIRO - Na letu iz Pariza v Kairo je ponoči v Sredozemsko morje južno od grškega otoka Karpatos strmoglavilo potniško letalo egipčanske družbe EgyptAir s 66 ljudmi na krovu. Vzrok strmoglavljenja ni znan. Izključena ni možnost tehnične, po ocenah strokovnjakov pa je bolj verjetna eksplozija bombe. Tudi vladni viri ZDA in Rusije namigujejo na verjetnost atentata.

Letalo na letu MS804 je vzletelo iz Pariza v sredo ob 23.09., z radarja pa je izginilo včeraj ob 2.30 po srednjevropskem času, ko je že bilo v egipčanskem zračnem prostoru. Po podatkih grških oblasti je airbus A320-232 strmoglavljal okoli 130 morskih milj (240 kilometrov) južno od grškega otoka Karpatos. Pilot je govoril z grškimi kontrolorji poletov kakih 25 minut pred izginjem z radarjev in ni omenjal kakršnih koli težav. Razbitine so včeraj popoldne opazili okoli 420 kilometrov jugovzhodno od Karpatosa.

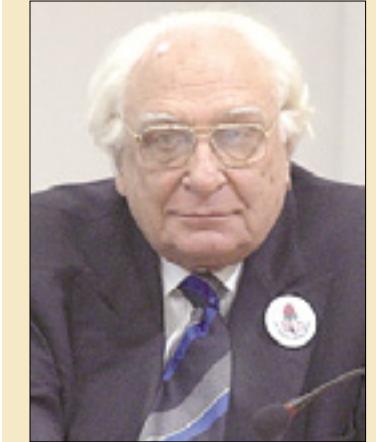
Na 2. strani

PROSLAVA
**V Ljubljano
pride tudi
Mattarella**

LJUBLJANA - Predsedniki Italije, Avstrije, Madžarske Hrvatske in Nemčije so potrdili udeležbo ob 25. obletnici osamosvojitve Slovenije, ki bo 24. junija v Ljubljani. Predsednik Borut Pahor je ob praznovanju povabil predsednike sosednjih držav - hrvaško predsednico Kolindo Grabar-Kitarović ter njene kolege iz Italije, Avstrije in Madžarske Sergio Mattarella, Heinza Fischerja in Janosa Aderja. Poleg tega je Pahor povabil tudi nemškega kolega Joachima Gaucka.

Na 3. strani

SMRT POLITIKA
**Pannella borec
za pravice in
proti Osimu**

RIM - V starosti 86 let je včeraj umrl Marco Pannella, vodja italijanske radikalne stranke in borec za državljanske pravice. Pojogni politik, ki je bil dolgo časa bolan, je zaslужen za legalizacijo razveze in splava.

Pannella je bil ob koncu sedemdesetih let prejšnjega stoletja tržaški občinski svetnik. Bil je nasprotnik Osimskega dogovora med Italijo in Jugoslavijo. V svoji politični karieri je bil povezan tako z desno kot z levo sredino.

Na 3. strani

TRST - Mednarodna konferenca
**Kitajski vlagatelji
vse bolj prisotni**

GORICA - Dokler ne končajo del v Ulici Sauro
**Obnovljeni trg zaenkrat
namenjen le pešcem**

GORIŠKA - Zarisali so jih po Krasu

Šest krožnih poti

Speljane so mimo zgodovinskih in naravnih znamenitosti

GORICA - Pokrajinska uprava urejuje šest krožnih poti na Krasu, ki bodo speljane mimo številnih zgodovinskih in naravnih znamenitosti. Z vrha bo ena pot vodila proti Brstovcu, druga pa proti Martinščini in Debeli griži. V Doberdalu bo ena pot speljana po Gradini s startom pred sprehjemnim centrom, po drugi se bo mogoče sprehoditi do Debelega vrha in Košnika. V Redipulji bo ena pot vodila vzdolž nekdajnih streških jarkov, druga bo speljana mimo raznih dolin nad Romanom. Čeprav so krožne poti začrtali v okviru projekta za širjenje nordijske hoje, so primerne prav za vsakega ljubitelja Krasa.

Na 13. strani

Carini (StartUp):
Furlanija bo pozrla Trst
Na 6. strani

Dolina miru
spet v Cannesu
Na 12. strani

Za obnovo goriškega
Korza 185 ponudb
Na 14. strani

Gušto in Ena žlahtna štorija

šepe ulice
Montecchi

Na 22

carpinus

Predsezonsko znižanje cen
do 30.06.

Carpellet -
jelovi peleti 3,60 eur

Bioprofit -
bukovi peleti 3,80 eur

Clearenergy -
beli peleti 4,30 eur

Prevoz brezplačen
za področje Trsta in okolice
za minimalno eno paleto.

URNIK
ponedeljek - petek: 7.00 - 19.00

Carpinus d.o.o.
Krvavi potok 31, Kozina
00386 5 333 44 04

EGIPT - Strmoglavljenje airbusa A320 družbe EgyptAir med letom iz Pariza proti Kairu

Strokovnjaki prepričani, da je eksplodirala bomba

KAIRO - Na letu iz Pariza v Kairo je ponoči v Sredozemsko morje južno od grškega otoka Karpatos strmoglavilo potniško letalo egiptovske družbe EgyptAir s 66 ljudmi na krovu. Vzrok strmoglavljenja ni znan. Izključena nista ne možnost tehnične napake niti terorizma, slednja pa je po oceni Egipa bolj verjetna. Tudi vladni viri ZDA in Rusije namigujejo na verjetnost bombe.

Letalo na letu MS804 je vzletelo iz Pariza v sredo ob 23.09, z radarja pa je izginilo včeraj ob 2.30 po srednjeevropskem času, ko je že bilo v egiptovskem zračnem prostoru. Po podatkih grških oblasti je airbus A320-232 strmoglavljal okoli 130 morskih milij (240 kilometrov) južno od grškega otoka Karpatos. Grška agencija za civilno letalstvo je sporočila, da je pilot govoril z grškimi kontrolorji poletov kakih 25 minut pred izginotjem letala z radarjem in ni omenjal kakršnih koli težav, vremenske razmere pa so bile ugodne. Grški obrambni minister Panos Kamenos je dejal, da je pred izginotjem letalo izgubilo 6700 metrov višine in naredilo dva obrata. »Letalo se je najprej obrnilo za 90 stopinj na levo in nato naredilo še 360-stopinski obrat v desno, padlo s 11.277 metrov na 4572 metrov, signal pa smo izgubili, ko je bilo na okoli 3048 metrih višine,« je pojasnil.

Da je letalo strmoglavilo, je v televizijskem nagovoru potrdil tudi francoski predsednik Francois Hollande. Francosko in egiptovsko državno tožilstvo sta uvedli preiskavo in sporočili, da nobene možnosti ni mogoče izključiti. Egiptovski minister za civilno letalstvo Sherif Fati je dejal, da je večja možnost terorizma. Iz Grčije so nato poročali, da so opazili domnevne razbitine letala okoli 420 kilometrov jugovzhodno od Karpatosa - dva večja predmeta oranžne barve. Tja so se napotile številne ekipe.

Tudi francosko strokovnjaka sta ocenila, da je najverjetnejši vzrok strmoglavljenja teroristični napad. »Večja tehnična napaka, kot je eksplozija motorja, je zelo malo verjetna,« je ocenil strokovnjak za aeronaftiko Gerard Feldzer. Letalo je bilo relativno novo, iz leta 2003. Kot je še dejal, je airbus A320 najbolje prodajano letalo

Airbus A320
egiptovske letalske
družbe EgyptAir na
arhivskem
posnetku

ANSA

srednjega razreda, ki ima odlična varnostna spričevala. Na drugi strani pa je v letalu vedno mogoče prineseti bombo, saj ni mogoče zagotoviti stodostotne zaščite.

Po podatkih EgyptAira je bilo med skupno 66 ljudmi na krovu 30 državljanov Egipta, 15 Francov, dva iraška državljanina ter po en državljan Velike Britanije, Kanade, Belgije, Portugalske, Alžirije, Sodane, Čada, Savske Arapije in Kuvajta. Egiptovske oblasti so sprožile obsežno iskalno in reševalno akcijo, v njej pa z letali in ladjo sodelujeta tudi Grčija in Francija ter ZDA z nadzornim letalom. Pomoč pri iskanju je ponudila tudi zveza Nato.

Iz letalske družbe so sporočili, da je bilo pogrešano letalo izdelano leta 2003. Kapitan Mohamed Said Ali Šakir je imel že več kot 6000 ur letenja, od tega več kot 2000 na airbusu A320. Kopilot je imel že več kot 2700 ur letenja. Egiptovska državna letalska družba EgyptAir se je nazadnjе v medijih pojavila marca letos, ko je nek moških ugrabil njeno letalo na poti iz Aleksandrije v Kairo in ga prisilil, da je pristalo na Cipru. Ugrabitelj je zahteval srečanje z bivšo soprogo. Ustanovljena je bila leta 1932. Ima okoli 80 letal, ki so v povprečju stara okoli deset let.

IZPOSOJENI KOMENTAR

Očetje IS

LJUBLJANA - Območje pod nadzorom samooklicane Islamske države (IS) se krči. Napadi na skrajno islamskično milico se stopnjujejo. Tudi iz Turčije, ki je vrsto let aktivno opazovala razščanje morilskega stroja južno od svojih meja. Zdi se, da se je nekaj vendarle prelomilo, v Delu piše Boštjan Videmšek.

IS, ki je zrasla na pogorišču iraške države in se razplamtel v ognju sirske vojne, ima veliko oprijemljivih fizičnih identitet, ne le močno precenjene metafizične. Je politično in vojaško orodje v rokah Savske Arabije. Njen obstoj je v nekaterih obdobjih koristil ZDA, Turčiji, Katarju, nekaterim evropskim državam, zahidovim monarhijam in tudi Izraelu. Brez IS se Iran ne bi zmagoslavno vrnil na svetovno geopolitično priporočišče. Brez konvojev in čet Abu Ba-

kra al Bagdadija Rusija ne bi imela alijiba za fizični vstop v sirske vojne. IS je med drugim tudi vrhunsko oblikovano opravičilo za zločinski režim Bašarja al Asada, čigar vojska se z džihadisti ni ravno velikokrat neposredno spopadla. Asadov režim je namreč eden izmed botrov Islamske države, saj je v prvih mesecih sirske vojne iz zaporov izpustil stotine najbolj srđitih islamistov, k sodelovanju pa povabil svoje številne veterane, ki jih je sirskega režima med ameriško okupacijo Iraka in državljansko vojno, ki ji je sledila, množično pošiljal na iraška bojišča. Islamska država je tako močna, kot je močan političnostrateški motiv njenih naročnikov. Vse drugo je pesek v oči, sklene komentator.

TURČIJA - Premier bo Binali Yıldırım

Na čelu vlade zvest Erdoganov človek

ANKARA - Vodstvo turške vladajoče Stranke za pravčnost in razvoj (AKP) je turškega ministra za promet Binalija Yıldırime včeraj imenovalo za edinega kandidata za vodjo stranke in s tem premierja. Po napovedih ga bodo potrdili v nedeljo na izrednem kongresu stranke. Prvemu možu stranke avtomatično pripade tudi premierski položaj, na katerem bo Yıldırım nasledil Ahmeta Davutogluja, ki se je odločil za odhod, ki bil za mnoge znak, da želi Erdogan okrepliti svojo oblast.

Yıldırım je poudaril, da bo deloval »v popolnem sozvočju« s predsednikom Recepom Tayyipom Erdoganom. Napovedal je tudi odločen boj proti terorizmu. »Narod naj bo miren. Bič terorizma bomo odstranili z dnevnega reda v Turčiji,« je dejal. Erdogan bo novega vodjo AKP za premierja imenoval v začetku prihodnjega tedna, nato pa bo objavljena še sestava nove vlade.

POP TV: Sodišče za izročitev Roka Žavbija Italiji

LJUBLJANA - Ljubljansko okrožno sodišče je po informacijah POP TV ugodilo predlogu za izročitev Roka Žavbija Italiji, kjer mu želeno soditi zaradi domnevne novačenja teroristov. Žavbi je trenutno v pripravi v Ljubljani. Slovenska policija ga je prijela pred dve ma tednom na podlagi evropskega naloga za prijetje in predajo, ki ga je izdal preiskovalni sodnik sodišča v Benetkah. V Italiji je zoper njega izdan sklep o preiskavi, ker naj bi rekrutiral in radikaliziral potencialne borce. Učil naj bi jih, kako ravnati z orozjem in kako priti do sirskega bojišča. Žavbije odvetnica Lara Mikuž včeraj ni bila dosegljiva, zelo verjetno pa se bo na sklep sodišča pritožila. O pritožbi bo odločalo ljubljansko višje sodišče.

Francija podaljšala izredne razmere za nogometno EP

PARIZ - Francoski parlament je za dva meseca podaljšal izredne razmere, ki v Franciji veljajo od terorističnih napadov novembra lani v Parizu. Izredne razmere ostajajo v veljavi do konca julija, da bi pokrili tudi obdobje nogometnega evropskega prvenstva in kolosalne dirke Tour de France. Notranji minister Bernard Cazeneuve je izpostavil, da teroristična grožnja ostaja visoka. V času izrednih razmer lahko policija posameznikom odredi hišni pripor zaradi obnašanja, ki pomeni grožnjo varnosti in javnemu redu. V času tokratnega podaljšanja pa policija ne bo smela več izvajati hišnih preiskav brez sodnega naloga.

Migrantski center v grškem Idomeniju naj bi zaprli

SOLUN - Do začetka junija naj bi zaprli migrantsko taborišče v Idomeniju na meji z Makedonijo, je povedal predstavnik grškega kriznega štaba za migracije Giorgos Kiricis. Po besedah Kiricisa na severu Grčije gradijo več državnih begunskeih centrov, v katere bodo namestili okoli 9000 migrantov, ki še vedno vztrajajo v Idomeniju. V sredo zvečer je v Idomeniju prišlo do nemirov, pri tem pa so bili ranjeni štiri migranti in dva policista. Po poročanju grških medijev so spopadi med policijo in migrantih trajali celo noč. Policiisti so morali uporabiti solzivec, da so skupini okoli 300 migrantov preprečili, da niso podrli žične ograje na meji z Makedonijo blizu taborišča.

PAPEŽ - Težke besede »Kdor izkorisča delo na črno je pijavka«

VATIKAN - »Kdor kopiči bogastvo z izkorisčanjem, delom na črno, nepravičnimi pogodbami, je pijavka, ki sesa kri iz zasluženih ljudi.« Papež Frančišek je včeraj brez dlak na jeziku obsodil eno najhujših in obenem po vsem svetu danes najbolj razširjenih krivic - izkorisčanje dela brezpravnih množic, ki morajo za preživetje sprejeti delovne pogoje, ki so primerljivi s suženjstvom. Papež je med drugim obsojal kot pijavke tiste, ki ljudi zaposlijo septembra, jih pošlejo domov junija, da morajo julija in avgusta živeti od zraka, in jih spet zaposlijo septembra. Ni jasno ali je s tem mislil na Italijansko državo, ki prav na tak način ravna z mnogimi prekarno zaposlenimi, na primer v šolstvu.

Papež je med včerajšnjo jutranjo homilijo ponovno opozoril tudi na sprejemanje migrantov in da se v strahu pred drugačnimi ne smejo izolirati.

RIM - Množična demonstracija Tudi upokojenci zahtevajo 80 evrov

RIM - Vsaj 60.000 upokojencev se je po oceni sindikalnih zvez Cgil, Cisl in Uil včeraj na Trgu del Popolo v Rimu udeležilo shoda, na katerem so zahtevali, naj vlada, kot je svoj čas obljudila, tudi upokojencem prizna 80 evrov, ki jih koristijo zaposleni. Diskriminacija nima nobenega opravičila, so poučarili sindikalni voditelji, ki so postavili tudi zahtevo po reformi zakona Fornero, večji prožnosti starostnih pogojev za upokojitev in ukrepih za varovanje kupne moči pokojnin. Tajniki treh zvez so nagnili celo na možnost splošne stavke, če vlada še naprej ne bo imela nobenega posluga za zahteve milijonov upokojencev, ki životarijo na in včasih pod pragom revščine.

TURČIJA - Premier bo Binali Yıldırım

Na čelu vlade zvest Erdoganov človek

60-letni Yıldırım velja za enega najstnejših in najstarejših Erdoganovih zaupnikov. Bil je direktor istanbulskega trajektrega podjetja, ko je bil Erdogan župan metropole. V letih 2002-2013 in nato od leta 2015 je bil minister za promet.

O nesoglasjih med Davutoglujem in Erdoganom se javno ni govorilo, a naj bi med njima vrelo več mesecev zaradi vrste vprašanj, med drugim zaradi mirovnega procesa s kurdske upornik in Erdoganove želje po vzpostaviti predsedniškega sistema. Davutoglu ni bil tako ubogljiv, kot se je od njega pričakovalo, za to je moral oditi.

Analitiki pričakujejo, da bo Yıldırım, ki je bil vedno na liniji z Erdoganom glede političnih vprašanj, veliko bolj ubogljiv. Ena glavnih nalog novega premierja bo uresničitev Erdoganovih sanj o vzpostavitvi predsedniškega sistema v Turčiji, za kar bo potrebna sprememba ustave.

LJUBLJANA - 25-letnica samostojne Slovenije

Borut Pahor bo gostil štiri predsednike

V slovensko glavno mesto bo priproval tudi Sergio Mattarella

Borut Pahor in Sergio Mattarella sta se lanskega aprila tudi sprehodili po Ljubljani

ANSA

LJUBLJANA - Predsedniki Italije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Nemčije so potrdili udeležbo na osrednji slovenski ob dnevu državnosti in 25. obletnici osamosvojitve Slovenije, ki bo 24. junija v Ljubljani. To so včeraj sporočili iz uradu slovenskega predsednika republike Pahorja. Kot so se zapisali v sporočilu, je Pahor ob praznovanju 25. obletnice osamosvojitve v Slovenijo povabil predsednike sosednjih držav - hrvaško predsednico Kolindo Grabar-Kitarović ter njene kolege iz Italije, Avstrije in Madžarske Sergio Mattarello, Heinza Fischerja in Janosa Aderja. Poleg tega je slovenski predsednik povabil tudi nemškega kolega Joachima Gaucka, ker je Nemčija odigrala pomembno vlogo v času slovenske osamosvojitve, saj je podpirala Slovenijo pri pridobivanju mednarodnega priznanja in bila zagovornica pri včlanjevanju Slovenije v mednarodne organizacije.

Osrednja slovesnost ob dnevu državnosti in ob 25. obletnici osamosvojitve Slovenije bo - kot rečeno - potekala 24. junija v Ljubljani. Pred osrednjo državno slovesnostjo bo Pahor kolege sprejel v predsedniški palači. S povabilom predsednikov sosednjih držav je Pahor želel izraziti pomen, ki ga daje prija-

teljskim odnosom s sosednjimi državami, s katerimi Slovenija deli skupne zgodovinske in kulturne korenine. S povabljenimi državami ima Slovenija tudi največ blagovne menjave, iz njih pa prihaja tudi večji del neposrednih tujih investicij v Slovenijo.

»Slovesnost pomeni tudi praznovanje ob 25. obletnici naše države in spomin na prelomne dogodke, ki so omogočili izvedbo prvih demokratičnih volitev ter razglasitev suverenosti Republike Slovenije. Zato slovesnost ponuja priložnost za iskren pregled prehajene poti in samozavesten razmislek o prihodnjih 25 letih naše države,« so ob tej priložnosti še zapisali v Pahorjevem uradu.

Italijanski predsednik Mattarella je lanskega aprila obiskal Ljubljano. Z gostiteljem Pahorjem sta se strinjala, da imata državi dobre in prijateljske odnose. Manjšini - slovensko v Italiji in italijansko v Sloveniji - pa sta označila za bogastvo, ki plemeniti multikulturalnost obej držav. Pahor je na novinarski konferenci po prvem srečanju z italijanskim predsednikom, od kar je ta februarja 2015 prevzel položaj, ocenil, da se glede manjšin stvari premikajo v pravo smer, bo pa treba ustvariti še ugodnejše ozračje v odnosih med državama.

BRUSELJ - Včeraj podpisala pristopni protokol z ostalimi 28 članicami

Črna gora na dobri poti do članstva v vojaški zvezi Nato

BRUSELJ - Črna gora je s pristopnim protokolom, ki ga je v Bruslu včeraj podpisalo vseh 28 članic zavezništva, korak bliže članstvu v zavezništvu. Generalni sekretar zveze Nato Jens Stoltenberg je ob tem izrazil pričakovanje, da bo Črna gora kmalu postala 29. članica Nata, a hkrati opozoril, da mora nadaljevati potrebne reforme. S podpisom pristopnega protokola se začenja ratifikacijski proces, je na novinarski konferenci po slovesnem podpisu naznani prvi mož Nata. Ko bo vseh 28 članic zavezništva ratificiralo protokol, bo Črna gora tudi formalno postala 29. članica zavezništva. Članstvo v Nato bo dalo Črni gori možnost, da pomaga pri utrjevanju stabilnosti v regiji, prav tako pa bo po besedah Stoltenberga dalo jasen znak, da vrata Nata ostajajo odprta za partnerje, ki delijo in promovirajo »naše vrednote«.

Na slovesnem podpisu na sedežu zavezništva v Bruslu je bil navzoč tudi črnogorski premier Milo Đukanović. Izrazil je zadovoljstvo ob podpisu, do katerega prihaja v letu, ko Črna gora obeležuje deseto obljetnico neodvisnosti. To je po njegovem prepričanju tudi potrditev, da se je Črna gora pred desetimi leti odločila za pravo pot in v tem obdobju trdo delala, kar so prepoznali tudi partnerji v evro-atlantskih integracijah. Đukanović je izrazil upanje, da bodo članice Nata v doglednem času in brez zadržkov v nacionalnih parlamentih ratificirale pristopni protokol. Ratifikacijski postopek naj bi bil po pričakovanjih zaključen v letu dni. Podpis protokola Črni gori omogoča, da poslej na vseh srečanjih zavezništva sodeluje kot opazovalka.

Milo Đukanović in Jens Stoltenberg ob včerajnjem podpisu

ANSA

Zveza Nato se pripravlja na razširitev svojega delovanja v Sredozemlju na področju varnosti in voja proti terorizmu, je včeraj dejal generalni sekretar Jens Stoltenberg. Nato se pripravlja na razširitev pomorske operacije Active Endeavour v Sredozemlju, ki je stekla leta 2001, za nadzor, prestrejanje in voj proti terorizmu. Prav tako bi lahko Nato priskočil na pomoč v operaciji EU za voj proti tihotapcem ljudi Sophia, je še dejal. Ta tema bo sicer del razprave o Libiji, kjer so varnostne razmere še vedno nestabilne.

Na vprašanje novinarjev o morebitni nadaljnji širitvi Nata na vzhod, denimo na

Gruzijo, pa je Stoltenberg dejal, da bo zvezništvo nadaljevalo sodelovanje s to državo. Nato že širi praktično sodelovanje in pomaga Gruziji v njenih prizadevanjih na poti v evroatlantske integracije. »Prepričan sem, da bodo voditelji na vrhu v Varšavi prepoznali napredok, ki ga je storila Gruzija,« je dejal.

Na delovni večerji so sinoči ministri govorili tudi o odnosih z Rusijo in sodelovanju s partnerskimi državami v vzhodnih sosednjinah. Nedavno aktiviranje Natovega protiraketnega ščita v Romuniji je še do datno razburilo Rusijo, ki v ščitu vidi grožnjo ruski varnosti.

IN MEMORIAM - Marco Pannella

Borec za pravice, ki se je spotaknil ob Osimo

TRST - Marco Pannella, ki je včeraj umrl v starosti 86 let, je nekaj časa živel v Križu. To je bilo nekaj let po podpisu Osimske pogodbe, ko je bil tržaški občinski svetnik in ko se je proti italijansko-jugoslovanskemu sporazumu iz leta 1975 boril ramo ob ramu z neofašistom Giorgiom Almirantejem. Medtem ko je Almirante ocenjeval Osimo kot velezida na račun Istre in italijanskih nacionalistov, je bil Pannella prepričan, da ima množični upor proti meddržavni pogodbi prvine vseludske vstaje s civilnim in ekološkim predznakom (odklon industrijske cone na Krasu). Pannella je imel najbrž prav, ko je trdil, da bi industrijska cone močno prizadela Kras, in bitki proti Osimu pa je podcenjeval močan nacionalistično-desničarski nabol. Slednji v začetku sicer ni bil dovolj zaznaven in je prevladal leta 1978, ko je bil za župana Trsta izvoljen Manlio Cecovini.

Pannella nosi veliko, če že ne glavno zaslugo, da je Italija na referendumu potrdila naprej zakon o razvezi in nato še zakonsko pravico do splava. Njegovi radikalci so premagali togost Vatikana, prevladujočo nazadnjaško miselnost v Krščanski demokraciji in pretirano previndost komunistov. Zanimivo, da takšni veliki podvigi na področju civilnih svoboščin niso Pannelli in njegovi stranki posledično prinesli tudi velikih uspehov. Radikalci so bili - kljub Pannelli - vedno na obrobju parlamentarne scene, čeprav je bil njihov voditelj (spomnimo se njegovih šte-

vilnih glavovnih stavk) vedno v ospredju političnih doganj. Manj dosleden je bil Pannella pri svojih izrazito političnih izbirah. V dolčenem času se je skoraj zaljubil v Silvia Berlusconija, nato je sicer spremenil stališče ter tako ali drugače sodeloval z levosredinskimi vladami. Pannella ni bil ne levicar in ne desničar, v bistvu je bil Pannella, edinstveni in najbrž enkratni pojaven v italijanski politiki in ne samo. Danes bomo v vseh časopisih o njem brali hvalnice in laskave ocene; Panella je bil v resnici samotni jezdec, ki ga je italijanska politika kvečjemu tolerirala, nikoli pa docela sprejela.

Sandor Tence

Marco Pannella
(1930-2016)

ARHIV

Ko je prihajal v Trst na občinske seje je Pannella prebival v Križu pri znancih. V trafiki pri Zorotu so ga zjutraj čakali vsi državni in lokalni časopisi, med katerimi je bil tudi Primorski dnevnik. Z nami v vasi se ni družil, želel pa je vzpostaviti stike s predstavniki društev in organizacij, kar pa mu ni uspelo. Malo zaradi svojega nasprotovanja Osimu, malo tudi zaradi nezaupanja, ki so do njega gojili v glavnem levo usmerjeni Križani.

Tržaška politična izkušnja vsekakor ni bila bistvena v Pannellovem dolgem in zelo razgibanem političnem življenju. Svojo politično pot je v Teramu rojeni Giacinto Pannella

Pobude ob 100-letnici vojne

TRST - Italijanska vojska pripravlja vrsto pobud in prireditvev ob 100-letnici prve svetovne vojne. Gre dejansko za vsedržavni pohod, ki bo iz raznih italijanskih mest dosegel prizorišča vojne v Venetu, naših krajin in v Kobaridu. V torek, 24. maja bodo tako spominske slavnosti na Oslavju in Vruh sv. Mihaela ter v Redipulji in na Proseku. Tukaj bo ob 10. uri prireditve na avstro-ogrskem pokopališču, na njej bo sodeloval tudi podpredsednik pokrajinske uprave Igor Dolenc. Iste dan se bodo vojne spomnili v Kobaridu ob tamkajšnjih kostnicih italijanskih vojakov.

Hitra cesta v Istri šele leta 2028?

KOPER - Kot kaže, slovenska vlada nasprotuje alternativni trasi hitre ceste med Izolino in Dragonjo, čeprav bi s tem izkoristila že zgrajen hitri obroč okrog Izole, obenem pa bi tranzitni promet kar najhitreje speljal do mejnega prehoda v Dragonji, pišejo Primorske novice. Razlogov za nasprotovanje še niso pojasnili, so pa že napovedali, da bi državni prostorski načrt (DPN) za hitro cesto Koper-Dragonja lahko sprejeli prihodnje leto.

Sprejetje tega dokumenta so sprva napovedali pred šestimi leti. Čeprav je DPN pravna podlaga za odkup potrebnih zemljišč in izdelavo projektov, pa še ne napoveduje začetka gradnje hitre ceste do Dragonje, kar dokazujeta državna lokacijska načrta za hitro cesto ob morju, za odsek Jagodje-Lucija in Koper-Izola. Prvega so sprejeli pred osmimi leti, vendar ceste še niso začeli graditi. Odseka do Izole pa so se lotili leta 2006, dve leti po sprejetju lokacijskega načrta, in ga odprli 5. junija lani; enajst let po sprejetju lokacijskega načrta torej. Po tej logiki bi hitro cesto do Dragonje dobili leta 2028, kar pa je po mnenju poznavalcev bolj malo verjetno, poročajo še Primorske novice.

TRST - Center za zdravljenje odvisnosti Androna Giovani

Mladih odvisnikov od mamil iz leta v leto več

V centru so seznanjeni z razmahom novih drog, pomoč pa ponudijo vsem mladim, ki se obrnejo do njih

Po drogh ne posegajo samo odrali, ampak tudi mladi. Ekspperimentiranje s prepovedanimi substancami se pogosto začne že v šolskem obdobju, nekateri preposedane drogo uživajo občasno in za kratek čas, drugi se hitro znajdejo v uničujočem vrtincu zasvojenosti. Pomoč pri odvajjanju so pred leti mladi dobili na oddelku za odvisnost v svetoivanskem parku, kjer so se zdravili skupaj s starejšimi zasvojenimi. Potem ko se je dobro desetletje število mladih zasvojencev povečalo in ko se je njihova starost zniževala, je Zdravstvena služba v okviru območnega načrta na noge postavila mlašinski center za zdravljenje odvisnosti Androna Giovani (Androna degli Orti). Prvi dve leti so tu mlade odvisnike sprejemali trikrat tedensko in se z njimi samo pogovarjali, od leta 2013 pa center deluje kot pravi mladostniški center za zdravljenje odvisnosti, kjer mladim pomagajo doseči detoksikacijo z različnimi zdravili. Leta 2013 so v program vključili 20 mladih odvisnikov do 25 let starosti, lani so jih obravnavali 120 (!). Te alarmantne številke so pred nekaj tedni predstavili na strokovnem posvetu, ki smo mu sledili in ob tej priložnosti sklenili, da je center Androna Giovani vredno obiskati.

Preprodajalcev ne najdeš. Oni najdejo tebe

Med včerajšnjim obiskom se je v centru mudilo 18 mladih oseb; nekateri so igrali namizni tenis in namizni nogomet, drugi klepetali ob srkanju kave in kajenju cigaret. Zdravstvene delavke so nam pojasnile, da so nekateri mladi v terapevtski program vključeni že dlje časa, drugi nekaj mesecev, tretji pa nekaj tednov. Najmlajši uporabnik tega centra je

Mladi se kratkočasijo tudi z igranjem namiznega nogometu; z odvisniki veliko časa preživijo tudi prostovoljci civilne službe

FOTODAMJ@N

di kokain. Na vprašanje, kje je dobila denar za drogo, je odgovorila, da je bil to najmanjši problem, saj je cena droge močna padla, prodajajo pa jo na vsakem vogalu. »Preprodajalec dobro ve, kdo se drogira in stranke sam poišče. Jaz sem bila dobrih pet let zasvojena, heroin in kokain sem si injicirala vsak dan, lani, ko je šlo vse samo še navzdol, sem se odločila, da poiščem pomoč v tem centru,« nam je pričovala simpatična punca, ki se ne zdravi z metadonom, ampak z zdravilom suboxonom, ki ga, kot so nam razložili pristojni, pri mladih odvisnikih uporabljajo pogosteje kot metanon. Žal je v zadnjem letu, odkar je v programu z nadomestnim zdravilom, podlegla skušnjavi in si ponovno vbrizgala heroin, a zadnje meseca je »čista« in odločena, da bo tako ostalo. Na vprašanje, kaj si želi v prihodnosti, je odgovorila, da se veseli službe, ki jo bo nastopila danes, nekoč pa bi tudi rada postala mama. »Vem, da bom boljša mama kot je bila moja,« je dejala 23-letnica, ki me je ob rokovjanju objela in dejala, da je prav, da pišemo o zgodbah odvisnikov.

Drugačno, a nič manj žalostno zgodbo je povedal 25-letni fant, ki Androna Giovani obiskuje že, od kar ta deluje. Tudi on je najprej poskusil s kanabisom, nadaljeval z benzodiazepini (uspavala in pomirjevala), a ker ob njih ni doživel želenega učinka, je pri devetnajstih začel uživati heroin. »Ko nisem mogel več, sem se odločil za zdravljenje. Vključili so me v metadonski program, a mi metanon ni ustrezal, zato zdaj jemljem suboxon,« je pojasnil sogovornik, ki je že od avgusta lani »čist«. Bi pa na tem mestu še izpostavili, da ne začnejo vsi odvisniki s kanabisom. Vedno bolj moderan »začetna« droga med mladostniki je opioidni analgetik oksikodon.

Pomoč svojcev je nujna

Naš klepet na vrtu smo nadaljevali z zdravstvenimi delavkami, ki imajo z odvisniki zelo prijateljski in oseben odnos. Medtem ko so v enem kotičku s psiholo-

ginjo klepetali starši, ki so na prvi pregled pripeljali svojega sina, nam je odgovorna v tem centru Antonina Contino v družbi kolegic razložila, kako pomembno je v terapevtski postopek vključiti starše. Podarila je tudi, da za vsakega mladega zasvojence pripravijo individualni program in da je pri terapiji izredno pomemben proces resocializacije, v okviru katerega mlade vključijo v šolo ali službo. Med klepetom je k nam pristopil mladenič, se vlijudno opravičil, ker moti, in vprašal svojo lečečo zdravnico, kdaj bo dobil svoj odmerek zdravila. Fanta, ki študira, dela in skrbi za invalidno mater in ki se že dve leti zdravi v tem centru, je zdravnica najprej iskreno vprašala, kako se pocuti in koliko je obremenjen s študijem. Ta je odgovorila: »Sem precej obremenjen, a tako pač je in vem, da bom vse to premagal.«

Luč na koncu tunela

Na lastne oči smo se prepricali, da v centru dejansko vrla prijateljski odnos med zdravstvenimi delavci, instruktorji, prostovoljci civilne službe in odvisniki. Zato ni presenetljivo, če so v anketi, ki jo je pred časom izvedel center Androna Giovani, uporabniki odgovorili, da je Androna za njih dom, kraj, kjer lahko v družbi kosijo, kjer se sprostijo in kjer so našli »drugo« družino. Tam jih nihče ne stigmatizira. Sprejemajo jih takšne, kakršni so. Tudi tiste, ki se očistijo po trikrat, štirikrat, celo večkrat, in se nato vrnejo k drogi. To pa zato, ker vedo, kako kompleksna je odvisnost, še težji pa izhod iz nje ...

Sanela Čoralic

TRST - Danes v palači Gopčević Knjiga o ulicah in trgih, ki nosijo ime po ženskah

V dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević bodo danes ob 17.30 predstavili publikacijo *Fuori dove la parità non esiste*, ki jo je pripravila predsednica združenja Fotografare donna Marisa Ulcigrai v sodelovanju s Sandro Grego. V knjigi so zbrane fotografije, ki so jih različne avtorice v objektiv ujele na različnih javnih mestih in so posvečene ženskam. Fotografije lepo pospremijo tudi teksti, ki pripovedujejo živiljenjsko zgodbo obravnavanih žensk. Te so prispevale zgodovinarke, med katerimi sta tudi Marta Ivašič Kodrič in Marta Virginella, in novinarke, kritičarke in druge poznavalke te teme.

Avtorka Marisa Ulcigrai je publikacijo razdelila na več delov: štirje so posvečeni Trstu, eden pa v fokus postavlja Milje. V njo je vključila pregled ženske toponomastike, ki gre od 19. stoletja, ko so prevladovala pojmenovanja po ženskah iz antike, do novega tisočletja, ko so postale aktualne ženske, ki so se dobro odrezale na umetniškem, književnem, političnem ali športnem polju.

Naj se povemo, da bodo na drevišnji predstavitvi publikacije sodelovale tudi različne lokalne političarke, ki so podprtje projekt poimenovanja mestnih ulic in trgov po zaslужnih ženskah.

TRST - Politika

Riccardo Illy: S politiko je sedaj zares konec

RICCARDO ILLY

ARHIV

Kasacijsko sodišče je včeraj potrdilo razsodbo, po kateri mora deželna uprava, ki jo je vodil Riccardo Illy, vrnil Deželi 700 tisoč evrov. Gre za denar, ki ga je Illyjev odbor v obdobju 2003-2008, iztržil od prodaje nekdanje bolnišnice v Palmanovi in sedeža kmetijske ustanove Ersa v San Vito al Tagliamento. Računsko sodišče je razsodilo, da je pri prodaji prišlo do nepravilnosti, ker Dežela v razpisu ni določila najnižje vsote, ki jo lahko iztrži od obeh prodajnih pogodb.

Ily je na vseh sodnih obravnavah vztrajal, da je šlo za legitimno politično odločitev deželnega odbora in da prodajni pogodbi nista oškodovali deželnih blagajn. Vrhovni sodniki pa niso bili tega mnenja.

Nekdanji predsednik Dežele in tržaški župan, ki je Deželi že vrnil svoj delež 70 tisoč evrov (enako morajo nadrediti tedanji deželni upravitelji), je z grenkobo ocenil razsodbo kasacijskega sodišča. »S to razsodbo se dokončno končuje moja izkušnja v javni upravi in torej v politiki,« je sinoči poudaril Illy. Morebitna njegova ponovna politična angažiranost torej ne pride več v poštev. Illy se je sicer iz aktivne politike umaknil že leta 2008, dan zatem po kočljivem porazu na deželnih volitvah.

TRST - Domnevni rop Plenilec v trgovini Despar

Sinoč malo po 20. uri so se karabinjerji odpravili v Ulico Fabio Severo, saj je v supermarketu Despar (*na slike fotoDamj@n*) prišlo do kaznivega dejanja. Karabinjerji niso dajali izjav, po neuradnih informacijah naj bi malo pred njihovim prihodom prišlo do poskusa ropa ali roparske tativne; podrobnosti niso bile znane.

TRST - Mednarodni simpozij SEP in EBRD, katerega pomemben delničar je prav Peking

Kitajski skladi ponujajo priložnosti Balkanu in Italiji

V tržaškem gledališču Verdi je včeraj potekal celodnevni mednarodni simpozij z naslovom *Podpora lokalnim podjetjem in majhnim podjetjem na kitajski svilene poti v jugovzhodni Evropi*. Simpozija, ki sta ga priredila Srednjeevropska pobuda (SEP) in Evropska banka za obnovno in razvoj (EBRD) so se udeležili predstavniki pomembnih evropskih in kitajskih finančnih ustanov, italijanske vlade ter mednarodnih organizacij. Med njimi so bili italijanski minister za infrastrukturo Graziano Delrio in kitajski veleposlanik v Italiji Li Ruiyu.

Cilj simpozija je bila predstavitev oziroma promocija investicij, ki jih Kitajska načrtuje v jugovzhodnih evropskih regijah, predvsem na Balkanskem območju. Nove investicije so v tem obdobju še zlasti pomembne zaradi upada tujih neposrednih investic na tem območju v zadnjih letih.

Goste sta najprej pozdravila tržaški župan Roberto Cosolini in predsednica dežele FJK Debora Serracchiani. Cosolini je v nagovoru izpostavil vlogo tržaškega pristanišča za pretok tržnih izdelkov iz Kitajske v evropske države. Pri tem je omenil željo, da bi Trst postal čim bolj atraktiven za mednarodne naložbe, ki bodo koristne za nadaljnji razvoj pristanišča in mesta nasploh. Serracchianijeva pa je podčrtala vlogo, ki jo ima Furlanija-Julijnska krajina pri združevanju Italije in sosednjih držav na območju Balkana. Povedala je, da bodo kitajske investicije v infrastrukturi in pretok energetskih virov na tem območju koristne z vidika gospodarske rasti in torej za zagotavljanje stabilnosti te makroregije.

Kot je bilo povedano na dopoldanskem programu simpozija, glavne investicije kitajskih skladov, kakršen je Sklad svilene poti (Silk Road Fund), so namenjene razvoju infrastrukturnih za prevoz, logistiko in pretok naftne oziroma plinov in številnih drugih energetskih snovi. V ta namen je predsednik in izvršni direktor omenjenega sklada Wang Yanžhi dejal, da bodo investicije omogočile gospodarsko rast na tem območju, saj razvojni načrt v vsoti enega trilijona dolarjev vključuje sodelovanje številnih srednjih in majhnih lokalnih podjetij, ki bodo zadolžena na primer za izdelavo infrastrukturnih načrtov, novih železnic, cest ter za posodobitev nekaterih pristanišč na tem območju.

Kitajski veleposlanik v Italiji Li Ruiyu je izpostavil pomen sodelovanja med Kitajsko in Italijo z vidika mednarodnih odnosov in projektov, kar naj bi omogočilo večjo ekonomsko in družbeno povezovanje med Kitajsko in drugimi evropskimi državami. Balkanske države morajo izboljšati svojo infrastrukturo in povečati industrijsko produktivnost, kitajski skladi pa predstavljajo zanje lepo priložnost.

Alain Pilloux, namestnik izvršnega direktorja Evropske banke za obnovno in razvoj, se je zahvalil kitajskim poslovnim partnerjem ter občinstvu razkril, da je Kitajska postala eden glavnih delničarjev te banke. Po njegovih besedah se mednarodno sodelovanje med partnerji na tem območju krepi iz leta v leto, kar naj bo v spodbudo srednjim in majhnim podjetjem, ki delujejo v jugovzhodnih evropskih regijah. Navzoči so se strinjali z ugotovitvijo, naj se na območju Balkana ter v sosednjih regijah podjetništvo še dodatno okrepi, saj je dinamično podjetništvo pravo zagotovilo za gospodarsko rast in politično stabilnost. Pri tem lahko banka EBRD in ostali evropski partnerji nudijo kitajskim vlagateljem oziroma poslovnežem znanje, ki bo pripomoglo k uspehu začrtanih projektov.

Mitja Stefancic

Kitajski gostje so občinstvu v gledališču Verdi opisali svoje investicijske načrte ter priložnosti, ki se jugovzhodni Evropi ponujajo predvsem glede izboljšanja infrastrukture in prometa z energenti

FOTODAMJ@N

TRST - Izjava ob robu konference v Verdiju

Delrio: Dvesto milijonov evrov za železniško progo Trst-Benetke

Minister za infrastrukturo Graziano Delrio je ob robu mednarodne konferenca o gospodarskih odnosih med Italijo, Kitajsko in jugovzhodno Evropo izjavil, da je njegovo ministrstvo odobrilo 200-milijonsko finančiranje dela na železniški progi med Trstom in Benetkami. S tem naj bi vlada omogočila družbi Rete ferroviaria italiana izvedbo del za povečanje hitrosti vlakov na tej relaciji.

Delrio (*na sliki FotoDamj@n med Cosolinijem in Serracchiani-jevo*) je poudaril, da »se Trst od nekdaj sooča s težavami, ker je slabo povezan z ostalimi mesti v Italiji.« V načrtu je zato povečanje hitrosti in tudi števila vlakov, ki povezujejo omenjeni pristaniški mesti. »Trst je na

strateški točki, saj je vključen v glavna evropska koridorja, baltskega in sredozemskega, zato bo do investicij prišlo zelo hitro,« je še napovedal minister. Deželni tajnik sindikata Filt-Cgil Valentino Lorelli se je odzval na izjavo s trditvijo, da naša dežela potrebuje konkretnejše cilje in še druge ukrepe, če hoče potencirati železniško omrežje in se približati ostalim deželam.

Generalni sekretar SEP Giovanni Caracciolo pa je na konferenci povedal, da je Italija prispevala banki EBRD 40 milijonov evrov v desetih letih, EBRD pa je financirala projekte za 3 do 4 milijarde evrov. »S pomočjo Kitajske se oučinek lahko še poveča,« je dejal.

TRST - Skupščina delničarjev grupe Fincantieri

»Kriza v ladjedelstvu je mimo«

Tako trdi pooblaščeni upravitelj Giuseppe Bono - Leto 2015 zaključili z izgubo 175 milijonov evrov - Perspektive v Avstraliji

Klub izgubi v lanskem letu (minus 175 milijonov evrov) je bil pooblaščeni upravitelj grupe Fincantieri Giuseppe Bono na včerajnji skupščini delničarjev zelo optimistično nastrojen. »Arhivirali smo največjo krizo svetovnega ladjedelstva in svita se nam svetla prihodnost.«

Pozitivnih točk v njegovem poročilu ni manjkalo. Fincantieri ima naročila za 10 milijard evrov, to je skoraj enkrat več kot leto prej. V bistvu ima zagotovljena dela vse do leta 2020 in zadnje ladje, ki jih ima sedaj v zakupu, bo izročila v obdobju 2025-2026. Lani opravljeno delo je bilo vredno 15,7 milijarde evrov, to je skoraj 6 milijard več kot leto prej.

Največjo »hibo« predstavlja lastništvo 55-odstotnega deleža norveške grupe Vard, ki je - zaradi krize v naftnem sektorju - zabeležila lani 37 milijonov evrov izgube. Prisotnost Fincantierija v tej gruji pa je po oceni pooblaščenega upravitelja Bona »strateškega pomena«, predvsem zaradi dveh »njenih« ladjedelnic v Romuniji, ki naj bi postali v perspektivi zelo konkurenčni.

Bono je med svojim poročilom omenil nov adut Fincantierija: družba so-

Fincantieri ima naročila za gradnjo ladij do leta 2025

KATIA BONAVENTURA

deluje na razpisu v Avstraliji za gradnjo devetih vojaških fregat. »Program je vreden 25 milijard evrov, konkurenca Fincantierija sta angleški Bae Systems in španska Novantia, a Bono je prepričan: »Z mano je zmaga zagotovljena. Pripravljen sem vključiti se za doseglo cilja,« se je po skupščini pošalil z novinari.

Pooblaščeni upravitelj se je obregnil tudi ob proizvodnost. »Naši uslužbenci prejemajo povprečno 30 odstotkov več kot drugi kovinarji, število delovnih ur pa je nizko, proizvodnja pa je padla za kakih 20 do 30 odstotkov v primerjavi s proizvodnostjo v osmedesetih letih preteklega stoletja,« je nakazal argument, ki go-

ŠKEDENJ - ARPA
Kakovost zraka boljša

Deželna agencija za zaščito okolja (ARPA) je pripravila študijo o kakovosti zraka na območju Škednja v obdobju med 1. januarjem 2015 in 31. marcem 2016. V poročilu so zaobjeti podatki o navzočnosti škodljivih snovi, kot so prašni delci PM10, benzen, benzopiren ali delci raznih kovin.

Izsledki kažejo, da se je leto 2016 začelo v znamenujujoči boljši kakovosti zraka, pri čemer bo treba še proučiti, koliko so k zmanjšanju onesnaženosti prispevale strukturne spremembe podjetja Siderurgica Triestina. Iz poročila agencije ARPA - ki ga je posredoval tiskovni urad Dežele Furlanije-Julijnske krajine - je vsekakor možno izlučiti, da je bilo lani letno povprečje prašnih delcev PM 10 pod varnostno mejo, ki jo določa zakon. Edino kršitev je zabeležil merilnik v Ul. Svevo, kjer je bilo število dni v letu s previsoko koncentracijo delcev za eno enoto nad dovoljeno mejo. Navzočnost benzopirena je bila nad dovoljeno stopnjo le v neposredni bližini škedenske železarne, čeprav so podatki boljši v primerjavi s triletjem 2010-2013. Izmerjena vrednost onesnaženosti zaradi kovinskih delcev pa je krepko pod zakonsko mejo.

TRST - Med sodelujočimi evropskimi mesti je tudi Trst

Projekt Fiesta za varčevanje z energijo

Spodbujanje izboljšanja energetske učinkovitosti je med glavnimi vodili tržaške občinske uprave. To spodbuja prek širjenja informacij, a tudi prek sodelovanja pri neobičajnih pobudah, kot so loterije ali celo ustanavljanje lokalnih kupovalnih skupin. S tem se ukvarjajo pobudniki evropskega projekta Fiesta (Family Intelligent Energy Saving Targeted Action), ki so pred enim letom poskrbeli za pilotno pobudo, katere namen je spodbujanje varčevanja z energijo v družinah, kar je okolju prijazno in prispeva med drugim k zmanjšanju stroškov.

V evropskih mestih, ki sodelujejo pri pobudi in med katerimi je tudi Trst, so že odprli številna okencia, kjer lahko družine dobijo brezplačne informacije glede varčevanja z energijo. Zdaj pa so začeli tudi pritejeti loterije, namenjene vsem udeležencem. Na seznamu so bognate nagrade, od koles na električni pogon do okolju prijaznih televizorjev in bele tehnike. Obračun prvega leta je pozitiven: v petih sodelujočih državah (Italija, Španija, Bolgarija, Hrvaška in Cipar) so opravili 506 informativnih srečanj z družinami, 100 delavnic za dijake, stanovalce in inštalaterje ter priredili 11 loterij. Do zaključka projekta leta 2017 so na programu še mnoge druge pobude.

Med prvimi mesti v Italiji, ki so za-

čela sodelovati, so Forlì, Ravenna in Trst. V teh mestih so odprli okencia, kjer nudijo brezplačno svetovanje družinam, ki nameravajo varčevati z energijo. Srečanja je še mogoče rezervirati prek spletnih strani <http://www.fiesta-audit.eu>, prek telefona ali neposredno na okencih Fiesta.

Projekt Fiesta vodi na evropski ra-

vni raziskovalni center AREA na Padričah. Pri njem sodeluje 14 mest z več kot 50.000 prebivalci, vrednost projekta pa je približno 2,4 milijona evrov. Okence v Trstu so odprli v Ul. della Procureria št. 2/A (v uradu za stike z javnostmi) in je odprt ob ponедeljkih od 14.30 do 17. ure in ob četrtkih od 9. ure do 12.30. Za informacije tel. št. 0406758336.

TRST - Odločitev deželnega sveta

Volišča bodo v nedeljo odprta od 7. do 23. ure

V nedeljo, 5. junija in za morebitni drugi volilni krog v nedeljo, 19. junija bodo volišča odprta od 7. do 23. ure. Tako je včeraj na predlog Forza Italia soglasno odločil deželni svet, ki je torej za dve ure podaljšal odprtje volišč. Sprva je namreč deželna vlada sklenila, da bodo volišča odprta od 8. do 22. ure.

V tržaški občini bodo volivci prejeli dve glasovnici: oranžne barve za župana in občinski svet ter ciklamne barve za rajonske svete. V Miljah pa le glasovnico za neposredno izvolitev župana in občinskih svetnikov.

V Trstu bo mogoče prekrižati simbol z imenom in priimkom župana. Volivec ob tem lahko prekriža tudi simbol stranka in ob tem napiše eno ali dve preferenci za kandidate za občinski svet. Če se odloči za dve preferenci, ju mora obvezno oddati moškemu in ženski tako, da napiše njuna priimka.

Obstaja tudi možnost tako imenovanega ločenega glasovanja (v it. voto disgiunto) Volivec lahko glasuje za županskega kandidata in za listo, ki podpira drugega kandidata. Volilni zakon to omogoča le v Trstu, v Miljah, ki ne dosega 15 tisoč prebivalcev, pa ne.

TRST - Intervjuji z županskimi kandidati

Carini: Trst evropsko mesto ali pa furlanska vasica?

Fabio Carini FOTODAMJ/N

Dovolj je s staro politiko in stariji politiki. Trst potrebuje nove in sveže sile, ki bodo odtujene od strank, občinska uprava pa posebne resorce za reševanje specifičnih problemov. Potrebni so občinski odborniki, ki se bodo ukvarjali s težavami mladih, začenši z vprašanjem t.i. mivoide oziroma večerne zabave. Sploh je treba skrbeti za razvoj mesta, glede sodelovanja z okoliškimi občinami pa mora biti poudarek na ustanovitvi mestne občine, ker bo Furlanija drugače požrla Trst. To je mnenje županskega kandidata nestrankarske liste Startup Trieste Fabia Carinija, ki obenem opozarja, da je nujno segati po evropskih finančnih sredstvih.

Dolgo let ste bili zaposleni kot novinar pri deželni upravi in tudi predsednik Bavisele. Kako je prišlo do županskih kandidature?

Iz poslovnih razlogov sem 16 let sobival s politiko in politiki, in sicer v deželnem tiskovnem uradu. Zavedel sem se, da je čas, da »upokojimo« to staro strankarsko oz. koaličijsko politiko. V obdobju, ko levice in desnice ni več in so ideologije zastarele, politiki pa jih izkorisčajo izključno v volilne namene, je nujna pragmatična politika, ki sledi na meritokraciji, na načrtih in osebah. Če projekt je dober in v skupno korist, ni pomembno, kdo ga predlagata, pomembno je ga izvajati. Zato so potrebne sposobne osebe, ki bodo delale v skupini in izvajale te projekte. To je zadnja priložnost za Trst, da se spet postavi na noge in postane eno izmed glavnih evropskih mest. Drugače bo postal furlanska vasica.

Kakšni so torej vaši prednostni načrti za Trst? Najhujši problem v mestu je nedvomno brezposelnost. Po njem so na

prvem mestu težave mladih, ki niso prihodnost, ampak so sedanjost. Zato potrebujemo njihove ideje, dinamičnost in željo po sodelovanju v družbi. Kdor ima več izkušenj, mora torej prisluhniti mladim in skupaj z njimi graditi prihodnost mesta. Zato nameravam tudi ustanoviti občinsko odborništvo za mlade, ki bo nudilo pomoč tako študentom kot podjetnikom prek spodbujanja podjetniških mrež ali odpiranja inkubatorjev v nekaterih izmed mnogih zapuščenih praznih hal.

Poleg odborništva za mlade ste že predlagali mnoga nova »posebna« odborništva, kot je tisto za t.i. mivoido.

Tako je. Število odborništv vsekakor se ne bo povečalo, morda jih bo celo manj. Bistvo pri tem je, da morajo biti resorji aktualni oz. da odgovarjajo potrebam, ki jih imajo ljudje v tem obdobju. Odborništvo za mivoido se lahko zdi lahkonata zamisel, a ni tako. To

bo namreč po eni strani način za spodbujanje rasti krajevnega gospodarstva in turizma ter po drugi za zagotavljanje varnosti prebivalcev in zaščito zdravja mladih. Odbornik se bo namreč ukvarjal z več vprašanji, od trgovine do urbanistike, okolja, zdravja in sociale ter bo v stalnem stiku z lokalno policijo. Lokali, ki bodo upoštevali pravila in skrbeli za čistočo, pa bodo plačevali manj davkov. Pomoč bomo nudili tudi podjetnikom, ki bodo vlagali v periferijo.

Po periferiji so okoliške občine. Kakšno bo sodelovanje z njimi? Ali podpirate medobčinske zveze?

To je le zadnja od norosti te dejelne uprave. Dežela FJK je izdelala reformo, ki ločuje namesto združevati in ne upošteva identitet. To velja še zlasti na Tržaškem. Dežela za Trst ni priložnost, ampak breme. Furlanija bo pokradla vse tržaško bogastvo, od zdravstva do javnega prevoza in turizma.

Kaj je treba storiti?

Ustanoviti je treba mestno občino. Kraški prebivalci upravičeno nasprotujejo zvezi, ker bi jih Trst požrl. Mestna občina bo omogočala iskanje finančnih sredstev v Bruslju in neposreden dialog z Rimom brez potrebe po dogovarjanju z deželjo, ki danes zadržuje denar in odloča o financiranju.

Kakšno vlogo ima v prihodnosti Trsta škedenjska železarna?

Župan mora storiti vse, da se ukineta agonija. Koksarno in plavž je treba zapreti, ker je nemogoče izboljšati pogoje. Bojim se, da bo tudi skupina Arvedi zapustila Trst, ko bo unovčila vsa javna finančna sredstva. To je skratka le zadnja goljufija na račun Trsta.

Aljoša Gašperlin

Volitve 2016

Cosolini, Repini in Iscra danes na sedežu inštituta SLORI

Županski kandidat leve sredine Roberto Cosolini bo danes ob 15.30 na pobudo slovenske komponente Demokratske stranke obiskal sedež raziskovalnega inštituta SLO-RI. Cosolini bo v spremstvu kandidatov za tržaški občinski svet Valentine Repini in Mateja Iscra ter koordinatorja slovenske komponente DS Stefana Ukmarja. Na srečanju bo med drugim govor o vključitvi tržaške občinske uprave v postopek za vrnitev Narodnega doma, kot je to predvideno v Cosolinijevem volilnem programu. Podobno srečanje bo v pondeljek, 23. maja, ob 16. uri na sedežu SDGZ, kjer bo govor o gospodarskem razvoju in priložnostih za slovenska podjetja.

Grim: Staro pristanišče predstavlja prihodnost Trsta

Staro pristanišče predstavlja po mnenju Demokratske stranke prihodnost Trsta, medtem ko sploh ni jasno stališče desne sredine; usoda stare luke je v primeru zmage Roberta Dipiazze pod velikim vprašajem. To poudarja deželna tajnika DS in kandidatka za tržaški občinski svet Antonella Grim, ki je s pokrajinskim tajnikom Neriom Nesladkom včeraj predstavila strateške smernice DS za razvoj starega pristanišča.

Menis (G5Z): Prvi ukrepi glede železarne že konec julija

Prvi ukrepi glede železarne bodo mogoči že konec julija, komaj bo sestavljen novi tržaški občinski svet. To je izjavil županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis na srečanju s predstavniki Odbora 5 decembra. Menis je tudi zagotobil, da bo v primeru izvolitve zahteval spremembu okoljskega dovoljenja AIA.

Drevi srečanje s poslancem SEL Arturom Scottom

V baru Sting/4 Continenti na Velikem trgu 3 bo drevi ob 20. uri srečanje z vodjo parlamentarne skupine SEL v poslanski zbornici Arturom Scottom, ki bo podprt kandidate te stranke v okviru levosredinske koalicije, ki podpira Roberta Cosolinija.

Kandidati občanske liste Un'altra Trieste Popolare

Kandidati občanske liste Un'altra Trieste popolare se bodo srečali z občani danes ob 10. uri na Ponterošu, ob 16. uri pa pri Trgu Bonifacio. Županska kandidatka Uatp Alessia Rosolen se bo zvečer ob 19. uri udeležila večerje v zavodu za slepce Rittmeyer. Jutri bodo predstavniki Uatp ob 10. uri na Šentjakobskem trgu, ob 16. uri pa v Ul. Dante. Ob 18. uri bo javno srečanje v hotelu Savoia Excelsior.

Nicola Sponza (Združeni za Trst) v Križu

Kandidat Združenih za Trst Nicola Sponza se bo danes ob 20. uri srečal s krajani v gostilni Bita v Križu (na nekaterih vabilih je bila navedena 19. ura).

KANDIDATI SE PREDSTAVLJajo

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET

Andrej Cunja (Insieme per Trieste)

Občina Trst obsega 40 odstotkov tržaške pokrajine in v njej živi 87 odstotkov prebivalstva: jasno je, da ob takšnih razmerjih upravljanje tržaške občine ima močan vpliv na širše ozemlje. Za celotno slovensko narodno skupnost ne more biti torej vseeno, kdo vodi glavno mesto: ne da bi šli preveč nazaj v čas, je dovolj, da iz našega vidika primerjamo upravljanje Roberta Dipiazze in Roberta Cosolinija. Samo po sebi umevno je, da se vsakdo, ki mu je pri srcu naša bodočnost, ob prihajajočih volitvah maksimalno angažira za potrditev nam naklonjene koalicije oziroma za Cosolinijev zmago. Ostale opcije - seveda če upoštevamo le tiste, ki imajo dejanske možnosti za končno uveljavitev - bi bile za našo skupnost porazne. Po štirih letih odborništva v devinsko-nabrežinski občini sem si nbral še kar administrativnih in političnih izkušenj, ki jih dajem rade volje na razpolago ob tej volilni priloki; z veseljem sem torej sprejel kandidaturo na občanski listi Insieme per Trieste con Cosolini - Skupaj za Trst s Cosolinijem. Od slovenskih volivcev pa računam, da bodo tako kot v Devinu Nabrežini pred štirimi leti strnjeno šli na volišča in zavedno odločali o smeri lastnega razvoja.

Kandidat Andrej Cunja podpira županskega kandidata leve sredine Roberta Cosolinija.

Tatjana Gregori (Gibanje 5 zvezd)

Rodila sem se pred 31 leti v Trstu, kjer tuji živim. Od očeta Štefana – prepričanega komunista – sem prevzela načela, kot so resnost, volja do dela, iskrenost in spoštovanje do vseh. Slovenske šole, od otroškega vrtca do šole Šrečka Kosovela, so mi dale solidne temelje za uveljavljanje samostojne osebnosti.

V Gibanju petih zvezd sem prepozna vrednote, ki so mi lastne, odkar sem moralna v življenu sprejeti tudi neljube odločitve, ki so me nekoliko osamile. V primeru izvolitve se bom zavzemala za tiste, ki v naši skupnosti predstavljajo bolj ranljive kategorije. To so starostniki, gibalno prizadeti ali kdorkoli trpi zaradi različnih težav. Dovzetna bom za pomoč vsem, ki bodo potrebovali pomoč in bom pripravljena pomagati v mejah mojih sposobnosti.

Rada bi izpostavila željo po stvarnem opravljanju takih nalog v korist naše skupnosti s podlago lastnih prepričanj in brez prikritih ciljev. Borila se bom proti nepoštenosti in pojmenško razkrila vsakogar, ki bo hodil ali samo stopal stranpoti.

Kandidatka Tatjana Gregori podpira županskega kandidata Gibanja 5 zvezd Paola Menisa.

TRST - Razprava ob 15-letnici zakona št. 38 na sedežu Italijansko-slovenskega središča

Zaščitni zakon deli optimiste in črnogledi

Petnajst let po sprejetju zakona št. 38 iz leta 2001, zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji, so mnjenja o samem zakonu in njegovem izvajanjiju dejana. To je jasno prišlo do izraza na srečanju, ki sta ga v sredo na sedežu v Ulici Valdirivo priredila Italijansko-slovensko središče in Odbor za mir in sožitje Danilo Dolci. Gostitelj Luciano Ferluga je spomnil, da je center v Ulici Valdirivo pred desetletji s tečaji slovenskega jezika, ki se nadaljujejo še danes, opravljal pionirske delo. Opozoril je, da je prihodnost Trsta lahko samo večježna.

Srečanje, ki je potekalo v italijanskem jeziku in na katerem se je zbral tudi več kandidatov na občinskih volitvah, je vodil zgodovinar Jože Pirjevec, ki je svoje mnenje o zaščitnem zakonu strnil v »prepozno in premalo«. »Zakon, ki je bil sprejet z več desetletno zamudo, je dejansko legaliziral neke vrste apartheid, saj v središču Trsta ni videti slovenskih napisov,« je bil radikal. Priznal je, da se nekaj počasi spreminja, »a izgubljenega časa se ne da nadoknaditi.«

Fulvio Camerini se je Pirjevcu zahvalil za »nekajko črnogled uvod« in podaril, da so »pravice slovenske manjšine del moje kulture«. Zato se je takrat kot senator v prvi liniji zavzel za sprejetje zakona. »Dimitrij Volcic mi je razlagal, da se je v 30 letih nakopilo 52 zakonskih osnutkov na to temo, a so se vsi izjavili.« Na sprejetje tokratnega besedila je vplivalo veliko političnih in drugih dejavnikov, tudi tržaški škof je javno izrazil svojo naklonjenost. Camerini je trdno prepričan, da so bili na področju sožitja v zadnjih 15-20 letih narejeni veliki koraki, kritike pa je spomnil, v kakšnem ozračju je bil zakon sprejet: desnica je vložila 1500 popravkov, poslanec Roberto Menia pa je trdil, da postopek napreduje pod vplivom »arognantne Republike Slovenije« in da bo tak zakon »ranil Italijane z obmejnega območja«. Danes takih stališč ni več slišati, v prihodnosti nas čakata samo sodelovanje in sožitje, je ocenil Camerini.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je podaril, da to ni zakon za neko jezikovno skupnost, temveč zakon, ki prinaša demokracijo na to zemljepisno območje. »Seveda se ne moremo vsi strinjati z vsem, ampak vemo, da ko tisti zakon ne bi šel takrat skozi, bi nanj še dolgo čakali.« Pavšič je opozoril, da je zakon prvič združil pod

**Ni ga na svetu zakona,
ki ne bi bil sad kompromisa**

isto streho Slovence iz treh pokrajij, kar je najbolj pomembno za rojake iz videmške pokrajine. »Res je, z izvajanjem nekaterih določil zamujajo – ponekod na področju vidne dvojezičnosti, glede slovenskega oddelka na konservatoriju Tartini ter vračanja Trgovskega in Narodnega doma,« je dejal. A prav z domovi dobro kaže, tako v Gorici kot v Trstu se marsikaj prenika. Pavšič meni, da morajo biti Slovenci cim bolj prisotni v tržaškem mestnem središču, pri čemer morajo sodelovati z italijanskimi semeščani.

Stojan Spetič se je najprej spomnil pokojnega Domenica Masellija, poročevalca v poslanski zbornici, ki je prispeval veliko. »Takrat smo izkoristili trenutek in celo vrsto ugodnih okoliščin: leva sredina je sodelovala s komunisti, Slovenija se je blžala vstopu v Evropsko unijo (prav zaradi tega se je Italiji mudilo zapreti poglavje slovenske manjšine, da ne bi vplivalo na prisotnost pogajanja). Sklenjena je bila cela vrsta kompromisov: z delom desne sredine (desnicarji so na »izdajalcu« Carla Giovanardi celo metali kovance); v sami levi sredini; na krajevni ravni, kjer je župan

Z leve: Miloš Budin,
Stojan Spetič, Rudi
Pavšič, Fulvio
Camerini, Jože
Pirjevec, Walter
Bandelj in Samo
Pahor v centru v
Ulici Valdirivo

FOTODAMJ@N

Riccardo Illy uveljavil načelo, da mora vsak posameznik zaprositi za dvojezično osebno izkaznico. Glavna šibkost zaščitnega zakona je po Spetičevem mnenju prav ta, da morajo Slovenci zaprositi za svoje pravice, kar zmanjšuje število koristnikov. Načelo, da nekatera določila ne smejo težiti na državno bilanco, pa so po njegovem mnenju nesmiselna. Ob koncu je spomnil, da novi volilni zakon ne spoštuje pravice do zastopstva v parlamentu: skoraj gotovo Slovenci ne bodo imeli zastopnika niti v zboru niti v okrnjenem senatu, ki bo pristojen za manjšino.

Miloš Budin je opozoril, da na svetu – niti v diktatorskih režimih – ni zakona, ki ne bi bil vsaj delno sad kompromisov. Vprašal se je raje, kako lahko izmerimo, ali

je slovenska identiteta v Italiji napredovala ali pa nazadovala. Glavno merilo so šole: kdor se šola v slovenskem jeziku, bo jutri nosilec te identitete. Podatki kažejo, da se je šolska populacija v šolah s slovenskim učnim jezikom v razmerju s prebivalstvom povečala. »To ni neposreden učinek zakona, temveč vse večjega medsebojnega spoštovanja, h kateremu smo pripomogli vsemi,« meni Budin.

Predsednik SSO Walter Bandelj je priznal, da je treba v politiki vsak cilj zasdovati s kompromisi, »žal tudi ko je govor o pravicah.« »Italija je Slovencem priznala nekaj pravic šele dobrih 50 let po koncu vojne, razna določila pa se še ne izvajajo,« pričemer je izpostavil položaj beneških Slovencev, ki so včasih še vedno na udaru.

Pirjevec je Sama Pahorja »serviral« kot sklepno poslastico. Pahor je zatrdil, da je zakon 38 zelo slab: »Krv pa so naši Slovenceljni. Imeli smo vsa potrebna orodja, a jih nismo hoteli izkoristiti.« Cittal je razsodbe ustavnega sodišča, ki jih je sam dosegel in opredeljujejo minimalno raven zaščite slovenskega jezika ter jamčijo pravico do uporabe slovenskega v odnosu z vsemi javnimi upravami. »Zakon 38 je pod minimalno ravnično zaščito. Te tri razsodbe ustavnega sodišča nakazujejo zakonodajalcu, kako naj ravna. Kdor je pripravil zakon, se je na to pozvižgal, zakon pa je povsem protiustaven, saj omemujejo celo vrsto že prej priznanih pravic.«

Aljoša Fonda

SV. IVAN - Od jutri v galeriji Mini Mu

Groteskni Purgajev glavonožec

Razstava prireja Združenje Juliet v sodelovanju z Galerijo Murska Sobota - Gregor Purgaj, »optimist brez razloga«

Groteskni glavonožec, človek-rastlina, ki postane junak, ker je predstavljen kot antijunak; ni močan, bojevit in vseveden, ampak krhek in ranljiv, je prebivalec Platonovega tuzemskega sveta večnega staranja in minevanja, vendar ob tem spoznanju ni niti najmanj zagrenjen, ampak hoče ostati to, kar je. To nenavadno bitje je glavni nobilec dogajanja na slikah Gregorja Purga, slikarja iz Murske Sobote, ki se bo jutri predstavil v galeriji Mini Mu v svetoivanskom parku. Razstava, ki bo odprtta ob 18. uri, je sad sedaj že utečenega sodelovanja med združenjem Juliet in Galerijo Murska Sobota.

Gregor Purgaj slika v slogu Stret Arta, vendar domača Murska Sobota je premajhna in nima dovolj lokacij za tako poučno umetnost. Zato Purgaj praviloma slika na platnih, ki mu imitirajo stene, so mobilna in začasno lahko zasedejo kakršen koli prostor, tudi sorazmerno majhno galerijo kot je svetoivanska Mini Mu.

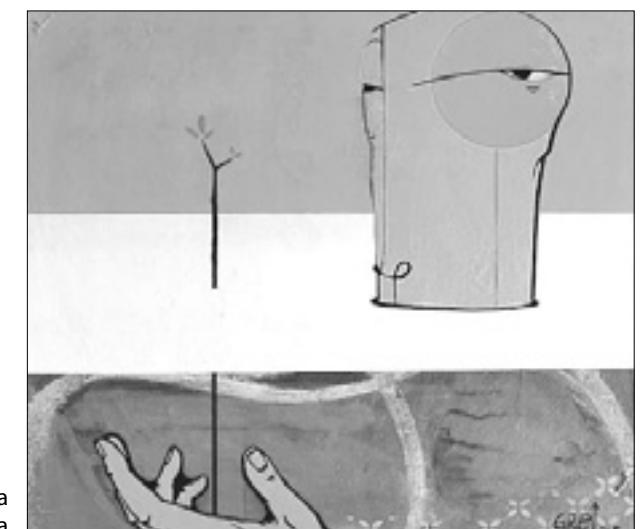
Kot je zapisal ravnatelj Galerije Murska Sobota Robert Inhof, ki bo umetnika predstavil, je Gregor Purgaj »optimist brez razloga«. Njegov svet »je optimističen, ne da bi pri tem zapadel v metafizični solipsizem, po katerem je jaz edina resnično obstajajoča realnost, medtem ko so zunanj svet in ostali ljudje zgolj reprezentacije tega jaza in nimajo svoje lastne neodvisne eksistence.« Po kritikovi oceni »se Purgaj zaveda, da v današnjem glasnom in razdražljivem svetu, kjer je vsak po svoje lahko vsakodnevno užaljen in sprovociran do kosti, ni večje provokacije, kot je zmaga kreativnosti nad destrukcijo, mira nad nemiri in razuma nad norostjo. To pa je izjemno zahtevna in težka provokacija, pred ka-

ter je uresničitvijo marsikdo omaga in se raje bolj udobno tolazi z basensko metaforo kislega grozda. Francisco Goya je na svojo znamenito grafiko napisal: »Ko razum spi, se rojevajo pošasti.« Iz česa pa se rojevajo pošasti? Iz dolgčasa. In to ve tako Purgaj, kakor to vedo tudi vsi tisti, ki jim je njegovo ustvarjanje bližu.«

Gregor Purgaj (letnik 1981) živi in ustvarja v Murski Soboti in je po izobrazbi cvetličar, kot grafični oblikovalec pa soustvarja pri prekmurski neodvisni glasbeni založbi God Bless This Mess Rec.

Purgajeva dela bodo na ogled do 11. junija, galerija pa je odprta v pondeljkih, sredah in petkih od 16. do 18. ure.

Delo Gregorja Purga

TRST - Danes v Tržaškem knjižnem središču

Kava s kriminalalko Elene De Vecchi

Danes zjutraj bo v Tržaškem knjižnem središču izredna kava s knjigo, katere gost bo tržaška pisateljica in raziskovalka Elena De Vecchi, avtorica kriminalnega romana Stanca morta. Gre za avtorični knjižni prvenec, ki pa kaže na suvereno in spretno pripovedno zgradbo, kateri niso tuji ne meditativen zasuki ne humoristični toni. Elena De Vecchi je svojo detektivsko zgodbo postavila v obmejni goriški prostor, saj primer izginule Emme Torriani skupaj raziskujejo takoj novogoriški kriminalist kot goriški komisariat, poda pa se tudi v Vipavsko do-

lino in na tržaški Kras, da bi inšpektorja Kaucich in Devetak s svojimi pomočniki našla rešitev zagonetnega primera.

Elena De Vecchi je po diplomi iz klavirja in umetnostne zgodovine dela kot učiteljica, zdaj pa se profesionalna ukvarja z raziskovanjem. Je tudi avtorica več kratkih zgodb, za katere je žela vrsto nagrad.

O romanu se bo na kavi s knjigo z avtorico pogovarjal pisatelj Dušan Jelinčič. Srečanje bo v slovenščini in italijsčini. Kava v TKS na Trgu Oberdan se bo začela ob 10. uri.

Danes spet med vrtnicami

V svetoivanskem parku bo danes že tretje srečanje v okviru uspešne prireditve Vrtnice knjige glasba viro, ki jo organizira vrtnarska zadruga Monte San Pantaleone v sodelovanju s tržaško univerzo. Ob 9.30 je predviden sprehod med vrtnicami z psihiatrom Mariom Novellom, ki bo udeležencem predstavil zgodovino razvoja psihijatrije (tudi ob 15.30). Ob 11. uri bo docent fitoterapije Roberto Della Loggia predaval o debelosti in zdravstvenih težavah, ki so z njim povezane, ob 12. uri pa bo tekla beseda o podjetnih ženskah z Giovanno De Gavardu, ki se je preizkusila na področju zdravega in uravnoteženega gostinstva. Ob 13. uri bo čas za piknik na travniku s ponudbo Genuino naturalmente fast food (8 evrov). Popoldan bo posvečen pogovoru o vrtnicah (ob 17.15), glasbi s pričevanjem irancana Fuada Ahmadduanda (ob 18. uri) in še z novarko Barbaro Schiavullu, ki se bo v pogovoru z docentom Diegom Abenantom spominjal 15-letnice terorističnega napada 11. septembra. Aperitiv bo ob 19.15 ponudila kmetija Škerlj iz Saleža, sledila bo večerja v rožniku.

Vodení ogled sežigalnice

Podjetje AcegasApsAmga v sodelovanju z miramarskim morskim rezervatom vabi jutri na vodení ogled sežigalnice v Ulici Errera. Občani bodo spoznali, kam gredo odpadki in se zamislili o tem, koliko jih gospodinjstva ustvarjajo. Ure obiska nam niso sporočili; ker pa je treba svojo udeležbo predhodno najaviti, dajte še danes zavrteti tel. št. 040-224147 (od 10. do 13. ure).

Elena De Vecchi
Stanca morta

ZAHODNI KRAS - Pred dnevi namestili nove table

Prosek: v vaškem jedru hitrost le do 20 km na uro

Občinska uprava ustregla zahtevi domačinov po večji varnosti

Nove table na Proseku na omejitvi hitrosti v vaškem središču in prepovedi vožnje težkih tovornjakov

FOTODAMJ@N

Domačini so se hudovali zaradi previsoke hitrosti, s katero so peljali avtomobili, pa tudi tovorna vozila, po ozkih vijugastih ulicah. Nekateri stanovalci so celo zahtevali, naj občina odredi prepoved vožnje po tistem območju, z izjemo tam bivajočih. Ko pa jim je občinska odbornica za urbanistiko in promet Elena Marchigiani na javnem srečanju sporočila, da bi moralno, po veljavnih prometnih normah, zaprtje za promet obveljati za vse, tudi za stanovalce, so pristali na »soft« varianto, omejitev hitrosti in prepoved vožnje težkih tovornih vozil v vaškem jedru. (mk)

V zgodovinskem jedru Proseka lahko vozila vozijo s hitrostjo do največ 20 kilometrov na uro, tovornjakom s težo nad 2 toni in pol pa je vožnja po ozkih vaških ulicah sploh prepovedana.

Tako ukazujejo nove cestne table, ki jih je ta tenč ob vhodih v zgodovinsko središče Proseka dala namestiti tržaška občinska uprava.

Table so bile nameščene pri Društveni gostilni ob ozki ulici, ki pelje do trga pred cerkvijo vaškega patrona, na to v križišču, kjer se zraven Soščeve hiše odcepiti cesta za Devinščino. Tu taha opozarja, da je dostop tovornjakom dovoljen le za 50 metrov, do bližnjine

trgovine z jestvinami. Podobne table stojijo tudi ob vhodu v vaško središče z Devinščine. Nad znakom o omejitvi hitrosti do 20 kilometrov na uro je nameščen drug moder kvadratasti znak z otroki in žogo, ki opozarja voznike naj bodo pazljivi na igre najmlajših.

Z namestitvijo novih omejitvenih tabel je bilo zadoščeno zahtevi vaščanov po povečanju varnosti v zgodovinskem jedru.

O njej je bil večkrat govor na sejah zahodnokraškega rajonskega sveta in na javnih srečanjih na to temo z občinskim upravitelji.

GABROVEC - Od srede spet odprta cesta med Gabrovcem in Saležem

Širše in varnejše križišče

Dela so trajala mesec dni - Cesto so morali razširiti in namestiti potrebne stranske ograle

Na križišču manjkajo samo še smerokazi

FOTODAMJ@N

BAZOVICA - Jutri v dvorani športno-kulturnega centra Zarja

Fantje pojejo na vasi

Sodelujejo zbor Vasilij Mirk, oktet Aljaž, vokalna skupina Goldinar in domača moška vokalna skupina Lipa

Moška vokalna skupina Lipa se pripravlja na vsakoletno, maratonsko pevsko revijo moških zborov Fantje pojejo na vasi. 12. izvedba priljubljenega srečanja brez meja bo **jutri ob 20.30** v dvorani športno-kulturnega centra Zarja v Bazovici. Letos pričakujejo tri gostujuče skupine: moški zbor Vasilij Mirk, oktet Aljaž in vokalna skupina Goldinar. Za dodatne začimbe bo poskrbelo povezovanje Evgena Bana. Spored bo kot vedno za vse okuse: slovenske podoknice in ljudske ljubezenske pesmi, strastne dalmatinske melodije, pop skladbe, pa še kanček ek-sotike bodo pobožali dušo poslušalcem z vsemi barvami, ki jih premorejo moški glasovi v komornih in večjih zborovskih zasedbah.

Iz Slovenije prihaja oktet Aljaž (vodi Matej Lazar), ki bo ob tej priložnosti naravnati bolj popevkarsko in pri-

kupno sentimentalno, zelo raznolik pa bo program skupine Goldinar, ki združuje pevce s Postonjskega in Pivškega pod mentorstvom Mihe Boleta. Zbor Vasilij Mirk je dolgoletni zamejski zbor, katerega korenine segajo v 19. stoletje in ga zdaj vodi Goran Ruzzier. V svojem programu za sobotni koncert ne bo pozabil na domače ustvarjalce. Kraške, mehiške, ciganske in slovenske pesmi pa bodo obarvale program gostiteljev, skupine Lipa, ki bo pena pod vodstvom Anastasije Purič in se bo hkrati trudila za potek celotne prireditve, sprejem gostov in presenečenja za publiko, saj bodo ob tej priložnosti, javno predstavljene videospoti, ki jih je skupina pripravila v sklopu svojega projekta Valkamen o glasbi severnega Jadranja.

Revija Fantje pojejo na vasi spada v Teden ljubiteljske kulture Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. (rop)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 20. maja 2016

BERNARD

Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.35
- Dolžina dneva 15.07 - Luna vzide ob 19.07 in zatone ob 5.33.

Jutri, SOBOTA, 21. maja 2016

FENIKS

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16,3 stopinje C, zračni tlak 1009,6 mb ustaljen, vlaga 71-odstotna, veter 10/18 km na uro jugovzhodnik, nebo spremenljivo, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,1 stopinje C.

Izleti

OMPZ vabi ob praznovanju Marijinega brezmadežnega Srca v soboto, 4. junija, na romarski izlet v okolico Zagreba: Marija Bistrica in dvorce Lužnica. Vpis in info na tel. št.: 347-9322123.

KLUB PRIJATELJSTVA - VINCENCIJEVA KONFERENCA vabita na izlet v Padovo z obiskom groba bl. p. Leopolda Mandiča (ob 150-letnici njegovega rojstva), bazilike sv. Antona in vodenim ogledom drugih mestnih zanimivosti v petek, 17. junija. Info in prijave na tel. 347-1444057 (Vera).

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK organizira enodnevni izlet v Gardaland, ki bo v nedeljo, 26. junija. Zbirališče v Trebčah ob 6.00. Možno vstopiti tudi na Opčinah, Proseku ali Devinu. Povratek v poznih večernih urah. Prijave in info pri odbornikih društva do 16. junija.

SPDT v sodelovanju z ZSSDI organizira od ponedeljka, 27. junija, do sobote, 2. julija, že 16. Planinsko šolo na Planini pri Jezeru. Za vse informacije in prijave je na razpolago naslov: mladinski@spdt.org.

KD IVAN GRBEC

Škedenjska ul. 124

vabi danes, 20. maja,
ob 20.30
v društvene prostore
na večer

Zapojmo pesmi o svobodi

Nastopajo

Marjetka Popovski,
pevska skupina
Cvet v laseh
in ŽPZ Ivan Grbec,
ki ga vodi Silvana Dobrilla.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

Salež 46,
je odprt vsak dan do 22. maja.
Tel. 040-229439.

KMEČKI TURIZEM LUPINC -

Praprot je odprt v petek, soboto in nedeljo z vodenim ogledom parka Škaljunk.
Tel. 040-200848.

Osmice

CACOVICH IGOR je odpral osmico v društvenih prostorih v Lonjeru. Točno vabljeni!

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

IVAN PERNARČIČ ima odprto osmico v Vižovljah 1/C. Tel. št: 040-291498.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak, Samatorca 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi 14. Tel. 040-208632.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU sta pri Branovih odprla osmico David in Miloš. Vsi toplo vabljeni.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI OŠ I. GRBEC - M.G. STEPANČIČ toplo vabijo na zaključno prireditve, ki bo v ponedeljek, 30. maja, ob 15.00 v Ukmarjevem domu v Škednu.

Poslovni oglasi

BAR SIRENA V BARKOVLJAH

išče natakarico/ja in pomoč v kuhanji. Pokličite na 388-1628305.

Mali oglasi

V BOLJUNCU prodamo rustično hišo zidano iz kamna. Klicati na tel. št.: 333-4863968.

LJUBITELJU živali podarimo malo tigrasto mucko (Boljunc). Tel. št.: 335-8478333.

PRODAJAM STANOVANJE v Žlebeh (Nevejsko sedlo - Sella Nevea): dnevna soba, kuhinja, tri spalnice, dve kopalnici, 2 terasi in garaža. Klicati v četrtek od 10.00 do 13.00 ali v nedeljo od 12.00 do 15.00 na tel: 333-1118664.

PRODAM moško kolo in motorno žago na bencin. Tel.: 040-280910 v večernih urah.

PRODAM parcelo v Dragi, blizu železniške postaje. Tel. 348-5913171 ali 040-228565 (v večernih urah).

PRODAM zazidljivo zemljišče (2000 kv.m) v Poljanah - Doberdob. Tel. 334-3583142.

STREŠNE NOSILCE za avtomobile in za kolo prodam. Cena 50,00 evrov. Tel. št.: 338-2639849.

Loterija 19. maja 2016

Bari	15	50	6	38	83
Cagliari	69	51	59	81	78
Firence	55	31	10	11	60
Genova	38	87	50	63	28
Milan	1	57	82	69	76
Neapelj	74	67	47	61	68
Palermo	67	2	28	25	75
Rim	48	47	61	2	80
Turin	14	50	76	10	67
Benetke	15	48	32	75	81
Nazionale	86	62	79	26	16

Super Enalotto Št. 60

15	39	54	62	71	74	jolly 60
Nagradsni sklad						87.316.990,52 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-€
3 dobitnika s 5 točkami						54.314,86 €
392 dobitnikov s 4 točkami						418,95 €
15.008 dobitnikov s 3 točkami						33,17 €
258.659 dobitnikov s 2 točkama						5,99 €

Superstar 30

Brez dobitnika s 5 točkami	-€

<tbl_r cells="2" ix

Vsi pri ZSŠDI
pozdravljam novega športnika
Aleksandra Doljaka
Odborniku Denisu in Elen želimo čim več mirnih noči.

Čestitke

Naš košarkar Denis se z Elen veseli rojstva malega ALEKSANDRA. Iskreno čestitajo vsi Sokolovci.

Lekarne

Od ponedeljka, 16. do nedelje, 22. maja 2016:
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30
Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Žavlj - 040 232253, Ferneti - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto (tudi 13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)

Istrska ulica 33 - 040 638454, Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavlj - 040 232253, Ferneti - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta (19.30-8.30)

Largo Sonnino 4 - 040 660438.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zeleno številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30
»X-Men: Apocalisse«.

ARISTON - 16.30, 21.00 »Pericle il re«; 18.30 »Un bacio«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30 »Premio Minotauro«; 20.30 »Categoria amateuriale«.

FELLINI - 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »La sposa bambina«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.15 »Al di là delle montagne«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »La pazza gioia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.25, 17.25 »Angry Birds (sinhr.); 16.15 »Angry Birds« (sinhr.) 3D; 18.50 »Houston, imamo problem«; 16.20 »Izdajalec po naši meri«; 16.30 »Materinski dan«; 17.15, 20.00, 22.25 »Može X: Apokalipsa«; 18.15, 21.00 »Može X: Apocalipsa 3D«; 21.15 »Planet samiskih«; 18.20, 20.50 »Prava fanta«; 19.20 »Psi brezčasja«; 18.30, 20.30, 22.45 »Sosedji 2«; 20.40 »Stotnik Amerika: Državljanska vojna«; 15.30 »Stotnik Amerika: Državljanska vojna 3D«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.30 »Može X: Apokalipsa 3D«.

NAZIONALE - 16.40 »Il libro della giungla«; 18.30, 20.10, 22.15 »The Dressmaker - Il diavolo è tornato«; 18.40, 20.20, 22.10 »The Boys«; 16.30 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 16.15, 18.45, 21.30 »Captain America: Civil War«; 16.40 »Robinson Crusoe«; 18.15, 20.10, 22.10 »My father Jack«; 16.40 »Mortadello e Polpetta«; 18.20 »Il regno di Wuba«; 21.20 »Queen: A night in Bohemia«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.55, 20.45, 21.50 »Captain America: Civil War«; 16.40 »Il libro della giungla«; 20.50 »X-Men: Apocalisse 3D«; 16.30, 18.35, 19.20, 21.30 »X-Men: Apocalisse«; 16.30, 19.00, 21.30 »La pazza gioia«; 17.00, 19.15, 21.30 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 16.40 »Mortadello e Polpetta«; 18.40, 22.10 »The Boy«; 16.30, 18.40 »Tini - La nuova vita di Violetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.40 »Captain America: Civil War«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; Dvorana 3: 16.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 17.40, 20.30, 22.00 »X-Men: Apocalisse«; Dvorana 4: 17.15, 19.50, 22.10 »La pazza gioia«; Dvorana 5: 18.30, 20.15 »The Boy«.

Obvestila

SLOVENSKI VERNIKI bodo imeli svojo slovesnost danes, 20. maja, ob praznovanju 50-letnice Marijinega svetišča na Vejni. Zbiranje ob 17.30, nato procesija mimo oltarja Cirila in Metoda skozi svetu vrata v cerkev, kjer bo sveto mašo vodil upokojeni škof Evgen Ravignani. Pri slovesnosti bo sodeloval Združeni zbor ZCPZ. Vabljeni!

OBČINA DOLINA vabi v soboto, 21. maja, na večerni brezplačni voden izlet iz ciklusa Pomlad v dolini Glinščice 2016: »Ob mraku med flisjem in apnenecem«. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Odhod ob 18.30 od gostilne v Dragi. Trajanje 3 ure. Prijava na tel. št. 040-8329231 (pon-pet 10-13), info@riservavalrosandra-glinscia.it.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 21. maja, koncert v Izoli, ob 17. uri odhod avtobusa s Padrič. V torek, 24. maja, ob 20. uri celovečerni koncert na notranjem dvorišču Univerze v Trstu.

ZKB obvešča cenjene člane, da bo redni občini zbor v drugem sklicanju v nedeljo, 22. maja, ob 10. uri na sedežu SISSA (bivša bolnica Santorio) v Ul. Bonomea 265 - Općine. Članom je tam na voljo brezplačno parkirišče. Obenem je na razpolago tudi brezplačni transfer s kombijem do zavoda SISSA in nazaj. Odhod izpred sedeža banke ob 9.15 dalje.

DSI prijeva večer na temo »Razmišljanje o monoteizmu z različnih bregov« ob izidu knjige Iztoka Simonitija »Deus vult«. Knjigo bo predstavila Meta Kušar, ki bo vodila tudi pogovor med avtorjem knjige in teologom Dragom Ocvirkom. V pondeljek, 23. maja, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani.

AD FORMANDUM sporoča, da je še možno vpisovanje na tečaj za pridobitev dovoljenja za nakup in uporabo fitosanitarnih sredstev v kmetijstvu, ki bo potekal v Trstu v sledenih dneh:

24., 25., 26., 30. in 31. maja, od 18.00 do 22.00. Info na www.adformandum.org, info@adformandum.org, 040-566360.

UPRAVNI ODBOR Združenja »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škedenja, ob Sv. Ane in s Kolonkovca« obvešča članstvo, da je redni občini zbor združenja sklican v torek, 24. maja, v prostorih KD I. Grbec, Škedenjska ulica 124 ob 17.30 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicanju.

KROŽEK KRU.T - v sklopu projekta FJK »Iz roda v rod« vabi na sprehod po tržaških ulicah v spoznavanju mestne arhitekture s turistično vodičko Eriko Bezin, v četrtek, 26. maja, zbirno mesto v pritlični veži na sedežu v Ul. Cicerone 8 ob 16. uri. Info in prijava na društvenem sedežu, tel. 040-360072, kru.ts@tiscali.it.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE prireja 54. Praznik česenj od petka, 27. maja, do ponedeljka, 30. maja, na privedenem prostoru »na Metežici« v Mačkoljah. Program: v petek, 27. maja, ob 20.00 dalje ples s skupino Sardoni Barcolani Vivi; v soboto, 28. maja, ob 20.00 dalje ples s skupino AlterEgo; v nedeljo, 31. maja, v sklopu pobude »Mačkolje - vas česenj« od 12.00 dalje stojnice domačih pridelovalcev, ob 15.00 delavnice za otroke, ob 15.30 »Sprehod skozi vas in njen čas«, od 18.00 dalje glasbena in plesna zabava s skupino Kraški muzikanti; v pondeljek, 1. junija, ob 20.00 dalje ples s skupino Klappa z Brega. Odprtje kioskov: petek, sobota in ponedeljek ob 18.00, nedelja že ob 12.00.

JK ČUPA vabi vse otroke, ki bi se radi približali svetu jadranju, na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 28. maja, in v četrtek, 2. junija. Otroci in starši bodo lahko spoznali jadrničko optimist, jadralsko dejavnost kluba, trenerje in sedež. Oba dni bo zbirališče ob 14. uri na sedežu kluba v Sesljanškem zalivu.

OMPZ F. BARAGA vabi na Oratorij 2016 za otroke od 5 do 13 let, ki bo na Kontovelu v župnijskih prostorih od 4. do 17. julija. Glavna tema bo Ostržek. Vpis (do 6. junija) in info na tel. 347-932123.

ZSKD sporoča članom in mladim med 16. in 17. letom, da lahko kandidirajo za dejelno prostovoljno civilno službo preko ZSKD in Arci Servizio civile FJK. Trajanje 12 mesecev oz. 360 ur. Na voljo so 3 mesta. Rok prijava: do 9. 6. 2016 do 14. ure. Info na sedežu ZSKD - Trst, Ul. San Francesco 20, II. nadstropje, tel. št.: 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na Arci Servizio civile (Ul. F. Severo 31, tel. št.: 040-761683, www.arciserviziocivilefvgy.org).

NK KRAS REPEN organizira že tradicionalni Športni kamp, namenjen dečkom in deklicam letnikov od 2004 do 2010, pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja in Občine Repentabor. Kamp bo potekal od 13. do 18. junija na Športnem igrišču v Repnu. Vpis do 10. junija. Info in prijava na društvenem sedežu 040-2171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 339-3853924 (Emanuela), 328-6238108 (Zulejka).

ASD BREZ prireja poletni športni kamp. Potekal bo v dveh izmenah: od 13. do 17. junija in od 20. do 24. junija, v Športnem centru S. Klabjan v Dolini. Info: 347-4334072 (Irina) ali 040-8327146 (Boris).

KOMISIJA ZA ODBOJKO PRI ZSŠDI prireja v sodelovanju z vsemi odbojkarskimi društvami na Tržaškem poletni odbojkarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija v večnamenskem športnem centru pri Bričkih. Info na ZSŠDI ali pri trenerjih društva.

KRU.T obvešča, da se nadaljuje vpisanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija. Info in prijava na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nad. - tel. 040-360072, kru.ts@tiscali.it.

POLETNA DELAVNICA SKD VIGRED za otroke od 3. do 12. leta bo v Šempolaju od ponedeljka do petek, 4. julija, do pet-

ka, 8. julija. Prijave in info na tajnistro@skdvigred.org, ob raznih dejavnostih v Štalcu v Šempolaju ali na tel. št. 380-3584580.

SKLAD MITJA ČUK vabi od 4. do 22. julija v celodnevni poletni center (8.00-16.00) »...Nekoč v davnih časih... Once upon a time: 3 tedni zabave in priateljstva v svetu pravljic. Utrjevanje angleških besed in preprostih stavkov, branje in interpretacija pravljic, vodene igre in pesmice, ročna dela in risanje, prosta igra in bazen v prostorih občinskega vrtca Mario Silvestri, Naselje sv. Nazarija 73 na Proseku. Namenjen otrokom od 3 do 7 let. Mesta so omejena. Tel. št.: 040-212289 ali urad@skladmc.org.

PRIMORCI BEREMO 2016 - do 11. novembra vabljeni k branju del slovenskih avtorjev. Sodelujejoč knjižnice: Narodna in študijska knjižnica - Trst, Knjižnica D. Feigla - Gorica, Knjižnica P. Tomažiča in tovarišev - Općine, Občinska knjižnica v Saležu in Knjižnica B. Pahorja na Proseku. Info v knjižnicah ali www.knjiznica.it.

KROŽEK KLEKLJANJA - SKD Tabor (Prosvetni dom - Općine) vabi na ogled razstave od nedelje, 29. maja (10.00-12.00/17.00-19.00) do četrtega, 2. junija (16.00-19.00). Otvoritev v soboto, 28. maja, ob 17. uri.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT (MFU) vabi v nedeljo, 29. maja, na voden ogled Muzeja Ca'Pesaro - Mednarodna Galerija Moderne Umetnosti, v Benetke, v spremstvu in razlagu akademskoga umetnika Leonarda Calva. Občudovali bomo dela moderne umetnosti 20. stoletja (Klimt, Kandinsky, Chagall, Morandi, De chirico, Boccioni, De Pisis itd.).

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU je na ogled razstava Nives Vocchi »Moje kamnite hiše in jame« do 30. maja, med uradnimi urami. Vabljeni!

BARČČA JE ZAPLAVALA... fotografija razstava iz starih albumov o postavljanju maja, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55

TRST, DOLINA, MILJE - Podeljevanje bralnih značk osnovnošolcem in nižješolcem

Mali knjižni molji vneto »požirajo« knjige

Vzopredno s šolskim letom se v tem času izteka tudi sezona branja za Bralno značko. Mali knjižni molji so se skozi vse leto pridno trudili in redno prebirali knjige, »požirali« pravljice, pripovedi, pesniške zbirke in najrazličnejše čtivo ter si s tem zagotovili pomembno priznanje. Bralna značka si namreč od vsega začetka prizadeva, da bi med učenci in dijaki razvijala literarno pismenost in pri njih vzbuđila ljubezen do knjige. Za njen poslanstvost si prizadevajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, medtem ko pri njej strokovno sodeluje Društvo Bralna značka Slovenije in Zavod RS za šolstvo, ki ga pri nas zapusta Andreja Duhovnik.

Ilustrator pri Sv. Jakobu

Včeraj dopoldne smo se sprehodili do Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu, kjer je potekala sklepna prieditev Bralne značke, na kateri je ilustrator Peter Škerl podelil mladim bralcem priznanje. Gost je mlademu občinstvu - najprej učencem prvih treh razredov OŠ Ribičič in OŠ Ivan Grbec- Marica Gregorič Stepančič, nato pa še učencem zadnjih dveh razredov taitih šol ter dijakom niže srednje šole Ivana Cankarja - predstavil svoj poklic. Spregovoril je o prvih pohvalah v otroških letih, tekmovanijih v risanju s sošolci, študiju na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, prvih risanih filmih in prvih ilustracijah, ki se jim posveča danes že 20 let.

Škerl se je zaustavil zlasti pri knjigi *Močvirniki* Barbare Simoniti, ki jo je sam ilustriral s 75 različnimi žabami, krastami in močeradi na primer (knjigo je gostiteljem tudi podaril). Mlademu občinstvu pa na koncu zastavil še tri ilustrirane uganke. Začel je risati, otroci pa so moralni ugibati, kaj bo naposled na listu nastalo. Občinstvo je sodelovalo, mahalo z rokami in glasno spremjalno Škerlevo skico, ki se je nato prelevila v Piko Nogavičko, konja in gospoda Ficka. Pred podelitvijo priznanj je mladim bralcem svetoval, naj jih pri izbiro življenskega poklica vodi strast, se pravi, naj se posvečajo temu, kar jih veseli in osrečuje.

Z bučnim ploskanjem je mlado občinstvo pospremilo vsako podelitev priznanj in značk, posebne pohvale pa je bila na koncu deležna zadnjih dveh razredov srednje šole, tako imenovanih »zlatih bralcev«, ki je prejela spominsko priznanje, priznanje S knjigo v svet in knjižni dar; 31. maja čaka nekatere še nagradna ekskurzija v Ljubljano.

Podeljevanje bralnih značk se je v Kettejevi dvorani zaključilo s podelitvijo predšolskih bralnih značk malčkom otroškega vrtca Piki Jakob. Zarne so študentke zadnjega letnika na oddelku za predšolsko vzgojo Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem (pod mentorstvom dr. Barbare Baloh) uprizorile predstavo *Pred dolgim zimskim spanjem*. Otroci so z budnimi očmi in nasmejanimi obrazi naposled dočakali priznanja in Ostržke. Zapeli so himno *Moj prijatelj Piki Jakob* in se poslovili z obljubo, da bodo mali knjižni molji redni obiskovalci šolske knjižnice.

V Miljah in Dolini s prekmurškimi ustvarjalci

Priznanj so se veselili tudi učenci in dijaki Večstopenjskega ravnateljstva Dolina. Zgodaj dopoldne so se učenci prvih treh razredov osnovnih šol Venturini, Bubnič, Samsa, Voranc in Trink Z-

več fotografij na
www.primorski.eu

Na zgornji fotografiji malčki v miljskem gledališču Verdi, spodaj v gledališču Prešeren v Boljuncu, levo pa utrinek iz šentjakobske šole

FOTODAMJ@N

mejski zbrali v Verdijevem gledališču v Miljah, kjer sta jih pričakala prekmurska ustvarjalca, pisatelj Feri Lainšček in pravljičarka, knjižničarka in pisateljica Vesna Radovanovič. Lainšček je malim poslušalcem predstavil zbirko svojih uglasbenih pesmic *Na dvorišču* o nekonvencionalnih ljubljenčkih - puranu, pavu, petelinu, kravi ali ovci na primer. Avtor je prebiral njihove glasove, malčki pa so jih za njim ponavljali. Lainšček jim je zaupal, da se je rodil v mali vasi, kjer v hiši ni bilo električne in torej tudi televizije ne. Zato je rad prisluhnil staršem, ki so pripovedovali zgodbe in slednje nato prenesel na papir.

Dogajanje se je preselilo v gledališče France Prešeren v Boljuncu, kjer so na svoj račun prišli še osnovnošolci zadnjih dveh razredov ter dijaki dolinske srednje šole Gregorčič. Vesna Radovanovič jima je prebrala Lainščkovo pravljico o *Zaliki in Guščiju*. Ob tej priložnosti je dolinska občinska odbornica za šolstvo Franka Žerjal otrokom predstavila namizno igrico memory, ki je nastala na pobudo združenja Pappamundi in uvaja v zdravo prehranjevanje v štirih jezikih skozi igro. Gosta sta dolinskim poslušalcem podarila CD *Na dvorišču*, da se lahko preizkusijo tudi v karaokeju in knjigo *Kdaj ste umrli?* -

zgodbe in nezgode slovenskih mladinskih pesnikov in pisateljev, ki jih poslušalci na srečanjih vprašajo, kdaj so umrli ...

»Zlati bralci« so tudi tu ob priznanih v dar prejeli knjigo *Album 14/15/16* – antologijo štirinajstih avtorjev sodobne slovenske mladinske kratke proze, ki jo je uredila predsednica Društva Bralna značka. Osem zlatih bralcev pa bo konec meseca spoznalo Ljubljano – v Cankarjevem domu se bodo najprej srečali s slovenskimi pisatelji in pesniki, nato pa se bodo odpeljali na ogled mesta in s čolnom po Ljubljanci.

Sara Sternad

SV. IVAN - Uporaba nove tehnologije v šolske namene

Na Slomšku pouk po skypu

Videokonferenca z dijaki humanističnega liceja Danilo Dolci iz Palerma - Izmenjava novic o kulturi in zgodovini

Slovenski dijaki so se preko skupa povezali z vrstniki iz Palerma

vrijenje v mestni četrti Brancaccio. V tem kraju so 15. septembra 1993 ubili duhovnika Pina Puglisija, ki je bil leta 2013 razglašen za blaženega. Pokazali so tudi dva posnetka o boju proti mafiji, ki so ju dijaki sami pripravili in ki sta se pred leti uveljavila na filmskem festivalu v Červinjanu.

O tem sta še spregovorila dva predstavnika omenjenega festivala Davide Martini in Luca di Palma.

Tako ravnatelja kot dijaki obeh šol so izrekli željo, da bi se že v naslednjem šolskem letu lahko srečali in osebno spoznali.

Po končani videokonferenci so siciljski maturanti prosili slovenske dijake, naj jim po spletu posredujejo pravljeno gradivo o tržaški stvarnosti, kar jim bo koristilo pri pripravi zaključnega izpita.

TRST - Knjiga Domovina kot kulturni izum

V kavarni San Marco bosta **danes ob 20. uri** Cristina Benussi in Lucio Cristante predstavila knjigo Fabia Finottija L'Italia. L'invencione della patria, ki je izšla pri založbi Bompiani.

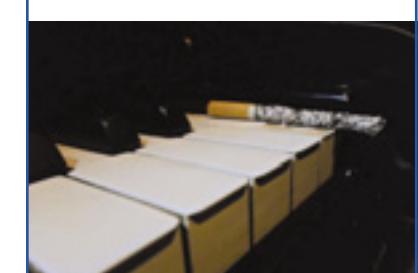
Avtor, docent na univerzi v Philadelphiji, na tržaški in puljski univerzi, je v obsežnem eseju podrobno opisal različne pomene, ki jo ima pojem domovina v italijanski zgodovini, od Vergila vse do današnjih dni. Iz njegove analize je mogoče izluščiti prenenetljivo bistvo: Italija je sad izrednega in spremenjajočega se kulturnega izuma.

Slovensko stalno gledališče in UL - AGRFT

MOJ DEVETSTO

Avtorski projekt Patrizie Jurinčič

DANES - petek, 20. maja, ob 20.30 v soboto, 21. maja, ob 19.00 v nedeljo, 22. maja, ob 16.00

v Mali dvorani SSG z italijanskimi nadnapisi

ponovitve se nadaljujejo do 22. maja

Blagajna SSG: +39 040 2452616 (od pon. do pet. 10.00-15.00) www.teaterssg.com

Saj je vse skupaj veliko kot škatlica vžigalic, toda koliko lepote je tu, koliko različnosti, koliko pristnih okusov,« je pred časom vzliknil nek ameriški turist že po prvem dnevu, preživetem v Vipavski dolini. Če bi se povzpel na katerega izmed vrhov, denimo na Nanos, Čaven ali Kucelj, bi s pogledom zaobjel celotno porečje in videl večino krajev in vasi, pa tudi polja, vinograde, sadovnjake, oljčnike in gozdove, ki od nekdaj dajejo dolini izrazit pečat kmetijske krajine. Zmajari ter jadralni letalci in padalci se navdušujejo nad izjemno termiko, ki omogoča večurno uživanje visoko nad strimi pobočji, plezalce vabijo kamnite stene, prepedene z bolj ali manj zahtevnimi smermi, manj večči pa si med vzponom čez Gradiško turo pomagajo z jeklenicami in preverijo, kako so pripravljeni za podobno težavne, a daljše ture v visokogorju. Gorski kolesarji, po-hodniki, ljubitelji teka v naravi se srečujejo na številnih stezah in poteh, ki so (skoraj) vse po vrsti dobro označene. In, seveda, srečujejo se lahko tudi v planinskih postojankah, na turističnih kmetijah, v gostilnah, pivnicah in vinških hramih... Ali na prireditvah, ki slavijo domače pridelke, pa naj bodo to češnje, breskve, kostanj, marelice, belusi, koruza (polenta) ali vino.

V začetku maja že vrsto let poteka na dvorcu Zemono, kjer domuje tudí cenjena gostilna Pri Lojzetu, dvo-dnevna prireditev Okusi Vipavske. Vinska ponudba je v ospredju, v okviru le-te pa je posebna pozornost namenjena pineli, zeleni in klarnici, saj dolina slovi kot slovenski vinorodni okoliš z največ avtohtonimi sortami, ki jih (skorajda) ne najdemo nikjer drugje, razen v njihovi prvotni domovini.

Vipavska brda, burja in sovdan

Izraz »vino iz Vipavske doline« je po svoje zavajajoč, saj je le malo vinogradov v ravnici. V glavnem so našli prostor na pobočjih pod Trnovsko planoto na severu in Krasom na jugu, v kolikor niso na razgibanem svetu, ki sega od Vipavskih brd do Biljenskih gričev. Strma pobočja ustvarjajo učink nek peči, tako da znajo biti poletni dnevi še posebej vroči, zato pa so noči toliko hladnejše in spodbujajo razvoj aromatičnih komponent v grozdju. Burja je tu doma in vinogradniki vedo povedati, da dajejo od silnega veta prebičani vinogradi najbolj zdравo grozdje. Prehod na trajnostno, torej s fitofarmacevtskimi sredstvi manj podprt vinogradništvo, je bil zato za mnoge samoumeven korak v želji po pridelovanju bolj naravnih, bioloških vin. Na kvalitetu vin vpliva tudi se-stava tal, podobna briški, torej z malo organskih snovi in obiljem mineralov, le da v Vipavski dolini preplete glinencev, muljavcev in peščenjaka pravijo sovdan. Vinogradi so pogosto strmi, zvečine terasasti, in trte občasno trpijo sušo, zato morajo odganjati korenike globoko v zemljo, kar pa zgolj krepi njihov značaj in daje vinu krepkejše telo.

Od Valvazorjevega Kindermacherja do Vrtovčeve Rebole

Dobroto vin iz Vipavske doline so poznali že pred mnogimi stoletji. Baron Janez Vajkard Valvazor je v Slavi vovodine Kranjske (1689) tamkajšnje belo vino poimenoval za Kindermacher, za kar so kasnejši vinoljubi našli vsaj dve razlagi. Po prvi naj bi bilo tako močno, da bi dedce, ki ga popijejo preveč, spremenilo v nebogljene otroke, ki ho-dijo po vseh štirih, ker se jim noge preveč zapletajo, da bi našli ravnoteže na dveh, po drugi pa naj bi bilo nekakšen afrodiziak, ki je tudi starejšim možem pomagal, da so vedno znova postajali očetje. No ja, verjetno ni škodilo, če so ta namen popile čašo ali dve tudi žen-

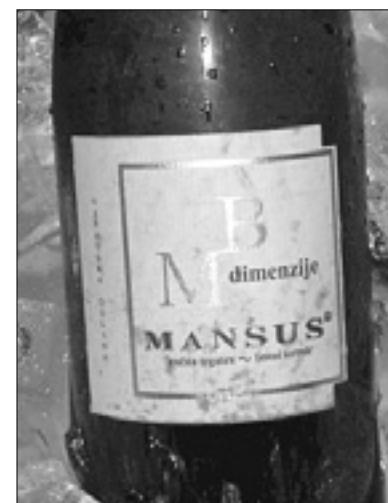
VIPAVSKA DOLINA

Pinela, zelen in klarnica

TONI GOMIŠČEK - Slike: MARJETKA PLESNIČAR in ALEŠ SRNOVRŠNIK

Profesorja Ercole Alagna in Roberto Zironi na pokušini Štojljene pinele

Dobro macerirana klarnica

Klarnica, vinski biser vipavske doline

Poker gostujočih schioppettinov

Pinela v varnih rokah

Zanimanje se ni poleg pozno v večer

ske, ki jim sicer ni bilo preveč do tega, da bi kar naprej povijale dojenčke.

Vipavskemu vinogradništvu je sredi devetnajstega stoletja postavil trajni spomenik duhovnik Matija Vrtovec, ki se je pri pisaniu Vinoreje (1844), prve slovenske strokovne knjige o vinogradništvu in vinarstvu, naslonil tako na izkušnje kot tudi na govorico Vipavcev. V takim domaćim, nekoliko bolj mehkim jeziku smo Vinorejo spisali, in upamo, da jo bodo vsi slovenski vinoredniki razumeli, je zapisal fajmošter iz Šembida (Podnanosa), podprt s stališčem jezikoslovcev, da po Ipani, mnogo bolj od drugih krajev, čisto slovenščino govore.

Vrtovcu dolgujemo tudi prvi opis trt, ki so jih takrat gojili na Primorskem. Med bolj žlahtna bela plemena (sorte) je priševal rebolo, teržaško gerganijo, muškateljko, malvažijo, podgorsko gerganijo, belino, čedajca, ovčji rebic, pinjelo, laško, pikolit, lipovško, sivko, zelen, rudečo petljo, černi ošip, kostenico, rujavko in osipko, na spisek manj žlahtnih pa je uvrstil glero, volovno, belopopko, dišečko, rečiglo, cundro, klarino mejo, vertenco, dolgo petljo, bržčino, egiptarco, marvinj, belo glavačico, meskljer, pergolo in auguštanico. Kot rudeče pleme je navedel rumenijo, kot černe in černovišnjeve pa oberfelder, refošk, refoškat, berzamin, rašpico, sladkočernega, penjela, penjelca, gnjetico, kurbina in černo pergolo.

Spisek sort je dolg, še daljšega so napisali sodelavci Deželne kranjske vino in sadjarske šole na Slapu pri Vipavi, ki so našeli skoraj sto sort, od katerih pa so le redke preživele prehod na »sodobnejše« sorte, ki se je začel z uporabo cepljenk, ko je zaradi uničevalnega pohoda trsne uši po naših vinogradih postalo nujno cepiti žlahtne potomke vitis vinifera na ameriško podlago. Trsnice so po ukazu cesarsko-kraljevih kmetijskih družb omejile seznam dovoljenih in priporočenih sort, na katerem je bilo več francoskih in nemških (sauvignon, merlot, cabernet, pinot, rizling, modra frankinja...) kot pa domorodnih sort. Ker pa vsi niso ubogali ukazov in ker so kmetje znali tudi sami uporabljati cepiče, so se nekatere izmed sort, obsojenih na izginotje, ohranile. V naših krajih največ prav v Vipavski dolini. Med vsemi Lože in Slap je vino grad z več kot petdesetimi starimi pri-morskimi sortami, nad katerim bdi Selekcionsko trsničarsko središče Vrhpolje:

ni vrag, da ne bi in naslednjih letih ugotovili primernost še kake izmed njih za pridelavo vina, ki bo znalo bolj kot kak beli pinot ali cabernet sauvignon izravati vinski genus loci, duh kraja.

Zelen, vino žlahtnega duha

Pravilni naglas za to grozdje in vino je – vsaj po Vrtovcu – zelen, prisujo pa mu posebno žlahten duh. K

da gniye. »Zmedo« pri sklepanju o tujerodnem poreklu je verjetno povzročila podobnost grozda s pinijo, saj je že Vrtovec opisal njen grozd kot majhen, okroglast in nekoliko stisnjenih, cu-krenih jagodic. Z njim se posebej postavlajo v Planini nad Ajdovščino, kjer se na odprtih planoti kamnitki kraški svet meša s flišnimi nanosi. Tam vsako le-to na velikončni pondeljek organizirajo Druženje s pinelo.

Gre za vino prijetne cvetice, ki spominja na akacijev cvet, marelice, hruške in agrume, vendar se nabor zaznav močno spremeni, če ji namenimo daljšo maceracijo, k čemur se zateka vse več vinarjev. Pinela da potem izjemno kompleksno vino, ki pridobi z zorenjem v hrastovih sodih še note vanilje, biskvita, karamele. Tudi po tej sorti posega vse več pridelovalcev, primerjava med vini različnih letnikov pa potrjuje, da ji sončna poletja bolj ustrezajo kot tista z obiljem močje. In da daje pinela skromnim vinogradnikom, ki se zadovolijo z nizkim hektarskim donosom, prijetno vino, ki se lepo druži s po-mladnimi in poletnimi jednimi, čeprav prija tudi v času kolin.

Klarnica je biser

Klarnice se drži legend, da jo je že v 16. stoletju gojila lepa gospa Klara, ki je latnik tako speljala, da jo je trta ščitila pred moškimi zijali. Zato je neno drugo ime mejina, pridelava pa je danes omejena na nekaj pridelovalcev, čeprav je bila nekoč ta sorta bolj razširjena. Vrtovec zanjo ni našel pohvalnih besed, saj naj bi bila pustih v vodenih jagod. Tisti, ki jo sadijo, verjamajo vanjo, in hočejo dokazati njen vsestransko uporabnost. Na Okusih Vipavske smo jo lahko poskusili kot prijetno sveže vino z medeno akacijsko noto, pa tudi kot penino in oranžno vino kompleksnega telesa: v vseh primerih ji lahko pripisemo zapeljivost, ki naj bi odlikovala tudi stasito Klaro. Zagotovo je to trenutno ena največjih posebnosti na slovenski vinski karti; malibiser, ki ga je vredno poiskati.

Rebula, vitovska, malvazija in pokalca

Čeprav rebula ni nikoli izginila iz vipavskih vinogradov, se dejansko šele v zadnjem času vse več vinarjev opogumlja, da jo tržijo kot sortno vino, pogosto pa jo najdemo tudi v najbolj prestižnih zvrsteh posamezne kleti. Podobno je z malvazijo, ki jo pridelovalci brez zadrege pošiljajo na ocenjevanja in se vračajo domov z najvišjimi možnimi priznanji. Pozornost so uspeli pritegniti tudi z vitovsko garganjo, za katero so Vipavci pripravljeni dati roko v ogenj, da je njen izvor povezan z Vito-vljami, vasjo nad Šempasom, zagotovo pa je bila svojevrstno odkritje letosnjih Okusov pokalca ali črna rebula. S tem vino so se na Zemonu kot posebni gostje predstavili člani združenja pridelovalcev pokalce (schioppettina) iz Prapetna, pod mizo, saj še ne gre za uradno stekleničenje, pa je imel tudi eden od Vipavskih vinarjev.

Olja, mesnine, siri, pecivo...

Spoznavanje bogastva okusov se ni končalo pri vinih, saj so se v sklopu vipavskih tržnic predstavili tudi čebeljarji, peki, mesarji, oljkarji, sirarji, pri-pravljavci čajnih mešanic, izdelovalci sadnih sokov, raznih namazov in marinadel. Prireditev je spremjal tudi nastop kuharjev, ki so za nekaj uric go-stovali na stojnicah izbranih vinarjev in z drobnimi prigrizki dopolnili vinski pokušino. S paštetami, belusi na več načinov, zeliščnim kruhom, piščančjimi ocvrtki, polži na nabodalui in podobnimi domisllicami so zagotovo popestrili dogajanje, čeprav bi si, kot veči nergač, želet videti med njimi še več zastopnikov krajevne ponudbe, zlasti predstavnikov turističnih kmetij. Nekako prepričan sem, da bi bilo potem celovito doživetje Okusov Vipavske še bolj pristno.

FILM - Restavrirano delo Franceta Štiglica

V Cannesu so si po 59 letih spet ogledali Dolino miru

V sredo sta na oder stopila tedanja mala junaka Lotti in Marko

CANNES - Nepozaben filmski večer v Cannesu je tudi spominjanje tega, kar je bilo. V dvorani Bunuel je francoski festival v sredo zvečer obeležil pomemben jubilej: šestdeset let slovenskega filma Dolina miru Franceta Štiglica.

Devetdesetminutno restavrirano verzijo črnobelega kultnega dela so predvajali v sklopu uradnega programa Cannes Classic, v katerega je bil slovenski film uvrščen prvič v zgodovini tega največjega filmskega festivala. Po skoraj šestdesetih letih se je tako na francosko obalo vrnila restavrirana klasička Franceta Štiglica, ki je za zlato palmo tekmovala leta 1957. Tedaj je glavni igralec John Kitzmiller kot prvi temnopolti protagonist prejel nagrado za najboljšo moško vlogo.

To je bilo seveda tudi za takratni jugoslovanski film izredna poteza. Slovenski režiser se je takrat odločil za afroameriškega igralca, ki je pravzaprav v določeni meri poosebljal celo samega sebe, saj je bil John Kitzmiller kapetan v ameriški vojski. Rojen v Michiganu, diplomirani inženir, se je v prvi osebi udeležil osvoboditve in nato tudi rekonstrukcije Italije, za kar je bil tudi odlikovan, nakar si je urebil dom v okolici Rima. Pred kamero je prvič nastopil leta 1947 v filmu Vivere in pace Luigija Zampe in producenta Carla Pontija, nato je odigral celo vrsto vlog tu-

Nerina Kocjančič iz Slovenskega filmskega centra ter Eveline Wohlfeiler in Tugo Štiglic na odru v Cannesu

SFC

di z drugimi italijanskimi režiserji kot so Federico Fellini, Alberto Lattuada, Tullio Pinelli.

Leta 1956 pa ga je k sodelovanju povabil France Štiglic, da bi v Dolini miru odigral vlogo ameriškega pilota Jimma, čigar letalo so razstrelili Nemci in on je s padalom pristal v okolici Ljubljane. Tam je spoznal siroti – petletno Lotti in devetletnega Marka – in si ni mogel kaj, da bi ju ne obdržal pri sebi. John Kitzmiller je umrl leta 1965, star še 51 let.

Sredinega večera sta se v spremstvu družinskih članov udeležila oba mala junaka slovenskega neorealističnega filma, to sta Eveline Wohlfeiler in režiserjev sin Tugo Štiglic. V Cannes sta dopotovala prvič, saj ju na prvo projekcijo niso vzeli s seboj. Po snemanju in premieri filma se nista več srečala, zato je bilo njuno srečanje po toliko letih še toliko bolj ganljivo.

Tugo Štiglic, ki je kasneje vse svoje življenje posvetil filmski umetnosti, je v Cannesu povedal, da se ob nastanku fil-

ma »kot otrok nisem zavedel brezčasnega sporocila tega dela, ki nam govori, da ljudi najbolj določa samo ena stvar: njihova cločečnost«.

Eveline Wohlfeiler, ki je tako kot Tugo Štiglic ostala v svetu filma, pa čeprav se je pri šestnajstih letih preselila v Nemčijo, še vedno dela kot filmska montažarka. »Takrat so me k filmu povabili, ker sem bila dvojezična: mama je bila Ljubljanka, oče pa Nemec. Zdaj sem bila ob novici in povabilu zelo presenečena. Najprej nisem nameravala priti, vendar sem si kasneje premislila zaradi pokojne mame, ki me je bila privedla do tega filma. Zelo bi mi zamerila, če bi ne prišla.«

Prvo srečanje s slovensko publiko bo 23. avgusta na slavnostnem odprtju Letnega kina na Kongresnem trgu v Ljubljani, ki bo potekalo v sodelovanju Kinodvora s Slovenskim filmskim centrom in pod pokroviteljstvom predsednika države ob 25-letnici osamosvojitve Republike Slovenije. (Iga)

Popravek

V včerajšnji članek o arhivu Glasbene matice se je vrinila netočnost. Milena Padovan ni ravnateljica te ustanove, temveč njena predsednica; ravnatelj GM je kot znano Bogdan Kralj. Za napako se opravičujemo.

LJUBLJANA - Katja Kabanova

»Zakaj ljudje ne znamo leteti tako kot ptice?«

Opera je koprodukcija opernih hiš iz Ljubljane in Rennesa

LJUBLJANA - Gledališče s pogumnimi idejami in stremljenji prinaša v kulturno življenje kisik, ustvarjalni pogon. Ljubljanska Opera korak za korakom dokazuje, da išče pot sodobnega in širše zanimivega videza, kar je v Sloveniji posebno zahtevno, saj ima dramsko gledališče v primerjavi z opero zagotovo daljšo, tehtnejšo tradicijo (in jedro publike). Na ljubljanskem opernem odru je prejšnji teden doživelva premjero koprodukcija SNG Opera Ljubljana in francoskega gledališča Opéra de Rennes, uprizoritev opere Katja Kabanova češkega skladatelja Leoša Janačka (1921). Delo je nastalo po drami Nevulta Aleksandra Ostrovskega in pripoveduje zgodbu o Katji, žrtvi frustrantnega zakonskega življenja in pritiskov zlobne taščice. Poročena je s Tihonom, ki je podvržen despotizmu matere, ljubi pa Boris in bi z njim iskal svobodo, ljubezen. Občutki krvide in priznanje pregrehe pa jo pahne v neizbežno usodno odločitev.

Tesnobnost provincialnega življenja ne potrebuje v tem primeru opisne scenografije, saj gre za intimno drama protagonistke, ki jo je flamski režiser Frank van Laecke prikazal z izčišeno sceniko podobo. Scenografija Philippa Miescha sprejme nameč peščico rekvizitov sredi praznine, ki se le širi in oži, ko prikazuje notranje ali zunanje prizore. Dom Kabanovih je brez izhoda: omiejuje ga zid, nad katerim se sprehabajo sence anonimnih oseb, skoraj Magrittevi figur, in na katerem čaka večna deklica. Zid je skrajni rob življenjske kletke, onkraj katerega je svoboda, naj bo to pomenilo »zunanj« svet ali smrt.

»Zakaj ljudje ne znamo leteti tako kot ptice?« se sprašuje nešrečna Katja z emblematičnim stavkom, ki je postal moto letošnje sezone ljubljanske Opere. V postaviti je prikaz notranjega sveta protagonistke, ki bi želela biti vedno drugje, daleč od nesprejemljive realnosti: posoda z vodo jo na krilih tolažilnega spomina ponese v srečna otroška leta (a se hkrati navezuje na očiščevalno, osvobajajočo vodo Volge, ki jo bo pogolnila), glas, ki jo kliče in vabi v drug svet pa postane nema podoba nekdanje in večne dekllice (Urša Vidmar).

Kostumografka Belinda Radulović je like ujela v prostor, saj se barve kostumov ne razlikujejo od barv okolja. Pomembno vlogo v stalni polsenci mračne zgodbe imajo luči, ki jih je režiser učin-

kovito oblikoval s pomočjo Gregorja Luštka. Stalni dirigent Jaroslav Kyzlink je napetost zgodbe podprt zadržano, a intenzivno čustvenostjo živobarnega izraza hišnega orkestra, ki je neizživete strasti likov z napetim, neharmoničnim iskanjem spevnosti, saj melodija v tem kontekstu, tako kot Katja, »ne more leteti«. S pripovedjo se prepletajo tudi narodni odsevi, ljudski motivi, ki zaznamujejo prostor in naravo protagonistov. V tej operi ne najdemo standardnih ariji ali duetov in to ne samo zaradi njene postromantične narave: vse emocije so vtakne v pripoved, v kateri je Janaček poudaril notranjo izraznost v ritmiki in melodiki.

Vsi pevci so se igralsko izkazali z zelo prepričljivimi kreacijami. Glasovi so v tej uprizoritvi izrazito v ospredju, saj pevci pojajo pretežno na prosceniju, kar izpostavlja detajle. Urška Breznik je k naslovni vlogi pristopila s krepko zvenečim glasom, ki pa ga ni dovolj obvladala pri oblikovanju dinamičnih in ekspresivnih nians, kar je vodenju fraziranja dalo dokaj ostro noto. Njen ljubimec Boris je bil romantični junak ljubljanske opere Aljaž Farasin, ki je strastne izraze svojega lika obarval z raznolikimi odtenki. Irena Parlov in Dejan Maksimiljan Urbančič sta se izkazala z mladostno svežino rejenke Barbare in veseljaškega Vanje. V vlogi tašče Marfe alternira Mirjam Kalin in Vlatka Orsanič, v ostalih vlogah Martina Zadro, Edvard Strah, Elena Dobravec in Matej Vovk.

Opera Katja Kabanova je bila zadnjči uprizorjena v Ljubljani leta 1968, tokrat pa prvič v izvirnem češkem jeziku. Priložnosti ne gre zamuditi: v petek, 27. maja, bo na voljo organiziran prevoz iz Trsta za ogled predstave. (rop)

VERDI - Posvet o financiranju teatra

Art bonus – vsakdo lahko podpre gledališče

TRST - Open up: brez angleščine ne gre. To je bil namreč naslov brošure, ki jo je gledališče Verdi pripravilo za posvet, ki naj bi javnosti razložil prednosti zakona, ki je pred skoraj dvema letoma določil zanimive davčne olajšave za tiste, ki želijo svojo ljubezen do umetnosti podpreti s konkretnimi dejanji. Open up – odprto gledališče, ki naj bi postalo čedalje pomembnejši element vsega tistega, kar pripomore k boljši kakovosti življenja, ne samo kot muzejska ustanova, temveč kot žarišče vedno novih pobud, ki bi pritegnile čimvečje število občinstva.

V dvorani Victor De Sabata se je zbral ugledno omizje: posvet je vodil Marco Maria Tosolini, glasbeni docent, novinar, pa tudi član številnih upravnih svetov, ki odmerja javna in zasebna sredstva glasbenim ustanovam. Gostje so bili novi odgovorni urednik tržaškega dnevnika Il Piccolo Enzo D'Antona, tržaški župan in predsednik gledališča Verdi Roberto Cosolini, deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti in seveda gledališki nadzornik Stefano Pace. Tosolini je uvodno omenil pomembno vlogo, ki so jo v glasbeni zgodovini imeli mecenzi, saj bi brez njih mnogi skladatelji ne shajali; povedal je tudi, da se je merchandising rodil v New Yorku že leta 1894 in menil, da bi bilo treba čim bolj razvijati partnerstvo med kulturnimi ustanovami in svetom ekonomije. Njegovo mnenje je podprt Stefano Pace, ki je s tiskanjem brošure želel dokazati svojo politiko odpiranja z namenom, da bi gledališče postalo vedno bolj prepoznavno. Omenil je pomemben dosežek, ki bo ime gledališča Verdi poneslo daleč v svet, namreč odprtje gledališča (čudovite stavbe po načrtu arhitekta Janusa Rostocka) v Dubaju 1. septembra, s katero bodo naši glasbeniki več kot teden dni v središču svetovne pozornosti.

Zupan Cosolini je izpostavil vse večjo mednarodno vlogo gledališča, ki je pred petimi leti zaplulo v mračne vode in tvegal zaprtje: dejal je, da je Art bonus idealna priložnost za vsakogar, ki želi tudi s skromnim zneskom omogočiti preživetje tako dragocene ustanove, saj dobi za sto darovanih evrov kar 65 odstotkov davčnega odbitka. To bi moralo prepričati tako zasebnike kot večja podjetja, katerim bi se moralо gledališče vedno bolj približati za snovanje skupnih razvojnih strategij. Gianni Torrenti je navedel žalostni podatek, da so se državni prispevki v zadnjih letih znižali za 75 odstotkov, kar je boleče zarezalo v kulturno tkivo, zato so darovalci vedno bolj dobrodošli. Novi direktor Piccola D'Antona je svoj poseg odprl s pomembno izjavo, če, delovanje gledališča ga zanima bolj kot Confindustria, kajti kultura ima tudi ekonomsko vrednost. To mnenje je s podatki podprt Pace, ki je dejal, da je Verdi gledališče, ki služi vsej Furlaniji-Julijski krajini, saj je manj kot polovica uslužbencev iz Trsta. Sredstva, ki jih gledališče prejema, se dejavnih upravi in državi vračajo v obliki davkov – samo gledališče plačuje davke v višini 2,8 milijona evrov, poleg tega pa davke plačuje tudi 230 družin, katerih člani so zaposleni v teatru. Med najbolj pozitivnimi rezultati je Pace navedel 16-odstotni porast občinstva v zadnjem letu in razveseljiv porast mladih obiskovalcev, pa tudi 30-odstotno povečanje produktivnosti. Vsi govorniki so se strinjali, da je Art bonus dragocen pripomoček, ki še ni dovolj znan javnosti, zato je treba skupne napore vložiti v smoter, da bo postopek jasen in dosegljiv tako zasebnikom kot večjim podjetjem.

Posvet so odprle in zaokrožile glasbene točke: najprej nastop trobilnega kvarteta gledališča Verdi, nato pa štirje japonski pevci (ob spremljavi pianistke Adele D'Arzon), ki s teatrom sodelujejo preko Sawakami Opera Foundation.

Katja Kralj

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRIŠLJUHNI HITI!

Distortland

The Dandy Warhols

Garage pop

Dine Alone Records, 2016

Ocena: ★★★★★★☆☆☆

Malokdo izmed nas ima doma kako ploščo ameriškega benda The Dandy Warhols, nemara vsi pa poznamo uspešnico Bohemian Like You. Komad je leta 2000 udaril kot strela z jasnega. Nedvomno mu je takrat pomagalo tudi predvajanje po takrat še pomembni glasbeni televiziji MTV in to, da ga je znana telekomunikacijska družba izbrala za marsikateri reklamni spot. Od takrat je do danes skupina izdala še šest albumov, ki pa še zdaleč niso želi uspeha hita Bohemian Like You. Po pravici povedano je bend izdal nekatere zadovoljive ploščke, nekajkrat pa je pošteno razočaran.

Skupino The Dandy Warhols sta leta 1994 ustanovila pevec in kitarist Courtney Taylor – Taylor ter kitarist Peter Holmström. Danes stoji zraven njiju še basistka in pianistka Zia McCabe ter bobnar Brent DeBoer. Novo ploščo Distortland si je v glavnem zamislil pevec Taylor, deset komadov za malo več kot pol ure glasbe. Pesmi je nato s preostalimi člani benda posnel v glasbenem studiu kitarista Holmströma. Aprila je tako zagledal luč nov plošček Distortland. Za miks je poskrbel glasbeni producent Jim Lowe, izdala pa ga je kanadska neodvisna glasbena založba Dine Alone Records. Nekateri singli so sicer izšli že pred enim letom, kot na primer veselo razpoložen komad All The Girls In London in zanimiva Styggo, ki spominja na glasbeni stil liderja angleške zasedbe Blur Damona Albarna. S tretjim singlom You Are Killing Me pa so fantje zadeli v črno. Gre za garage pop komad, s posrečenim kitarškim rifom in ravno tako enostavnim refrenom. Na novem albumu dobimo tudi nekaj psihedelije in sicer v prvi Search Party, ki je podobna skladbam avstralskega benda Tame Impala. V pesmi Semper Fidelis je kar nekaj elektronskih efektov, s komadom Pope Reverend Jim pa se spet povrnemo h poskočnemu garage – popu. Catcher In The Rye je bolj umirjena skladba, na koncu pa je na voljo še malo psihedeličnega roka v pesmi Doves, pred zaključno, kratko uspavanko The Grow Up Song. Welcome back!

Čas je za ...

4. ROJSTNI DAN

SOBOTA, 21. MAJ 2016

VES DAN

17h

ZABAVA
ZA OTROKE

JERNEJ
KOZAN

17h

KONCERT
NATALIJE
VERBOTEN

18h

VELIKO
PRESENEČENJE

www.supernova.si

NAKUPOVALNI CENTER
SUPERNOVA
NOVA GORICA

Mercator

OBI

**SPORTS
DIRECT.com**

Optika Clarus

**BABY
CENTER**

kik
TEXTIL-DISKONT

TEDi

Mr Pet
Trgovina za mali živaljčki

SUPERNOVA NOVA GORICA, Prvomajska ulica 35, 5000 Nova Gorica

Izpolnite kupon, ga oddajte hostesi v Supernovi in ob 18h pričakujte presenečenje!

IME IN PRIIMEK

PODPIS

NASLOV

SUPERNOVA

POŠTA IN KRAJ

E-NASLOV

GORICA - Danes bodo odstranili gradbišče in sprostili promet

Trg pred občino nared, trgovci pa oškodovani

Pogled z županstva na obnovljeni trg

BUMBACA

Zaključila se je obnova trga pred goriškim županstvom, ki ga bodo danes ponovno odprli, vendar bodo morali trgovci s tega predela mesta potreti še nekaj časa. Obnova Saurove ulice pred sodno palajočo bo namreč predvidoma trajala do sredine junija, nakar jo bodo odprli prometu in bo celotno območje lahko spet zadihalo s polnimi pljuči.

Trg pred županstvom in Saurovo ulico so zaradi obnove zaprli prometu takoj po novem letu. Gradbena dela so se začela januarja letos, takoj zatem so trgovci in gostinci s tamkajšnjega trga in iz bližnjih ulic zabeležili težak padec prodaje.

»Prva dva meseca je bilo res hudo, nakar so se razmere nekoliko izboljšale. Ker v naši trgovini prodajamo v glavnem zaves, do nas prideš klub gradbišču, če potrebujete tovrstno blago. Drugače je - denimo - z barom, trafiko in picerijo, kjer so imeli veliko večje težave,« pravi Vanja Ambrosi iz trgovine Home, do katere je bil več časa do-

stop z avtomobilom onemogočen. Zaradi tega se s kombijem niso mogli pripeljati do parkirišča za trgovino, kar je oteževalo njihovo delo in dostavo blaga. Zapora Saurove ulice je verjetno še najbolj oškodovala lastnika trafi, ki se mu je prodaja znižala za petdeset in več odstotkov.

Ob robu trga pred županstvom so včeraj namestili premične plastične ovire, saj bodo danes odprli vozilom prehod med ulicama De Gasperi in Cascino. Na občini izjavljajo, da bodo dokončno prometno ureditev na celotnem območju določili, ko se bodo vsa gradbena dela zaključila. Nagibajo se k temu, da bodo ponovno vzpostavili prometno ureditev, ki je veljala pred začetkom obnovitvenih del. Sredi prenovljenega trga naj bi zato zarisali nekdanja parkirna mesta, zamenjali naj bi tudi smer vožnje v Ulici Barzellini, po kateri naj bi se po zaključku obnove spet peljali v smeri Kapucinske ulice. V pričakovanju na zaključek del v Saurovi ulici pa bo k še dodatni

Na Korzu Italia

BUMBACA

Na goriškem županstvu odštevajo dneve do začetka obnove Korza Italia. Včeraj je pristojna komisija tehničnega urada sprožila postopek za preverjanje prošenj gradbenih podjetij, ki so se prijavila na razpis za izvedbo prenovitvenih del. Občina je skupno prejela 185 prošenj, poslala so jih gradbena podjetja iz vse Italije.

Včeraj so preverili, če prošnje odgovarjajo osnovnim zahtevam in če so bile oddane pravočasno. V pondeljek se bo pristojna komisija pod vodstvom vodje tehničnega urada Maura Ussai lotila preverjanja ekonomskih plati ponudb, kar naj bi trajalo nekaj dni. Izklincna cena v razpisu znaša 2.618.200 evrov, ki jim je treba dodati še nekaj več kot sto tisoč evrov za stroške za varnost.

Če ne bo večjih zapletov in težav, naj bi se gradbena dela začela ob koncu letosnjega poletja. Trajala bodo približno 18 mesecev in se za-

ključila spomladsi leta 2018. V projektu je predvidena obnova Korza Italia od stičišča s Korzom Verdi do spominskega parka oz. Ulice Pittieri. Načrt je pripravila naveza arhitekturnih studiov Galli, Zelco, Lazarini in Zlatich.

Kot je Primorski dnevnik že poročal, se je uprava župana Ettoreja Romolija v okviru načrtovanja obnove korza odločila za ohranitev sedanega števila parkirnih mest in gradnjo dveh enosmernih kolesarskih stez: pas za kolesarje bodo speljali na vsaki strani osrednje mestne prometnice, in sicer med pločnikom in gredicami. Pločnike bodo razširili - široki bodo dva metra - in tlakovati z repenskim kamnom, lokalni pa bodo za zunanjjo opremo imeli na voljo nekoliko ožji pas kot danes, ki bo tako kot kolesarska steza pokrit s porfirnimi kockami. Obnovljena bosta seveda tudi cestičke in javna razsvetljiva. (dr)

Obreminiti prometa v tem predelu mesta prispeval začetek obnovitvenih del na sodniški palači; že pred časom so okrog sodnišča postavili gradbeni oder, predvidoma v pondeljek, 23. maja, pa naj bi se začela gradbena dela na delu poslopja, ki gleda na Ulico Vittorio Veneto. Začetek del naj bi spremljalo nekaj sprememb v prometni

ureditvi, ki jih na občini še določajo.

Ponovno odprtje trga pred županstvom bodo danes obeležili s praznikom. Ob 18.30 bo plesni nastop skupine Arte Dance Studio, za glasbo bosta poskrbela Mariano DJ in saksofonist Luca Capizzi. Udeležencem praznika bodo ponudili prigrizek in pičačo. (dr)

Lokal Playa v Marini Julii BONAVVENTURA

Stroške za sanacijo azbestne strehe lokala Playa v Marini Julii, ki so jo opravili leta 2011, bo po vsej verjetnosti morala kriti dežela. Zapletena sodna zgodba, v katero je vpletena tudi tržiška občina, se je začela pred petimi leti. Ker se je azbest krušil, je tržiška občina izvedla sanacijo in pozvala upravo državne posesti, naj krije stroške za sanacijskoga posega. Uprava državne posesti je vložila pritožbo na deželno upravno sodišče, ki je razsodilo, da je za kritje stroškov za sanacijo strehe v resnici pristojna dežela. Takoj zatem se je na deželno upravno sodišče pritožila dežela; sodni postopek se še ni zaključil, tržiška občinska uprava pa se vanj ne namerava vključiti.

»Čeprav so na deželnem upravnem sodišču razveljavili odredbo, s katero smo pozvali upravo državne posesti k hkrutju stroškov za sanacijo azbesta, je povsem jasno, da mora za plačilo sanacijskoga posega poskrbeti dežela,« je prepričan tržiški občinski odbornik Massimo Schiavo, ki pojasnjuje, da sodni spor zdaj zadeva izključno deželo in upravo državne posesti. »Za nas se je zadeva zaključila pozitivno, saj ne bomo prisiljeni k poravnati stroškov. Razsodba deželnega sodišča je zelo pomembna, saj opozarja na razlike med pristojnostmi občin in dežele. Če hočejo, da občine skrbijo za javno lastnino, jim morajo priznati tudi pravico do izdajanja koncesij,« poudarja Massimo Schiavo.

GORICA - Danes

Pomoč za Wi-Fi

Tehnik na razpolago na občini

V goriškem mestnem središču od srede deluje nove Wi-Fi omrežje, s katerim se je povezano že več sto uporabnikov. Da bi pomagali pri vzpostavitvi povezave tudi tistim, ki jim tega še ni uspelo storiti, bo danes med 9. in 13. uro ter v ponedeljek, 23. maja, od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure v veži županstva na razpolago občinski tehnik. Uporabniki nove storitve morajo po novem vnesti geslo za vzpostavitev povezave samo prvič, zatem se bo njihov mobilni telefon sam povezel na okrepleno Wi-Fi omrežje. Gesla prejšnjega omrežja Guglielmo niso več veljavna.

GORICA - Goljufi iščejo svoje žrtve med starejšimi ženskami

Štirje poskusi goljufije

Zahtevajo denar za sinove, ki naj bi doživelji prometno nesrečo in naj bi čakali na pomoč pri karabinjerjih

Goljufe iščejo karabinjerji

BUMBACA

»Dober dan. Vaš sin je imel prometno nesrečo. Ne bodite v skrbeh, nič hudega se mu ni zgodilo. Zdaj je na poveljstvu karabinjerjev, prosil me je, naj vas poklicem. Potrebuje denar, da lahko plača odvetnika.« S temi besedami so včeraj neznani goljufi preko telefona nagovorili štiri starejše Goričanke, ki živijo v ulicah Rosini, Ortì in IX Agosto.

Štiri ženske niso nasedle goljufom; takoj so prekinile telefonski klic in obvestile goriško karabinjersko poveljstvo, da koder so se karabinjerji podali na iskanje zlikovcev. V dveh primerih so nepridipravi zahtevali

večjo vsoto denarja, in sicer 4000 in 6000 evrov. V treh od štirih primerov telefonskim klicem ni sledil obisk na domu priletih žensk; samo v enem primeru je moški ponovil na zvonec Goričanke, ki mu ni izročila denarja, tako da se je goljuf takoj zatem pognal v beg. Ko je ženska poklicala karabinjerje, je bil goljuf že daleč proč in ga možje postave niso uspeli izslediti.

Karabinjerji opozarjajo, da bi se goljufi v prihodnjih dneh lahko oglašili še pri drugih starejših občanah. Zaradi tega pozivajo Goričane in prebivalce sosednjih občin, naj jih takoj obvestijo, če jih goljufi kličejo preko te-

lefona ali pa jih obiščejo na domu.

V prejšnjih dneh smo poročali, da so podobne poskuse goljufije obravnavali tudi na goriški kvesturi. Policisti so prejeli več klicev občanov, s katerimi je stopil v stik neki »odvetnik Molinari« dejal jim je, da so njihovi sinovi imeli prometno nesrečo in da so na poveljstvu karabinjerjev. Ker naj bi sin oz. hči ne plačala za varovanja, bi morali starši »prispevati« med štiri in pet tisoč evrov. Karabinjerji in policisti pozivajo občane, naj bodo previdni in naj takoj poklicajo varnostne organe, če prejmejo sumljiv telefonski klic.

MESEC MODE

na modnih avenijah Qlandie

MAJ 2016

21. MAJ OB 18H

QLANDIA NOVA GORICA

**MODNA REVIIA
V VAŠI QLANDII**

**ZBIRAMO PRIJAVE
NA STILSKO MODNO
PREOBRAZBO ...**

... in pripravljamo skrita
presenečenja! Spremljajte
nas na: www qlandia si.

 Q.QLANDIA

GORICA - Tik Tak Teater

Kriza med grotesko in resničnostjo

Člani gledališke skupine Tik Tak Teater so se po kakem letu vrnili v goriški Kulturni dom z novimi *Pravljicami za odrasle*. Trije prizori nove odrske predstave nosijo skupni naslov *Kriza*, ki je lahko duhovna ali materialna, osebna ali globalna. Skratka, gre za pojav, ki se lahko izraža v najrazličnejših oblikah in situacijah.

V treh ločenih prizorih so nastopili trije igralci - Solange Degenhardt, Nadja Šuligoj in Kazimir Černic, medtem ko je Robert Cotič poskrbel za režijo in je tudi prevedel v slovenščino tri monologe, ki sta jih napisala znana italijanska gledališka avtorja Ascanio Celestini in Aldo Nicolaj. Svoje monologe so »Tiktakovci« odigrali v polno zasedeni mali dvorani Kulturnega doma. V predstavi nastopa tudi beračica Judita, ki je z iztegnjeno roko pričakala gledalce že pred vhodom v Kulturni dom. Koliko je »zaslužila«, ni znano; verjetno le nekaj drobiža.

Najprej je pred gledalce stopila Solange Degenhardt s prizorom *Voda in mimo*. Gre za neke vrste obešenjaški humor z dosmrtno zapornico, ki je bila obsojena kot množična morilka in je bila pred obsodbo vječi-samici obsedena s čistočo. V drugem prizoru nastopa že omenjena klošarka, ki je povzdigovala »poklic« potepuh, ki je vselej svoboden in ga nihče ne gnjavi ne z davki in ne z INPS-om. Berač niha nad sabo ne gospodarja, ne direktorja, ne predstojnika; ne plačuje ne električne, ne plina in tudi stanovanja ne! Skratka, kar mu ljudje dajo, je neto zasluzek. Kot tretji je na oder stopil človek z dežnikom. V prizoru *Marela* dežnik ponazarja blagostanje, v katerem nekdo uživa, drugi pa ne. Kljub duhovitemu besedilu zgodbica razkriva strahovito resničnost sleherne družbe in ne-

Beračica ob vhodu v Kulturni dom (desno), trije igralci med nastopom (spodaj)

FOTO J.K.

nakosti med ljudmi. Tisti z »marelo« nerad dovoli, da bi se oni brez nje spravil pod njom. In če mu že bogatin to dovoli, ga ima za podložnika, ki lahko živi le zaradi podarjenih drobtinik. Lažna solidarnost, pač!

Solange Degenhardt, Nadja Šuligoj in Kazimir Černic so se zelo dobro vživeli v svoje vloge; res odlično so odigrali li-

ke oseb, ki se pojavljajo v vsaki družbi. V zgibanki igre preberemo, da beseda »kriza« izvira iz grščine *crisis* - odločitev. Zato bi lahko to besedo razumeli tudi kot nova možnost, nov začetek, je še zapisano na gledališkem listu. Igra je bila vključena v letošnji festival Komigo, vendar izven rednega abonmaja. (vip)

GORICA - Center Emil Komel

Jutri odprta vrata šole, v nedeljo trije dogodki

Učenci jazz in modernega oddelka bodo nastopili na festivalu èStoria

Skupina Komel Contemporary Jazz Ensemble

Konec tedna bo za Center Emil Komel živahan, intenzivni pa so bili tudi mnuli dnevi, ko so profesorji glasbene šole obiskali slovenske vrtce in osnovne šole na Goriškem. Otronkom so se predstavili z glasbeno pravljico, prikazali so jim različne instrumente ter jih povabili na obisk šole, kjer bo jutri, 21. maja, med 10. in 12. uro dan odprtih vrat. Otroci bodo lahko skupaj s starši preizkusili vse instrumente, v tajništvu bodo sprejemali rezervacije individualnih brezplačnih poskusnih lekcij.

V nedeljo ob 20. uri pa bo skupina učencev jazz in modernega oddelka šole pod mentorstvom prof. Jana Sturialeja nastopila v Ljudskem vrtu v Gorici v okviru festivala èStoria. Koncert z naslovom *Interplay* prirejajo v okviru ciklusa Snovanj, ki beleži že enajsto zaporedno izvedbo.

lanske ljudske pesmi pa sta priredila kitarist Giulio Chiandetti in skladatelj Marco Sofianopulo. Za glasbeno spremljavo bodo poskrbeli učenci Centra Komel pod mentorstvom prof. Martine Geleon. Ob 17. uri bo na istem mestu koncertna prireditev *Glasbeni okusi*: skupina Mikrokosmos se bo predstavila s skladbami iz 19. in 20. stoletja. Oba dogodka prirejajo v okviru praznika Feste da viare in s sodelovanjem Centra Komel; vstop bo brezplačen.

V nedeljo ob 20. uri pa bo skupina učencev jazz in modernega oddelka šole pod mentorstvom prof. Jana Sturialeja nastopila v Ljudskem vrtu v Gorici v okviru festivala èStoria. Koncert z naslovom *Interplay* prirejajo v okviru ciklusa Snovanj, ki beleži že enajsto zaporedno izvedbo.

GORICA - Zgodovinar Branko Marušič odpravil vrzel

Karel Lavrič, kdo je to?

Naj se sestavi goriška topografija z navedbo krajev, ki so značilni za nekaj desetin slovenskih osebnosti

Karel Lavrič - kdo je to?! Na zadnjem srečanju Ob kavi s knjigo v Katoliški knjižarni je bilo prisotno rekordno število peticijev poslušalcev med predstavljajo knjige z naslovom *Doktor Karel Lavrič (1818-1876) in njegova doba*, ki jo je napisal zgodovinar Branko Marušič. Tista poltretja desetina udeležencev z obeh strani meje gotovo ve za dr. Karla Lavriča; dodamo ji lahko še nekaj desetin in že smo na zgornji meji vsaj približnih poznavalcev odvetnika, politika, upravitelja, organizatorja in zlasti narodno ozaveščenega voditelja slovenskega prebivalstva ožje Goriške, Vipavskih in Soški doline.

Vrzel je skoraj odpravil pisec knjige, ki je v pogovoru z Marijo Češčut sam podudaril, da ne gre za dokončno podobo osebnosti, ki počiva na goriškem pokopalnišču, kajti še obstaja nekaj nerazkritih vidikov njegovega življenja, kot je na primer točno leto rojstva na Premu ali očetov življenjepis. Šolal se je v Ljubljani, pravo je študiral v Padovi, kjer je doumel izbire in usmeritev glede narodnosti tedanjih prebivalcev Apeninskega polotoka. Leta 1848 je bil v Trstu, kjer se je zavzel za jugoslovenstvo, dve leti kasneje pa že v Sežani kot državnji tajnik. Potem je nekaj let živel odmaknjeno v Tolminu. Vmes je iz katoliškega prešel v protestantsko vero.

Ko je Avstrija leta 1859 izgubila Lombardijo, je celotno narodno in družbeno razmišlanje Lavrič usmeril v kakovosten premik, v slovenstvo. Čitalnice, tabori, narodni poslanci so postali njegov program, se pravi, da je zavestno deloval proti avstrijsko nemškemu centralizmu,

Branko Marušič v knjigarni

FOTO L.K.

saj so prav tabori pomenili zavzemanje za odcepitev. Sam se je zavzemal za primerno obliko federalne državne ureditve, a predvideval je propad cesarstva prav zradi unitarizma. Kot odvetnik je uporabljal slovenščino, tudi sicer se je zavzemal za pouk slovenskega jezika, za izobraževanje delavcev. Bil je dober govornik - tabor v Šempasu! Ob okrogli obletnici so Karlu Lavriču v Novi Gorici postavili doprsni kip, ki je bil prvi na aleji vidnih osebnosti na Erjavčevi cesti.

Iz Tolmina se je preselil v Ajdovščino. V Gorici je nato odpril odvetniško pisarno in leta 1861 postal član deželnega sveta; bil je tudi odbornik, a je odstopil, ker ni sprejemal stalnega šikaniranja Slovencev. Zavzemal se je za pravičnejšo volilno zakonodajo in za kakovostnejše prometne povezave. Znotraj slovenske narodne

GORICA - Na Glasbeni matici

Premišljena izbira ali pa ljubezen na prvi pogled

Napovedujejo predavanje ter nastop mladih in najmlajših učencev

Prvič za klavirjem na Glasbeni matici v Gorici

BUMBACA

šole; ponudba velja tako za sedež kot za podružnici v Sovodnjah in Doberdobu.

Za razmišljanie o študiju glasbe bodo teoretsko in praktično poskrbeli tudi zunanjji gostje in učenci šole: v pondeljek, 30. maja, so starši, vzgojitelji in vsi zainteresirani vabljeni ob 19. uri v goriški Kulturni dom, kjer bo šolski zdravnik in psihoterapevt Viljem Ščuka predaval na temo *Zvok in glasba kot komunikacija*. Sledila bo akademija goriških učencev Glasbene matice, pri kateri bodo sodelovali solisti in člani mlađinskega zbora Neokortex. Med večerom bo tudi podelitev priznanj zaslužnim učencem. V sredo, 1. junija, napoveduje Glasbena matica novost, in sicer Malo akademijo, ki bo namenjena najmlajšim učencem šole in pri kateri bo sodeloval otroški zbor Sovodnje. (rop)

skupnosti se je razdaljal in celo zanemarjal svoj poklic. Bil je v odboru liberalno usmerjenega društva Soča, ki je izdajalo istoimenski časopis. V krogih pod vplivom Cerkve ni bil dobro zapisan, ker je bil liberalec in protestant. Časopis Rimski katolik ga je opredelil za odpadnika.

Leta 1876 je v hotelu Tri krone v Gospoški ulici napravil samomor. Bil je depresiven tudi zaradi močnega pešanja vida. Njegov konec je mučno vplival na javnost. Lavričev grob je na glavnem goriškem pokopalnišču, kjer so v času fašizma na nagrobniku prekrili tri narodno ubranstvene stike. Goriški Kulturni dom je lani dal pobudo za njegovo ponovno ureditev. Med odzvimi na iztočnice, ki so jih postavljali sogovornica in nekateri udeleženci, je Branko Marušič predlagal sprejetje načrta o sestavi goriške topografije. V publikaciji bi se vrstili opisi stavb, rojstnih hiš, stanovanj, zbirališč, lokalov, ki so značilni za nekaj desetin slovenskih osebnosti v obdobju zadnjega poldrugega stoletja in več. Gibanje varianca bi bila izdelava video dokumentacije z ustno razlagom preko video in zvočnega snemanja. Ne glede na izbiro načina komunikacije bi projekt moral biti profesionalno nastavljen.

Ta prispevek je nalač v didaktično napisan znamenom, da bi se vedene o Karlu Lavriču čim bolje zasidralo v bralcih in se preko njih razširilo na druge slovenske občane. Morda se bo srednje-ročno oblikovala želja ali potreba, da se po tem zaslužnem možu na ozemlju goriške občine poimenuje kakšna ustrezna soba, dvorana, hala, avla ali celo ulica. (ar)

GORIŠKA - Ovrednotenje dediščine

Šest krožnih poti po Krasu

Uradno jih bodo predali namenu na Vrhu

Redipulja (levo); Brestovec (zgoraj)

Goriška pokrajina na Krasu urejuje šest krožnih poti, ki bodo speljane mimo številnih zgodovinskih in naravnih znamenitosti. »Podobno kot v projektu Kras 2014+ smo se tudi tokrat odločili za ovrednotenje treh območij, ki so posebno zanimivi. Gre za Debela grizo in Brestovec, doberdobsko Gradino in Redipuljo. Nekatere izmed šestih poti so bolj zanimive iz zgodovinskega vidika, ob drugih je več naravnih znamenitosti,« pojasnjuje pokrajinska podpredsednica Mara Černic, ki je včeraj novo pridobitev predstavila skupaj s pokrajinsko odbornico za šport Vesno Tomšič, s sovodenjsko županjo Alenko Florenin,

Sprehoditi se bo mogoče po Brestovcu, Debeli grizi, Gradini, Košniku, dolinah nad Romjamom in mimo vojnih ostalin v Redipulji

zagrajsko občinsko odbornico Simonetto Vistint, predsednikom zveze UISP Mariom Graziuttijem ter predstavnikoma kulturnega društva Sovodnjne Patrizio Butkovič in Rudjem Petjanom.

Projekt je vključen tudi v Poti miru, krožne poti bodo uradno predali namenu v nedeljo, 29. maja; zbirališče bo ob 9. uri v vrhovskem kulturnem centru Danica, od koder se bodo udeleženci lahko podali na sprehod po eni izmed dveh poti, ki so speljana ob robu Vrha. Pokrajina prireja dogodek v sodelovanju z občinama Sovodnjne in Zagaj, z zvezo UISP, s kulturnimi društvoma Daničca in Sovodnjne ter z veteranskim društvom Fanti d'Arresto. Vpisnina znaša pet evrov, iz organizacijskih razlogov je zaželeno, da se udeleženci vpisajo do srede, 25. maja, na naslovu elektronske pošte kds@seznam.cz. Tik pred začetkom pohoda bo zaigrala doberdobska godba na pihala Kras, ob koncu bo »testeninka« za vse udeležence.

Karta s šestimi krožnimi potmi

Na izhodiščih vseh šestih poti bodo nallestili informativne table z glavnimi informacijami. Poti bodo označili z markacijami na kamnih, ki jih bodo zarisali z biorazgradljivimi barvami. Namestitev tabel, zarisi poti in tiskanje informativnega gradiva v slovenščini, italijanščini in angleščini so skupno stali tri tisoč evrov.

V vsakem kraju bosta speljani dve krožni poti. Na Vrhu bo ena pot vodila proti Brstovcu, druga pa proti Martinščini. V Doberdobo bo ena pot speljana po Gradini s startom pred sprejemnim centrom, po drugi si bo mogoče sprehoditi do Debelega vrha

in Košnika. V Redipulji bo ena pot vodila vzdolž nekdajnih streških jarkov, druga pa speljana mimo raznih dolin nad Romjanom. »Krožne poti so namenjene vsakomur, čeprav smo jih zarisali skupaj z instruktorjem nordijske hoje Giorgiom Furlanchem. Dolge so od sedem do deset kilometrov z višinsko razliko od 80 do 160 metrov. Ljubitelji nordijske hoje najdaljše prehodijo v 90 minutah, ostali bodo verjetno potrebovali kakši dve uri,« pojasnjuje pokrajinska odbornica Vesna Tomšič in poudarja, da so krožne poti vključene v projekt za širjenje nordijske hoje, ki ga vodi pokrajina. (dr)

NOVA GORICA - Včeraj

Mestni svet sprejel rebalans proračuna

Letošnja novost so povratna sredstva

Na včerajšnji seji novogoriškega mestnega sveta so svetniki med drugim razpravljali tudi o predlogu odloka o rebalansu proračuna za letosnje leto. Z nekaj dodatnimi predlogi so ga podprtli. Spremembe so potrebne na prihodkovni in odhodkovni strani. Prenašajo se tudi sredstva, ki so znana po zaključne računu preteklega leta, ki znašajo 612.000 evrov, polovica priпадa krajevinim skupnostim, ki so jih posamezne razporedile na svoje proračunske postavke. Letošnja novost so povratna sredstva, za katere občina lahko zaprosi državo, v višini nekaj več kot 400.000 evrov, vendar ne stejejo v kvoto za zadolževanje. Prihodki se povečujejo za 394.000 evrov, odhodki pa za 1,42 milijona evrov.

Svetniki so v razpravi precej časa namenili tudi predlogu o uvedbi participatornega proračuna. Župan je na ocitke, da z uvedbo zavlačuje, odgovoril, da se želijo na občini tega lotiti premošljeno, občane pa usmeriti v podajanje predlogov z naslova t.i. zelenih vsebin. (km)

NOVA GORICA - Vipavski Agroind

Odločitve o stečaju še ni

Proizvodnja stoji, manjka material, gorivo za delovne stroje, embalaža, škropivo za vinograde, izklopjeni so službeni telefoni in plin

Delavka Agroinda pred sodiščem K.M.

Včeraj je na okrožnem sodišču v Novi Gorici potekal narok, na katerem je bil obravnavan predlog za začetek stečajnega postopka vipavskega Agroinda v ukrajinski lasti. Dokončne odločitve sodišče včeraj še ni sprejelo, sodnica bo o stečaju odločila po tem, ko bo opravljenih nekaj poizvedb na Finančni upravi Republike Slovenije (FURS).

Delavce, ki so na sodišče prišli brez odvetnika, sta zastopala predsednik sveta delavcev Andrej Furlan in predsednica ZSSS v podjetju Silvana Turina. V imenu uprave Agroinda pa sta prišla prokurist Oleg Medvedjev in pravni zastopnik podjetja Mija Šuligoj.

Po mnenju delavcev - na sodišče jih je včeraj prišlo okoli 30 - je stečaj edini izhod, saj drugih možnosti ne vidijo. Proizvodnja namreč stoji, manjka jim material, gorivo za delovne stroje, embalaža, škropivo za vinograde, izklopjeni so službeni telefoni, plin ...

GORICA - Do nedelje èStoria

Sužnji v vseh časih in na vse možne načine

Giampaolo Cadalanu in Marco Pacini pogovarjala o sužnjih tretjega tisočletja. Baracku Obami in volitvam v ZDA bo posvečeno srečanje, ki se bo v deželnem avditoriju začelo ob 16. uri; razpravljali bodo Paul Finkelman, Massimo Teodori in Tiziano Bonazzi. V Muzeju Sv. Klare bodo ob 16. uri predstavili knjigo Roberta Covaza *La casa del Duce*, v palači De Bassa pa bo ob 16.30 srečanje o prvi svetovni vojni in bitkah na tirolski fronti. Suženjstvu v Mavretaniji bo posvečeno srečanje z Yacobom Diarro in Gianmarcom Piso, ki bo ob 17. uri v Herodotovem šotoru, ob 17. uri pa bo v Apihovem šotoru predstavitev knjige *Contro le donne* Paola Ercolejanja. Ob 17. uri bo šotor mladih gostil srečanje o Carlu Michelstaedterju, ob 17.30 bo v palači De Bassa srečanje z Mauriziom Baitom in Jeanom Paulom Bledom, ki se bosta pogovarjala o Francu Jožefu, ob 18. uri pa bo v Apihovem šotoru Gerhard Hirschfeld spregevoril o bitki pri Verdunu.

Danes ob 18.30 bo v Herodotovem šotoru uradno odprtje festivala s pozdravi organizatorja, upraviteljev in gostov; sledilo bo predavanje znanega matematika Piergiorgia Odifreddija z naslovom *Sužnji številk (zagotovljen bo simultan prevod v slovenščino)*. V Apihovem šotoru se bodo ob 19. uri Marta Verginella, Franco Crevatin in Igor Devetak pogovarjali o izvoru binoma *Slavi-Schiavi*, ki je zlasti na območju ob slovensko-italijanski meji postal slabšalna oznaka za Slovence in druge južne Slovane. V mladinskem šotoru, dvorani Dora Bassi in Muzeju Sv. Klare bodo istočasno potekala srečanja o Rdečem krizu, prisilni prostituciji žensk in knjigi *Galia - Nobili e plebei sulle navi della Lega Santa*. Ob 20. uri bo v palači De Bassa na ogled film *Isonzofront*, v Kinemaxu srečali z Olegom Mandičem, zadnjim internirancem, ki je živ zapustil Auschwitz: več mesecev je prebil v oddelku Josefa Mengeleja. O italijanskih kolonijah v Afriki bo tekla beseda v Apihovem šotoru; ob tem srečanju se bosta opoldne začela tudi predavanje o političnem udejstvovanju žensk v Italiji in predstavitev zgodovinskega atlasa vzhodnega Jadran.

Popoldanski spored se bo začel ob 15. uri s srečanjem o bitki pri Jutlandiji, ki bo potekalo v dvorani Dora Bassi. Pol ure kasneje bo v Herodotovem šotoru govor o globalizaciji suženjstva v novem veku, v Apihovem šotoru bo teklá beseda o norišnicah in Francu Bagagli, v palači De Bassa pa se bosta

Celodnevna festivalska dneva bo sta tudi jutri in v nedeljo, ko naj bi po napovedih zveze Confcommercio poleg festivalnih prizorišč zaživelno tudi mestno središče. Trgovci namreč zagotavljajo, da bodo na območju festivala odprtji mnogi javni lokalni in trgovine. Organizatorji obenem računajo, da se bodo uresničile tudi ugodne vremenske napovedi.

Praznik špargljev

V župnijskem parku v Štandrežu se začenja praznik špargljev, ki se bo nadaljeval še prihodnji vikend. Nocoj ob 20.45 razstava umetniških del iz stekla in keramike Ede Miklus; jutri ob 17. uri bo slikarski ex-tempore za vrtec in osnovne šole na temo športa, ob 20.30 bo sledil ples z ansamblom Souvenir; v nedeljo, 22. maja, ob 19. uri bo nastop štandreškega župnijskega otroškega zbora, mešanega pevskega zbora Ciril Silič iz Vrtojbe in zboru osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža, sledil bo ples z ansamblom Hram.

Jamarji v Gradišču

Nocoj ob 20.30 bo v palači Monte di Pietà v Ulici Dante Alighieri v Gradišču predavanje o raziskovanju brenzen in jam v osrčju gore Tolminski Migovec. Dogodek prirejajo Kraški krti skupaj s speleološko sekcijo Planinskega društva iz Tolminja; namejen je zlasti jamarjem in ljubiteljem jam italijanskega jezika, zato bo potekalo v italijanščini.

Maturantska parada

Danes ob 12. uri se bodo slovenski maturantje na ulicah in trgih 24 slovenskih mest, med njimi je tudi Nova Gorica, zavrteli v ritmih četvork. Da bi mlade spodbudili k plesu in zavabi brez alkohola, slovensko ministarstvo za zdravje že sedmo leto sodeluje z organizatorji dogodkov, državnimi institucijami, s strokovnimi in nevladnimi organizacijami. Tudi letos so omogočili izdelavo sili-konskih zapestnic s promocijskim sporocilom »Furam 0.0«, ki jih bodo razdelili vsem plešočim maturantom. Maturanti se bodo na Bevkovem trgu v Nova Gorici zbrali ob 10. uri, ob 11.30 sledi generalka. Tuk pred plesom bodo prisluhnili nagovor župana, nakar bodo točno ob 12. uri, istočasno z ostalimi maturanti iz Slovenije, odplesali četvorko. (km)

Abruški zbornik

Danes ob 18. uri bo v goriškem Kulturnem domu predstavitev zbornika, ki je izšel ob 25-letnici združenja Abruzzo e Molise iz Furlanije-Julijске krajine. Spregovorila bosta publicistka Margherita Reguitti in predsednik združenja Roberto Fatigati.

Glasbena prikazovanja

Glasbena prikazovanja, ki jih v bazi liki na Sveti Gori prireja Glasbeno društvo Nova v sodelovanju s franciškanskim samostanom, se bodo nadaljevala jutri ob 20. uri. Predstavl se bo godalni kvartet Nova s solisti in članiki orkestra Nova filharmonija.

V Moraru o kmetijstvu

V dvorani občinskega sveta v Moraru bo drevi ob 20.30 volitno srečanje na temo kmetijstva. Spregovoril bo Giampaolo Chendi, kandidat za občinski svet na listi Zelenih.

Živalske bolezni

V hotelu Entourage v Gorici bo danes ob 8.30 posvet o živalskih boleznih in človeku. Med govorniki bodo deželna funkcionarka Nora Coppola, Roberto Luzzati iz tržaškega zdravstvenega podjetja in predsednik državne živinozdravniške zbornice Gaetano Penocchio.

Kultura in običaji

V kraju Borgo Colmello v občini Fara bo danes od 16. ure dalje dogodek z naslovom »Cultura e tradizioni«. Prireja ga združenje Alpe Adria; udeležili se ga bodo umetniki iz FJK, Avstrije in Slovenije, nastopili bodo zbor in učenci glasbene šole iz Fare.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAHO

ROVEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU

DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Gledališče

KOMIGO 2016

v Kulturnem domu v Gorici: v torek, 24. maja, ob 20.30 Špas teater predstavlja gledališko predstavo »Čista norišnica« (Paul Poertner); igrajo Boris Cavazza, Boris Kobal, Gojmir Lešnjak - Gojc, Maša Derganc, Bernarda Oman, Primož Ekart, Damir Leventič; predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it, www.kulturnidom.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU

v Novi Gorici: v soboto, 21. maja, ob 20. uri »Pašjon« (Iztok Mlakar). V torek, 24. maja, ob 20. uri v sklopu Lutkovnega leta 2016 prireja ustanova Silvana Furlana skupaj z mladimi ustvarjalci »Ko podobe oživijo«; informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La pazza gioia«.

Dvorana 2: 17.00 »Captain America: Civil War«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Monster - L'altra faccia del denaro«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Monster - L'altra faccia del denaro«.

Dvorana 3: 17.15 - 19.50 - 22.10 »La pazza gioia«.

Dvorana 4: 16.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.30 - 20.15 »The Boy«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 5: 17.50 - 20.40 »Captain America: Civil War«.

Razstave

V BARU POSTA (Korzo Verdi 27/29) v Gorici bo danes, 20. maja, ob 20. uri v sklopu festivala ēStoria odprtje razstave Gabrielle Valera »Il gesto e la genesi«.

V KANALU: v galeriji Rika Debenjaka bo danes, 20. maja, ob 19. uri odprtje razstave »Keramike«, na ogled vsak dan do 31. maja 17.00-19.00.

V GORICI: na sedežu kulturnega združenja Prologo (Ul. Ascoli 8/1) v sklopu festivala ēStoria bo v soboto, 21. maja, ob 16. uri odprtje razstave »Catene invisibili« umetnice Damson.

V GORICI: v lokalnu Sporting Club v Ul. Madonnina del Fante 15 bo v soboto, 21. maja, ob 19. uri odprtje fotografiske razstave Armando Rogantinija »Živali med Prvo svetovno vojno«.

Koncerti

KONCERT CERKVENIH PESMI

otroških, mladinskih in odraslih pevskih zborov bo potekal v petek, 10. junija, ob 20.30 v župnijski cerkvi v Štandrežu. Rok prijave je danes, 20. maja, informacije v uradu ZCPZ, tel. 0481-31817, corili01@gorica.191.it. Urad je odprt ob ponedeljkih in sredah 8.00-18.00, ob torkih, četrtekih, petkah 8.00-14.00. Prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov.

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v torek, 24. maja, ob 20. uri v dvorani

Frančiškanskega samostana na Kostanjevici pri Novi Gorici koncert »hoRORn«, nastopajo ansambel rogov Akademije za glasbo Ljubljana, Dale Clevenger (ZDA) - rog, dirigent in solisti - člani GD NOVA (Sebastjan Buda, rog in Anja Šinigoj, mezzosopran); vstop prost.

ZDRUŽENJE RODOLO LIPIZER prireja v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v torek, 24. maja, ob 20.45 koncert pianista Carla Levija Minzija in simfoničnega orkestra Transilvanija iz Romunije.

KULTURNO ZDRUŽENJE INCANTO obvešča, da bo v sklopu festivala ēStoria v soboto, 21. maja, ob 20.30 pod šotorom mladim nastop mladinskega zbor Freevoices s predstavo »Fronti di Guerra Fronti di pace«, re-citiral bo Enrico Cavallero.

Šolske vesti

TEČAJ ROBOTIKE

organizira Dijaški dom Gorica v sodelovanju z e-Hišo v Novi Gorici. Potekala bosta dva tečaja in sicer: za učence in učenke od 7. do 10. leta v tednu od 13. do 17. junija, za učence in učenke od 11. do 14. leta od 20. do 24. junija. Tečaja, ki sta vključena v programe poletnih kampov Dijaškega doma, bosta potekala v e-Hiši v Novi Gorici; informacije in vpisovanje do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

WALDORFSKA ŠOLA PRIMORSKA odpira svoja vrata v Bukovici v septembру 2016. Prvi razred bo začela obiskovati prva generacija učencev, ki prihajajo iz različnih občin od Ajdovščine do Nove Gorice, pa tudi iz zamejstva; informacije in prijave do zapolnitve mest po tel. 00386-40438312 (Tadeja), 347-7300222 (Michela), waldorfsola.go@gmail.com.

MLADINSKI DOM vabi otroke od 6. do 14. leta na »Poletnosti 2016« z igrami, izleti, videodelavnico, kopanjem, adrenalinski pustolovščinami. Program: »Šala po šoli« dnevno središče (od 13. junija do 8. julija); »Video.lab narava« letovanje v koči z videodelavnico (od 20. do 24. junija); »Zeleni iziv« pustolovsko letovanje v koči (od 24. do 29. junija); »Šola za šalo« igriva priprava na začetek pouka (od 29. avgusta do 9. septembra); »1, 2, 3: Srednja!« uvod v srednjo šolo (od 5. do 9. septembra); Informacije in vpisi do 31. maja po tel. 0481-280857 ali 366-6861441, 331-6936603, mladinskidom@libero.it, www.mladinskidom.it.

V MLADINSKEM DOMU je v teku vpisovanje k pošolskemu pouku za I. 2016/17; informacije in vpisi do 31. maja po tel. 0481-280857 ali 366-6861441, 331-6936603, mladinskidom@libero.it, www.mladinskidom.it.

Obvestila

ASKD KREMENJAK sklicuje občni zbor volilnega značaja v četrtek, 26. maja, ob 7. uri v prvem in v petek, 27. maja, ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Jamljah.

ŠZ SOČA iz Sovodenj vabi na mesec odprtih vrat. Brezplačna vadba mini-volleya (letniki 2007-2010) bo potekala ob torkih in petkah od 15. do 16.30 (trener Rok Černe), odbojke (letniki 2002-2006) ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18.30 (trenerka Paola Uršič); informacije pri trenerjih ali na szsoca@yahoo.it.

KMETIJSKI IN OBRTNI SEJEM bo potekal v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro 21. maja, 4. in 18. junija, 2. julija, 6. in 20. avgusta, 3. in 17. septembra, 1., 15. in 29. oktobra, 12. novembra; informacije po tel. 333-4318338, 388-1703122, andrea.bin@libero.it

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadici pri Poreču od 2. do 12. julija; informacije in prijave na društvenem sedežu v Trstu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Čestitke

Veselo kot pomladni cvet JENISEJ je prijonal na svet. Učiteljici Jani čestitajo otroci in starši vrtca Čriček.

Kolegici Jani se je pridružil mati JENISEJ. Iskreno čestita učno in neučno osebje vrtca Čriček iz Doberdoba.

Izleti

BREZPLAČNI VODENI OGLEDI

po zgodovinskih poteh v odkrivanju mesta Gorica: danes, 20. maja, ob 10. uri »Gorica v arhivih«; v nedeljo, 22. maja, ob 16. uri aktivnosti za otroke »Zelenda - raztresena grajska čarovnica«; v nedeljo, 29. maja, ob 16. uri aktivnosti za otroke »Lov za zakladom po Grajskem naselju«; obvezna navaja po tel. 320-6392571.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-

CEV za Goriško sporoča, da bo v petek, 27. maja, odpeljal avtobus udeležence izleta na Goli otok ob 5. uri iz Gorice s trga Medagle d'oro-z Goriščka, nato s postanki v Pevmi pri vagi, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, v Doberdalu in na avtocesti pri Devinu. Organizatorji priporočajo, naj udeleženci preverijo veljavnost dokumenta za Hrvaško.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-

JENCEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje ob 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.

GORIŠKA DELEGACIJA FAI

prireja obisk gradu Dobrovo z ogledom razstave Zorana Mušiča v soboto, 21. maja. Zbirališče na glavnem trgu v Ločniku ob 15.30, informacije in najave pri točkah FAI v Gorici (knjigarna Antonini na Korzu Italia) in Tržiču (knjigarna Rinascita na Drev. San Marco) ob torkih med 17. in 18. uro.

SPDG

prireja 3. kolesarski izlet MTB sezone 2016 v nedeljo, 22. maja, na Nanos, tura je zahtevna, obvezna uporaba čelade. Zbirališče na parkirišču pred mejnim prehodom Rdeče Hiše - Rožne Doline (na italijanski

DUNAJ - Politolog Štefan Vospernik o nedeljskem drugem krogu predsedniških volitev

»To ne bodo navadne volitve«

DUNAJ - V Avstriji bo v nedeljo drugi krog predsedniških volitev, ki bo v vseh pogledih prelomen. Za položaj se prvič po letu 1945 potegujeta kandidata, ki ne izhajata iz dveh velikih sredinskih strank. To sta 45-letni svobodnjak Norbert Hofer in 72-letni zeleni Alexander Van der Bellen. Hofer ima iz prvega kroga veliko prednost. «To niso navadne volitve,» je za STA ocenil novinar avstrijske tiskovne agencije APA in politolog Štefan Vospernik. Volitve naslednika Heinza Fischerja je označil za razpotje in poudaril, da v zgodovini avstrijske demokracije še ni bilo takšnega odločanja.

Tradicionalni vladajoči stranki, socialistična demokratska (SPÖ) in ljudska (ÖVP), sta do pred nekaj leti skupaj privabljali med 66 in 80 odstotkov volilnega telesa, posledično pa so bili njuni kandidati na predsedniških volitvah vse do letos sprejemljivi za veliko večino volivcev, pojasnjuje Vospernik. Skupni domet zelenih in svobodnjakov pa je pod 50 odstotkov volilnega telesa. A kljub temu je Hoferju in Van der Bellnu tokrat

že v prvem krogu 24. aprila uspelo pobrati več kot polovico glasov. Hofer je zbral presenetljivih 35,05 odstotka glasov, Van der Bellen 21,34 odstotka. Med kandidatoma za predsednika Avstrije pred drugim krogom še nikoli ni bilo takšne razlike, izpostavlja APA.

Volvci so ob tokratnih volitvah polarizirani kot že nikoli, in to pri temeljnih vprašanjih, kot so rešitev begunske krize, EU ter zaupanje oz. nezaupanje vodilnim politikom.

Kot pravi Vospernik, sta Hofer in Van der Bellen uspela nagovoriti simpatizerje drugih strank, med katerimi jih je veliko zanju volilo samo iz taktičnih razlogov, ne iz prepričanja.

Na drugi strani sta velik poraz doživelka kandidata SPÖ in ÖVP - zbrala sta

72-letni zeleni Alexander Van der Bellen (desno) in 45-letni svobodnjak Norbert Hofer (spodaj)

ANSA

vsak le po 11 odstotkov glasov - z njima pa tudi stranki, ki od leta 2008 na Dunaju tvorita rdeče-črno vladno koalicijo. Ta je že občutila posledice aprilskega glasovanja. Pred slabima dvema tednom je bil s čela stranke in vlade primoran oditi socialistični kancler Werner Faymann, v torek ga je nasledil zelo priljubljeni nekdanji vodja avstrijskih železnic Christian Kern.

Politične razmere v sosednji državi so bile tako tik pred volitvami precej napete. Poleg tega po polom anketarjev v prvem krogu pred tokratno volitvijo nedeljo praktično ni bilo objavljenih javnomenjenskih raziskav.

»Zadeva je zelo nepredvidljiva prav zaradi tega, ker sta Hofer in Van der Bellen za velik del volivcev »manjše zlo,« pravi Vospernik. Avstrijski časnik Kurier pa je izpostavil mnenje politologa Fritza Plasserja, da so volvci ob tokratnih volitvah polarizirani kot že nikoli, in to pri temeljnih vprašanjih, kot so rešitev begunske krize, EU ter zaupanje oz. nezaupanje vodilnim politikom.

Vosperniku se še posebej po nedeljskem televizijskem soočenju kandi-

ni politiki SPÖ, nekateri ugledni bivši (ne pa tudi aktualni) vodje ÖVP, pa tudi poražena neodvisna kandidatka iz prvega kroga Irmgard Griss, v nedeljo mogoča samo še, če bi se spričo torkovega imenovanja novega kanclerja Kerna v teh nekaj dneh med volvci razvila nova dinamika. Češ imamo novo vladu, dajmo ji možnost, da bo lahko delala, in volimo nekoga, ki ji ne bo metal polen pod noge. A Vospernik ne ve, ali bi se kaj takega do nedelje še lahko zgodilo.

Predsedniške volitve bi tako lahko privede tudi do predčasnih parlamentarnih volitev - redne so predvidene leta 2018. V Avstriji ima predsednik države, kar je sicer v veliki meri reprezentativna vloga, po ustavi glavno besedo in popolno svobodo pri imenovanju ali razrešitvi vlade. Hofer je v kampanji grozil v razrešitvo vlade, če bo ta, kot je dejal, delovala proti interesom Avstrijev.

Van der Bellen je te Hoferje grožnje v kampanji uporabil kot svarilo volivcem, češ če zmaga kandidat svobodnjakov, bo Avstrija postala modra republika. Modra je barva svobodnjakov, ki na jadrih begunske krize v anketah že mesece zasedajo prvo mesto med strankami.

Na vprašanje, kako bo morebitna izvolitev Hoferja vplivala na ugled Avstrije v tujini, pa je Vospernik odgovoril: »Avstrija ima že veliko izkušenj s tem, da izvoli politike, ki so na slabem glasu.« Pri tem je omenil izvolitev Kurta Waldheima za predsednika leta

Kern se je predstavil

DUNAJ - Novi avstrijski kancler Christian Kern želi izboljšati politično ozračje v Avstriji. »Glav in srce ne želimo prepustiti cenenemu populizmu,« je v prvem nagovoru parlamentu na Dunaju poudaril 50-letni socialdemokrat. Kot je med drugim izpostavil, je treba begunsko krizo rešiti tako, da se bo ohranilo človeško dostojanstvo, hkrati pa se ne bo zapostavljajo socialne varnosti. »Gonji proti manjšinam se moramo zoperstaviti z lastnim programom,« je poudaril priljubljeni nekdanji šef avstrijskih železnic in nadaljeval, da je treba realne strahove prebivalstva rešiti s pozitivno predstavo o svetu. Kernove izjave je mogoče razumeti kot jasen signal desničarskim svobodnjakom (FPÖ), ki pozornost vedno znova pritegnejo z izjavami, sovražnimi do tujcev.

ŽARIŠČE Kulturno-literarna revija med sanjami in resničnostjo

DAVID BANDELJ

Ko sem pred leti tuhtal o pomanjkanju ustreznega literarne revije v našem prostoru, sem predlagal nekaterim mlajšim kolegom, da bi poskusili razgibati stanje in predlagati možnost razmisleka o potrebi slednje. Kot vsak zametek ideje, se je tudi ta rodil skoraj po naključju in prek spletnih in osebnih pogovorov se je izkazalo, da bo ta ideja ostala ... le ideja.

Nič zato, sem si rek, šlo je za poskus ... Konec končev razlogov za novo revijalno entitetu je bilo res malo.

Pred dnevi sem iz čisto drugih razlogov malce raziskoval zgodovino revijalnega tiska med Slovenci v Italiji in sem osupal nad številom revij, ki so se v tem prostoru pojavitve po vojni. Po zaslugu Martina Jevnikarja, navajam: od Razgledov (1946 – 1952), Mlade setve (1946 – 1950), Sidra (1953), Stvarnosti in svobode (pozna štirideseta leta), Tokov (1957), Jadra (1957 – 1959), prek Literarnih vaj (1949 – 1979), Mosta (1964 – 1988), Zaliva (1966 – 1990), Dneva (1971 – 1981), Utropov (1957 – 1984), Pretkov (devetdeseta leta), vse do Mladike (1957), ki je edina, če ne štejemo mladinskih revije Parastirka ali Galeba, ki izhaja še danes.

To dragoceno spoznanje me je pridelalo do misli, da se je v zadnjih tridesetih letih intelektualna podoba družbe znatno spremenila. Izmed vseh naštetih revij, je trenutno ostala samo ena, medtem ko je nekaj časa izhajalo celo več revij hkrati. Poleg večjih finančnih zmožnosti, ki jih je družba premogla, je bil to morda znak večje intelektualne živahnosti? Pluralizma?

Mladika trenutno skuša na vse načine ohraniti nivo revije, ki je primerna bodisi za širši spekter ljudi, bodisi za tiste, ki v njej iščejo po-

globitve in izzive, toda to je postal danes, v času bliskovitih informacij res naporno, ker taka vrsta pretoka misli je prehitra, da bi si ljudje zanjo vzeli čas in imajo rajši »instant informacijo« kot poglobljeno analizo. Poleg tega je še vprašanje, kako bi literarna revija sploh preživila, saj bi jo redkokdo kupoval in prebiral ...

Zanimivo pa je, da med sodelavci in uredniki omenjenih revij najdemo vedno ista imena, ki so zaznamovala kulturno življenje na Tržaškem (in deloma na Goriškem) po drugi svetovni vojni. Nekateri izmed njih so pristopili k uredništvu različnih revij, tako da je zelo zanimivo opazovati, kako je bil idejni pluralizem v času, ki je bil bolj polariziran od današnjega, vsaj na ravni izobražencev, veliko večja vrednota in očitno tudi potreba.

Odprta tribuna, kot je lahko bil Zaliv, ki je tudi dobrega pretresel temelje sodobne zgodovinske stvarnosti, je danes le še lep spomin na preteklost. Revije so morda izgubile žar, ki so ga bile prikazale pred tridesetimi leti. Pa tudi izobraženske generacije so tako razpršene, da ni več čutiti potrebe po kohezivni moći.

Če citiram Alojza Rebulja, ki pravi, da je »izdajati kulturno revijo v Trstu, v tem tipično pridobitniškem mestu brez globlje kulturne tradicije težka stvar celo za naše semeščane, kaj šele za nas Slovence, seme izkravalega rodu, strankarsko razcefrano manjšino, živečo iz rok v usta brez prave gospodarske hrbitnice«, je zadeva toliko bolj jasna.

Toda še vedno mi ne gre v račun, da so v preteklosti obstajali poskusi, da bi se to mlačnost prebudilo, zdaj pa niti teh več ni. Očitno je mlačnost naredila svoje ...

Van der Bellen lahko zmaga le, če bi se spričo torkovega imenovanja novega kanclerja Kerna v teh nekaj dneh med volvci razvila nova dinamika.

datov zdi zmaga Hoferja verjetnejša. Analitiki so si po tem ostrem soočenju, ki je na zasebni televiziji ATV potekalo brez voditelja, na njem pa so padale težke besede, kot sta svinjarja in laživec, edini, da bo njegova posledica odhod še manj ljudi na volitve. In to predvsem tistih, ki bi jih potreboval Van der Bellen, pravi Vospernik.

Kot je pojasnil, se je na tem ostrem soočenju Van der Bellen, ki se skuša predstavljati kot preudaren politik in človek, ki bo Avstrijo bolje predstavljal na zunaj, pokazal kot nekdo, ki je izgubil živce. To pa je slabo, glede na to, da je pod velikim pritiskom, da pridobi volivce za premostitev 14 odstotnih točk velike razlike iz prvega kroga.

Vospernik meni, da je zmaga Van der Bellna, ki so ga sicer podprt vodil-

Avstrija ima že veliko izkušenj s tem, da izvoli politike, ki so na slabem glasu.

Van der Bellna. Slednji bi postal prvi zeleni predsednik.

Ko gre za položaj slovenske manjšine v Avstriji, pa Vospernik v zmagici Hoferja ne vidi kake nevarnosti - večja je dejstvo, da je avstrijska Koroška pred stečajem. Hofer prihaja z Gradiščanskim in se torej spozna na manjšinsko politiko, za zdaj pa ni znana nobena njegova izjava, ki bi kazala na netenje sporazuma med manjšinskim in večinskim predstavljstvom. Morda bi lahko kot politik iz stranke, ki je glede odnosa do manjšine na slabem glasu, celo pozitivno presestil, tudi v odnosih s Slovenijo, ugiba Vospernik.

Zadnja volišča v Avstriji se bodo v nedeljo zaprla ob 17. uri, takoj zatem bodo objavljeni izidi vzporednih volitev, kmalu tudi prvi začasni končni rezultati. Na volišča je pozvanih slabih 6,4 milijona volivcev. V prvem krogu je bila volilna udeležba 68,5 odstotka. Mandat avstrijskega predsednika je šest let.

Andreja Juvan Kmetec/STA

TDD Predstavlja tokrat o razvoju tehnologije in digitalni preobrazbi

TRST - Nocojšnja oddaja TDD Predstavlja, ki je na sporedu ob petkih ob koncu slovenskega televizijskega dnevnika na mreži Rai 3 bis, bo tokrat v sklopu televizijskega tedna deželnega informativnega omrežja RAI s skupnim naslovom »Državljani na spletu« posvečena razvoju tehnologije. Ivan Bajc je v studio povabil elektronskega inženirja Tomaža Petarosa. Pogovarjala sta se o razvoju novih tehnologij v obdobju digitalne preobrazbe v skladu s potrebami in pričakovanji današnje družbe, o ustavljanju start-up podjetij in s tem v zvezi o motivacijah, znanju in potrebi finančnih partnerjev pri vodenju podjetij, o epohalnih spremembah v tem sektorju v zadnjih 20-ih letih in pričakovanjih glede tehnoloških inovacij v bližnjih bodočnosti. Oddaja, ki jo je zrežiral Peter Rusja, se bo pričela okrog 20.50. Ponovitev bo v sredo, 25.5. pred večernim televizijskim dnevnikom.

Federerja ne bo v Parizu

PARIZ - Švicar Roger Federer je odpovedal svoj nastop na odprttem prvenstvu Francije, ker še ni okreval po poškodbi hrbita. Sedemnajstkratni zmagovalec turnirjev najvišje ravni tako ne bo nastopil na 65 zaporednih turnirjih za grand slam. »Obžalujem, ker moram sporočiti odločitev, da letos na OP Francije ne bom mogel igrati. Naredil sem korak naprej k izboljšanju splošne pripravljenosti, toda še vedno nisem storil odstoten in mislim, da bi bilo tveganje preveliko, preden bom povsem nared,« je dejal Švicar.

Znani vsi polfinalisti

MOSKVA - Hokejske reprezentance Finske, Rusije, ZDA in Kanade so polfinalistke svetovnega prvenstva elitne skupine v Rusiji. V četrtnih finalih so Finci s 5:1 premagali Dance, Američani po kazenskih strelah z 2:1 Čehi, Kanadčani Švede s 6:0, gostitelji Rusi pa Nemce s 4:1. Jutrišnja polfinalna para bosta Rusija - Finska in Kanada - ZDA. Tekma za tretje mesto in finale bosta v nedeljo, vse polfinalne in finale tekme pa bodo v dvorani Ledena palača v Moskvi.

KOLESARSTVO - V Špetru Slovenovem predstavili skupno pobudo ZSŠDI, SKGZ, SSO

Slovenski pozdrav Giru

Učenke in učenci dvojezične šole v Špetru Slovenovem. Na fotografijah spodaj slovenski napisi

NM, ANDREA PODORIESZACH, VANJA SOSSOU

ŠPETER SLOVENOV - »Sloveni v Italiji pozdravljamo Giro v Benečiji. To je sporočilo, ki so ga širši javnosti želeli posredovati pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi, Svetu slovenskih organizacij in Združenju slovenskih športnih društev v Italiji ob današnjem prihodu kolesarske dirke po Italiji v Nadiške in Terske doline. Rezultat njihovega sodelovanja in želje, da bi bilo vse povsod jasno razvidno, da so ti kraji večjezični in da smo tudi mi Slovenci tu, sta polstranski oglas v današnji tiskani izdaji Gazzette dello Sport in rožnata majica, ki jo bodo nosili otroci dvojezične šole v Špetru. O tej izvirni in sodobni promocijski pobudi so na včerajšnji skupni tiskovni konferenci v multimedijiškem krajinskem in pripovednem muzeju SMO spregovorili predsedniki SKGZ, SSO in ZSŠDI Rudi Pavšič, Walter Bandelj ter Ivan Peterlin.

Ideja, da bi med enim izmed v tem obdobju glavnih športnih dogodkov na evropski, a tudi na svetovni ravni, saj mu neposredno ali preko TV ekranov sledi na desetine milijonov ljudi, poudarili tudi slovensko identiteto Benečije, je sad številnih pogovorov med predstavniki slovenskih organizacij in domačini. Velik oglas v Gazzetti dello Sport, so podarili na tiskovni konferenci, je odlično sredstvo, da po vsej Italiji izvejo, da v Benečiji živi slovenska skupnost, bo pa lahko tudi neke vrste »zvonček« za ljudi iz teh krajev. Gazzetto dello Sport namreč redno kupuje približno 4 milijone 400 tisoč ljudi, med samim Girom pa jo prelista še več ljudi. S posebnimi majicami za otroke dvojezične šole v Špetru pa so prav tako hoteli poudariti, slovensko prisotnost v teh krajih in obenem izpostaviti šolo, na katero je naša skupnost ponosna. Za grafično izdelavo majice in oglasa je poskrbelo podjetje Sintesi Andreja Pisanija. Na njej so med drugim kolesa različnih barv, ki se prepletajo med sabo, in v bistvu na nek način simbolično poudarjajo idejo o povezovanju in sodelovanju, je bilo še slišati na tiskovni konferenci v Špetru. Giro d'Italia, od katerega si v Nadiških in Terskih dolinah vsi veliko obetajo in ga navdušeno pričakujejo, pa je že prispeval tu-

1 izvedba kolesarske dirke Giro d'Italia leta 1909 je že obiskala našo deželo. V prvih etapih dolgi kar 388 kilometrov od Milana do Vidme je zmagal Ernesto Azzini. Trst, Gorica, Gradišče, Červinjan, Oglej, Krmin in na severu Trbiž so takrat bili še pod upravo avstro-ogrsko monarhije. Beneška Slovenija pa je bila pod upravo italijanskega kraljestva od leta 1866.

di k večjemu sodelovanju med Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji, Planinsko družino Benečije in samo dvojezično šolo. Naslednje leto naj bi namreč imeli na njej slovenski športni krožek, ZSŠDI pa naj bi Planinski družini Benečije pomagalo pri organizaciji tečajev plavanja in smučanja.

Beneška etapa s startom v Palmanovi in ciljem v Čedadu bo dolga 170 kilometrov, predvideni pa so tudi štirje cilji za veliko gorsko nagrado. Kolesarji se bodo prvič peljali skozi Čedad (tudi čez

Hudičev most) že 28 kilometrov po startru (okrog 13.10). Nato se bo skupina peljala proti Špetru in v Sovodnjo. Tam se bo začel prvi vzpon: 7 kilometrov do vase Matajur (velika gorska nagrada - GPM - 1. kategorije), s povprečnim naklonom 10% in maksimalnim 16%. Nato se bodo po prehodu čez prelaz Sv. Martin kolesarji povzpeli do Dreke, kjer bo cilj 2. velike gorske nagrade (2. kategorije: 8,5 km, povprečni naklon 7%). Po spustu do Čedada (okrog 15.20) se bodo kolesarji odpeljali proti Terski dolini. Po prehodu skozi Fojdo bodo šli v Ahten, nato pa se bo začel najbolj zahitev vzpon do Porčinja, ki bo dolg »samo« 7,7 kilometrov, a bo povprečen naklon 9,8% (maksimalen 19%). Po 10-kilometrskem spustu pa bo na vrsti še zadnji vzpon od Podklapa do Pod Cerkve: še 6 napornih kilometrov z maksimalnim naklonom 14%. Cilj zadnje velike gorske nagrade bo le 13 kilometrov od konca etape v Čedadu. Središče Čedada bo danes cel dan zaprto za promet, večino odsekov, kjer bodo vozili kolesarji, pa bodo za promet zaprli približno 45 minut pred njihovim napovedanim prihodom. (tg/nm)

DZP d.o.o.-PRAE s.r.l. 2016 © Vse pravice pridržane

IZPOSOJENI KOMENTAR

Nič več hlapci

Novica, da se utegne predsednik NZS Aleksander Čeferin potegovati za mesto prvega človeka Uefe, je močno odjeknila. Nekateri so zamahnili z roko, druge pa je pozitivno presenetila: »Končno - nič več hlapci,« v Večeru piše Tomaž Ranc. Seveda Čeferin kot vrhunski pravnik ni naiven, da ne bi vedel, v kakšen boj se spušča, in tudi ne lahkomiseln, da bi se izpostavil izlastne nečimernosti. V Uefi in Fifi si je ustvaril ugled tudi v vzpostavljanju mreže sodelovanja nekdajnih držav na območju Jugoslavije.

V evropskih nogometnih zvezah in znotraj Uefe dobro vedo, kdo je mladi predsednik iz Slovenije, ki ga ni strah povedati svojega mnenja. Poznajo ga tudi kot podpredsednika komisije za pravo in kot človeka, ki je uspel iz obeh krovnih

zvez potegniti 8,5 milijona evrov za izgradnjo nacionalnega nogometnega centra.

Slovenija je majhna, a konec koncev tudi šef Evropske komisije prihaja iz majhnega Luksemburga. S prtljago korupcije ni obremenjena in tudi v nogometu se dogajajo spremembe. Če se že pri kandidaturi za najvišje politične funkcije v svetu ne moremo poenotiti, bi morali s podporo Čeferinu potrditi pogum in preseči hlapčevski značaj.

Za razvoj slovenskega nogometa in ugled naše države bi njegov morebitni uspeh bil prava smer in triumf, ki bi okrepil vlogo Slovenije v mednarodni skupnosti in opravil s tezo, da tukaj živijo dunajski kočičaji in hlapci. Ne, ampak tudi ljudje z vizijo, sklene komentator.

KOŠARKA - V polfinalu play-offa deželne C-lige silver

Najslabši nastop Brega

Breg Mediachem – Bluenergy Codroipo 48:70 (9:19, 22:33, 35:48)

Breg: Carra 19 (8:9, 4:9, 1:6), Mattiassich (-, -, 0:1), Zobec, Pigato 4 (-, 2:7, -), Slavec (-, -, 0:1), Strle (-, 0:4, -), Vecchiet 8 (2:2, 3:4, 0:1), Semec, Spigaglia 2 (-, 1:4, 0:3), Cigliani 13 (2:6, 4:8, 1:8), Crismani (-, -, 0:1), Gelleni 2 (-, 1:2, -), trener: Krašovec.

Breg je v prvi polfinalni tekmi deželne C-lige silver po najslabšem letosnjem nastopu gladko izgubil proti solidni ekipi iz Codroipa. Krašovčevi varovanci so tekmo zelo slabo začeli. Po prvem košu Codroipa je sicer Breg s prodorom Carre in dodatnim prostim metom dosegel edino vodstvo, temu pa je sledilo kar pet minut brez koša. Nasprotniki so izkoristili številne zgrešene podaje in s protinapadi kmalu izborili zanesljivo vodstvo. Z lepim zabijanjem Girarda v prodoru proti postavljeni obrambi je Codroipo sredi četrtine že vodil za enajst točk (3:14). Razlika se ni do-

datno povečala le na račun Carre, ki je dosegel vse Bregove točke v prvih devetih minutah igre. Brežani so se sicer trudili v obrambi: osemintridesetletni Spigaglia se je na primer metal na tla, da bi pridobil žogo v obrambi. V napadu pa so igrali preveč posamezno in pogosto zaključevali iz povsem neizdelanih položajev. V drugi četrtini je bila tekma nekoliko bolj izenačena. Domači publiki sploh niso bila po godu sodnšča merila in je to pogosto glasno izražala. Goštiteji so se s štirimi zaporednimi točkami Pigata in boljšim kroženjem zoge proti konski obrambi približali na šest pik (22:28), do konca polčasa pa niso več dosegli točke. Zelo zgovorno je dejstvo, da so Brežani v prvem polčasu zgrešili vseh enajst poskusov izza črte treh točk. Prvo trojko je zadel Carra še v dvaindvajseti minutni igre. Sicer je začetek drugega polčasa dobro kazal za Breg, saj so v prvih štirih minutah nasprotniki zadeli

Navijači Brega
sinoči v športnem
centru Silvana
Klabjana v Dolini
niso bili prav nič
zadovoljni

FOTODAMJ@N

le en prosti met. Na račun slabega dne pri metu pa tega niso primerno izkoristili in zadeli le pet točk. Tekma je bila vse prej kot dopadljiva: obe ekipi sta se ob slabih odstotkih pri metu iz razdalje odločili za konško obrambo. V zadnjem delu so gostje ponovno pritisnili na plin

in delnim izidom 11:2 sredi četrtine dejansko zapečatili izid tekme. Do konca je Codroipo prednost le še večil in zasluženo zmagal.

Povratna tekma bo jutri ob 18.30 v Codroipu. (mo)
Drugi polfinale: San Daniele - Ubc 86:89.

ŠOLSKI ŠPORT - Šah

Na DP v Kalabriji tudi dijaki slovenskih šol

Prejšnji teden je v Sibariju v Kalabriji potekalo državno šolsko šahovsko prvenstvo, ki se ga je udeležilo kar 211 ekip (1045 igralcev) iz osemnajstih italijanskih dežel in avtonomnih pokrajin. Prisotnih je bilo tudi sedem slovenskih ekip (šest s Tržaškega in ena z Goriškega), ki sicer niso dosegle vrhunskih rezultatov, a so se vse uvrstile v prvo polovico lestvice kategorij, na katerih so nastopale. Najboljši rezultat so dosegli naraščajniki Stefana, ki so zasedli končno 5. mesto v konkurenči osemindvajsetih ekip, potem ko so izgubili zadnji dvobojs v kasnejšim zmagovalcem iz Cividane 1, 5:2, 5. Ko bi bili zmagali, bi bili državni prvaki. Največ zaslug za ta odličen dosežek imata Matej Gruden (tretji najboljši na prvi šahovnici z enim samim razom v sedmih partijah) in Lejla Juretič (prva na drugi šahovnici s šestimi zmagači in dvema remijema). Poudariti gre, da

Ekipa Zoisa (od leve Kristell Potočnik, Jasna Grilanc, Mateja Tavčar, Kelly Kravos)

je aktualna zamejska prvakinja igrala v moški konkurenčni (na turnirju je bila le še ena druga ženska).

Zelo uspešne so bile tudi Prešernove mladinka, ki so bile v konkurenči dvajsetih ekip na koncu pete z dobro igro Mojce Petaros na 2. in Veronike Skerlavaj na 4. šahovnici (obe sta bili s 5 točkami tretji najboljši na svoji deski). Prešernove veteranke (to je bil njihov že tretji zaporedni nastop v isti zasedbi) so tako ponovile uspeh iz leta 2014 na Siciliji. Med naraščajnicami so med petindvajsetimi ekipami nastopile tudi Zoisovke in Prešernovke, ki so v pomlajeni zasedbi zasedle zelo dobro 8. oz. 9. mesto. Ivana Kresevič je bil s polnim izkuščkom najboljša na 3. šahovnici.

Srednješolci in srednješolke Kosovske so tudi zaigrali zelo solidno: fantje so bi-

Juventina v Rivignanu

Štandreška Juventina bo nedeljsko finalno tekmo play-offa promocijske lige proti ekipi Union Pasiano igrala na neutralnem igrišču v Rivignanu. Tekma se bo začela ob 16. uri. V primeru neodločenega izida bosta ekipi igrali najprej podaljška, nato pa bodo o zmagovalcu odločali kazenski strelki. Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je včeraj objavila spisek diskvalificiranih nogometnišev: Union Pasiano bo igral brez Faloppe, Guernierja, Borda Norberta in Trevisiola, ki so bili kaznovani na nedeljski tekmi proti Brianu.

Borovci na stopničkah na Trbižu

Atletinje in atleti tržaškega Bora so konec tedna nastopili na 32. mednarodnem mitingu Alpe Adria na Trbižu, kjer je nastopilo nad 200 tekmovalcev iz Italije in Slovenije. Odlično prvo mesto je dosegla Irina Blasina (letnik 2003), ki je v skoku v daljino premagala vso konkurenco z osebnim rekordom 4,26 m. Na drugo mesto se je, tudi z osebnim rekordom (11,99 m), v suvanju krogle uvrstil Roj Locatelli (let-

nik 2003). Na zmagovalni oder sta stopila tudi Peter Savron (2003) med dečki v teku čez ovire (peti z rezultatom 10,58) in Nika Purič (2001) med kadetinjami v skoku v višino (šesta z rezultatom 1,38 m). Med najmlajšimi (letniki 2005 in mlajši) so na stopničke stopili Martin Kitsnieuenkamp, Anička Civardi in Matilde Martone (v teku na 50 metrov, skoku v daljino in metu vortexa). Jutri in v nedeljo čaka Borove atlete na atletskem stadionu na Kolonji nad Trstom pokrajinsko prvenstvo za mladinske kategorije.

Polet in Vipava v Novi Gorici

Pred kratkim so kotalkarice in kotalkarji openskega Poleta in goriške Vipave nastopili na pokalu 37. Goriške vrtnice v Novi Gorici (organizator je novogorško društvo Kuk), kjer je sodelovalo dvanajst klubov iz Italije, Slovenije in Hrvaške. Openski Polet (na fotografiji) je na društveni lestvici zasedel 3. mesto.

Marko Oblak

Obvestila

ZSŠDI vabi mlade, ki izpolnjujejo spodaj navedene pogoje, da kandidirajo za prostovoljno civilno službo pri ZSŠDI in športnih društvih s sedežem v tržaški pokrajini. Laho kandidira kdor bo ob predstavitvi prošnje (8.6.2016) dopolnil 16. leto in ni še dopolnil 18. leta starosti. Trajanje prostovoljnega dela: 360 ur v 12 mesecih. Kandidati, ki bi se želeli prijaviti ali ki bi želeli dodatne informacije, lahko poklicijo urad ZSŠDI v Trstu (040 63527 - Martin).

ŠD SOKOL vabi na pravljico ob 50-letnici ustanovitve društva, ki bo v soboto, 28. maja, ob 19.00 v nabrežinski telovadnici.

ŠZ BOR Gimnastični odsek vabi na tradicionalno zaključno akademijo v nedeljo, 29. maja, ob 18. uri v Veliki dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu 1. maja v Trstu.

ŠZ OLYMPIA vabi v ponedeljek, 30. maja, ob 18. uri na zaključno prireditve v dvorano Mirka Špacapanca v Gorico. Nastopajo: Gymplay, Artistic Gym, Rhythm & Dance, Show Dance Olympia.

ŠZ SOČA iz Sovodenj vabi na mesec odprtih vrat. Brezplačna vadba minivolleya (letniki 2007-2010 ob torkih in petkih od 15. do 16.30, trener Rok Černe) in odbojke (letniki 2002-2006 ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18.30, trenerka Paola Uršič). Info pri trenerjih ali na szsoca@yahoo.it

AŠZ GAJA Teniška sekacija in ZSŠDI organizirata od 13. junija do 1. julija na Padričah začetniški in nadaljevalni tečaj za osnovnošolce in srednješolce. Pojasnila in prijave na tel. št. 3898003486 (Mara).

NK KRAS REPEN organizira Športni kamp namenjen dečkom in deklec letnikov od 2004 do 2010, pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja in Občine Repentabor. Kamp bo od 13. do 18. junija na športnem igrišču v Repnu. Vpis do 10. junija. Info in prijave na društvenem sedežu 0402171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 3393853924 (Emanuela), 3286238108 (Zulejka).

FC PRIMORJE organizira od 13. do 25. junija nogometni kamp za otroke od 4. do 13. leta starosti. Posebnost letošnjega kampa je poudarek na tehniki Freestyle (v sodelovanju z italijansko nogometno akademijo freestyle AICF). Vpisovanje in informacije: 3296022707 (Zuppin) ali 3456345221 (Siccardi), asd.fcpromorje@alice.it.

ZSŠDI - Komisija za odbokjo prireja v sodelovanju z vsemi odbokarskimi društvami na Tržaškem poletni odbokarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija 2016 v večnamenskem športnem centru v Brščikih. Informacije ZSŠDI ali trenerji pri društvi.

Ena žlahtna štorija je slovenska romantična komedija, ki je v treh sezona očarala slovensko občinstvo. Priljubljena nadaljevanka je na sprednu od 11. marca 2015 dalje na Planet TV, trenutno se zaključuje že tretja sezona. Komodijo so ustvarili Vojko Anzelc, Tomaž Grubar in Sašo Kolarič, za nas pa je lahko posebno zanimiv podatek, da so v njej zasloveli tudi trije tržaški igralci: Primož Forte, Maja Blagovič in Franjo Korošec. Štorija se dogaja na posestvu v Goriških Brdih, v njej se vsakdanje življenje prepleta z romantično, primorskimi humorjem in narčjem, ki daje poleg sugestivne pokrajine z vinogradmi, nadaljevanki poseben čar. Primož Forte, član umetniškega ansambla Slovenskega stalnega gledališča, s katerim smo se pogovorili, ima v Storiji posrečeno vlogo mladega Gušta in je v treh sezona serije pridobil vrsto oboževalcev in navdušencev, ki mu sledijo bodisi na TV ekranu kot na FB omrežju.

Čeprav te lahko pogosto vidimo na gledaliških odrih, te je Slovenija spoznala v liku Gušta, s katerim si požel velik uspeh in pridobil veliko oboževalcev. Kdo in kakšen je pravzaprav ta Gušto?

Zdaj, ko gre proti koncu že tretja sezona, lahko rečem, da je lik že dosegel nek razvoj. V osnovi je Gušto sin hirsne pomočnice Marije, ki jo igra Maja Blagovič, na gradu Gredič. Zastavljen je bil kot preprost fant, veren, delaven, saj pomaga na Grediču pri fizičnih delih in je zaljubljen v najmlajšo hčerko Zalo. Mama ga je preveč vlekla nase in mu nekako ni pustila odrasti, zato je malce ne-samovosten, malo jeclja in izpade zaradi tega simpatično zmeden. Skozi drugo in tretjo sezono pa se je lik začel osamosvajat, se počasi oddaljevat od matme, začel je misliti s svojo glavo, imel je tudi že prvo punco ... tako da je Gušto zdaj že bolj odrasel.

Si se vživel v lik, oziroma včasih prepoznal v Guštu? Je kot lik primeren zate?

Vsaka vloga, ki jo dobim, je zameziv, od majhne do velike, od smešne do tragične. A najbrž je delček Gušta tudi v meni ... Recimo to, da dostikrat ne razmisli preden kaj zine, pa kljub temu, da je tem iskren, dobrosrčen, v tem je morda tudi nekaj mojega. Seveda pa ne vse, ker je vsaka osebnost zakoščljana.

Kako poteka snemanje, kako nastaja nadaljevanka?

Včasih se počutimo skoraj kot v tovarni ... (smeh) Snemamo vsak dan, ena ekipa na terenu, druga pa v studiu, od sedmih zjutraj do šestih zvečer, tri mesece in pol od pondeljka do petka. Konec maja začnemo snemati četrtou sezono. To je res neverjetna izkušnja, kjer ustvarjalci pridobivamo ogromno izkušenj in je sigurno tudi investicija za prihodnost.

Kako snemanje usklajuješ z obveznostmi v SSG-ju?

Kar se tega tiče, se moram zahvaliti vodstvu SSG za razumevanje. Včasih

Gušto in Ena žlahtna štorija

je potrebno ogromno usklajevanja in dobre volje, da so termini in urniki urejeni. Verjetno pa se tudi zavedajo, da lahko to, da z Majo sodelujeva pri projektu kot je Štorija, gledališču samo koristi. Tudi publike je začela na komedije, kjer z igrava z Majo, prihajati bolj množično in dvorane so se napolnile.

Kaj pa, ko ste po Sloveniji gostovali s predstavo Obiski, je bilo večje zanimanje, ker sta bila med igralci tudi vidva?

Definitivno. Predstave so bile razprodane, če bi imeli še kakšno ponovitev, na primer v Domžalah, kjer smo jih odigrali štiri, bi imeli gotovo spet razprodano. Morda je bilo to tudi zato, ker sva nastopala midva z Majo, ker naju poznamo s televizije. Sicer pa smo iz Trsta trije, Franjo Korošec ima vlogo Marka, gostilničarja. No, jaz se po desetih letih tukaj že počutim kot Primorec, ko pridev v Trstu sem velikokrat bolj domač kakov v Ljubljani, kjer se počutim bolj turist kot v Trstu. Maja Blagovič pa je v Trstu že več kot 30 let, tako da je tudi ona »posvojena« Primorka.

Slovensko občinstvo je očaralo zlasti primorsko narečje. Briško narečje, ki ga govorijo v Brdih, je sicer zelo težko ... Kako vam uspeva?

Bera slovenskih igralcev je proporcionalne velikosti Slovenije. Mislim, da ne poznam nobenega igralca ki bi bil pravi Bric, nekaj jih je iz Ajdovščine, Novih Goric in okolice. So pa takoj na začetku glavnih producentov rekli, da bodo raje vzeli talentirane igralce, ki bodo primerni za te vloge, kot da bi se 100 % poskusili približati briškemu narečju. Z Majo govoriva po kraško, nekaj jih govoriti po gorščku, drugi govorijo nekaj vmesnega ... Zdi se mi, da Vesna Pernarčič še najbolj povleče po koprsko. Vendar mora tudi razumeti, da od Postojne naprej večina ne ločuje posameznih narečij, za njih je primorščina primorščina. Zdi se mi, da je prav ta melodija primorskega jezika to, kar je večino Slovenije dodatno očaralo. Ta mehkoba, kako se stvari povejo, karakterji, humor – čeprav ga pišejo Ljubljanci. Mi dobimo namreč v roke tekst v slovenščini, potem pa si ga včas igralec prilagodi. Na začetku je šlo bolj težko, zdaj, po treh sezona, pa smo že zelo uigrani.

Pred kamero in na odru. Kaj ti je bližje?

Gledališče je živa stvar in ko stope na oder imas vsak večer znova pred sabo specifično publiko, v enem prostoru. Pri gledališki igri je veliko odvisno od majhnih vsakodnevnih dogodkov, kakšen dan imas prej, kaj se ti dogaja preden prideš zvečer na predstavo. Tukaj nastajajo vsakodnevne nianse, zato sem rekel, da je gledališče živa stvar. Za televizijo pa enkrat ali dvakrat posnameš in se potem gledaš na TV čez en mesec. Je pa res, da v teatru vsaj dva meseca na vajah skupaj z ostalimi pripravljaš lik in se postopoma vzivljaš, da potem lahko lik doživiš na premieri. Pred kamero je drugače, predpripravo moraš narediti sam, prej, na snemanju gre hitro, s kratkimi pavzami, med katerimi se preoblečemo in zamenjamo prostor, kjer snemamo druge sekvence. Oboje mi je všeč, vendar mislim, da je zame vseeno glavno gledališče, ker upam, da bom to počel celo življenje in je to moj poklic. TV pa je druge vrste izziv. Do zdaj smo za Štorijo posneli 170 delov, kar je ogromno, toliko kot 80 celovečerjev, če se malo pohecam. Naučil smo se ogromno o igri pred kamero in dobil zelo veliko izkušenj. Skratka, vsaka od teh dveh stvari ima svoje dobre in slabše lastnosti, vseeno pa je gledališče v mojem življenju neka stalnica.

V SSG-ju si že deset let. Kaj bi moral gledališče narediti, da se še bolj odpre in predvsem, da privabi v svoje se-deže mlade?

Mislim, da gledališče veliko naredi za to. Vedno bolj ugotavljam, da je težava v današnjem času digitalizacije, pa na žalost tudi v publiku, v vzgoji publike. Naše gledališče skuša uprizorjati kvalitetne predstave za otroke v vrtcih, šolah in v licejih. Mogoče bi morale tudi šole še malček več narediti za predpripravo otrok, ki obiskujejo predstave. Se pogovarjati z njimi o dramskem besedilu preden gredo v gledališče. Poleg tega se mi včasih dozdeva, kot da je prvi jezik mladine zamejščina, nato italijansčina, slovenščina pa je samo za v solo. In ko v gledališču igramo predstavo v pravilni pogovorni slovenščini, ki je osnova vsega, se dostikrat zgodi, da mladih ne zanima, ker jim je pretežko. Vendar pa bi bilo prav zaradi tega treba vzga-

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Si zamejc, če ...na privezu ob pomolu San Carlo vidiš gusarsko ladjo«

»Ma barča je lepa, dej!«

»Tudi tiste, ki so pretovarjale nalovljene zamorce v Novi Svet niso bile grde.«

(kommentarji M.K. in I.G. na FB strani Si zamejc, če)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

jati mlade in jih spodbujat, da obiskujejo slovenske predstave.

Ampak naše narečje je kot v Ljubljani ljubljansčina ...

Seveda, ampak v Ljubljani imajo mladi več stika s slovenščino, več gledajo slovensko televizijo. Tukaj pa se je treba že najmanj že vsakdanje, pa tudi uradne in birokratske stvari zmeniti v italijansčini. Ko sem na primer v SSG igral Pedenjpeda, kjer so bili sami otroci, se je zgodilo, da niso razumeli. Ne glede na to, pa mislim, da je nasploh kriva dobra digitalizacija. Ko smo morali mi v šoli napisati referat, smo šli v knjižnico, zdaj pa otroci napišejo v google in najdejo. Ni jim treba več dosti narediti in se potruditi. Seveda ima digitalizacija tudi dobre lastnosti, svet je postal manjši, dosegljivejši. Po drugi strani pa je to poneumljanje mladih in mladi bi se moralni sami potruditi, da pridejo v gledališče, ker tea-

ter obstaja že tri, štiri tisoč let in bo po mojem mnenju obstajal tudi potem, ko ne bo več kina, dvd-jev in vsega tega, saj je gledališče živa stvar, v njem se pretaka posebna energija, saj je na odru pred tabo nekdo živ.

Odvisno je tudi od tega, katere predstave mladim ponudi.

Veš, koliko super predstav smo imeli, pa mladih ni bilo? V Trstu obstaja urbana legenda, da se v SSG igra slabe predstave, to velja za vse, mlade in starejše in to govorijo večinoma tisti, ki že več let ne hodijo v gledališče. Potem to ljudje slišijo in ne pridejo. Ni problem teater, teater naredi dosti stvari, da bi mladim približal gledališče, naša Valentina je super organizatorka. S šolami mladi pridejo na predstave, potrebna pa bi bila tudi samoiniciativa. Ne samo mladih, tudi starejših. Včasih imam občutek, da ljudje sploh nočijo razumeti, kaj se dogaja z gledališčem. Ko sem bil ne dolgo nazaj na neki banki, me je gospod, ki me je prepoznal vprašal, zakaj ne igramo več Cankarja. Odgovoril sem mu, gospod, zato, ker nas je samo sedem v tem siromašnem ansamblu, ker v gledališču ni več denarja. Povejte mi Cankarjevo igro za sedem ljudi? Tu pa smo že skoraj pri zamejski politiki. Mogoče ne bi bilo slabo, da bi se zamejstvo odločilo, kaj jim pomeni to gledališče, kaj bi radi z njim. Naš ansambel je v zadnjih letih vsake sezono prinesel gledališču kakšno nagrado ali priznanje s festivalov, z Boršnikovega srečanja, Festivala slovenske Drame, ali drugih. Nelogično in čudno se mi zdi, da javnost v zamejstvu meni, da ne ustvarjamo dobrih predstav, v slovenskem prostoru pa so naše predstave cenjene in vedno zelo dobro obiskane. Po čem se torej publiki razlikujeta? Jaz vsekoga, ki mi začne na splošno govorit o slabih kvalitetih naših predstav vprašam: kdaj ste pa bili nazadnje v našem teatru? In odgovor je največkrat: že nekaj let ne, ampak sem slišal.

RAI3bis
SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** Igra: Colors **15.15** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.40** La vita in diretta **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** I migliori anni **23.55** TV7

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.15** Nad.: Il tocco di un angelo **8.00** Serija: Le sorelle McLeod **9.25** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Castelli **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. **21.05** LOL

21.15 Film: I mercenari (akc., '10, i. S. Stallone, J. Statham) **23.00** Serija: The Blacklist

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2016, 13. etapa **18.00** Geo **20.00** Blob **20.10** Viaggio nell'Italia del Giro **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Dallas Buyers Club (dram., '13, i. M. McConaughey, J. Leto) **23.10** Sfide

RAI4

11.35 17.45 Flashpoint **12.00** 17.40 Rai Player **13.10** Star Trek Enterprise **15.00** Fairy Tail **15.25** Numbers **17.35** Novice **19.20** Ghost Whisperer **21.10** Criminal Minds **22.40** Ray Donovan **23.40** Orange is the New Black

RAI5

14.00 Wild Italy **14.45** Australia con Simon Reeve **15.45** 18.50 Trans Europe Express **17.00** Vermeer, l'occhio del pittore **17.50** La vita nascosta dei capolavori **18.45** Novice **19.45** Memo - L'agenda culturale **20.40** Rai Player **20.45** Passepartout **21.15** Dok. film: George Harrison - Living in the Material World **23.05** Ubiqu - Metamorfosi **23.35** Terza pagina

RAI MOVIE

13.45 17.35 Rai Player **13.55** Film: La vendetta dell'uomo chiamato Cavallo (western, '76) **16.00** Film: Cardiofitness (kom., '07) **17.30** Novice **17.45** Film: Troppo forte (kom., It., '86, r. in i. C. Verdone) **19.40** Film: I fischissimi (kom., It., '81)

21.10 Film: The Lady - L'amore per la libertà (dram., '11, i. M. Yeo) **23.20** Film: Young Detective Dee - Il risveglio del drago marino (pust., '13)

RAI PREMIUM

11.25 Nad.: Un posto al sole **12.20** 17.40 Rai Player **12.30** Nad.: Il commissario Nardone **13.25** Ri... parlamone **14.15** Serija: Sulle tracce del crimine **15.15** Anica - Appuntamento al cinema **15.20** Nad.: Cuori

RETE4

6.25 Media Shopping **6.55** Serija: Hunter **8.55** Nad.: Bandiera **9.45** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.35** Film: Assassino sul Nilo (det., '78) **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Quarto Grado

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici - Day Time **16.20** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'invasione **21.10** Film: Un'estate ai Caraibi (kom., It., '09, r. C. Vanzina) **23.40** Film: Una donna per la vita (kom., It., '11)

ITALIA1

6.35 Risanke in otoške oddaje **8.15** Nad.: Settimo cielo **10.15** Serija: Dr. House - Medical Division **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Športna rubrika **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.35** Nan.: My Name is Earl **16.05** Nan.: Due uomini e 1/2 **17.00** Nan.: Friends **18.00** Nan.: Mike & Molly **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Serija: The Flash **22.00** Serija: Arrow **23.05** Serija: Constantine

IRIS

13.05 Film: Il testimone (triler, Fr., '78) **15.10** Film: L'amore ritrovato (dram., It., '04) **17.15** Film: Mi faccio la barca (kom., It., '80) **19.20** Serija: Supercar **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Impatto imminente (triler, '93, i. B. Willis, S. J. Parker) **23.00** Film: Trappola sulle Montagne Rocciose (akc., '95, i. S. Seagal)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Sfera **18.00** Serija: Josephine, ange gardien

20.35 Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Bersaglio Mobile

LA7D

6.20 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **6.30** The Dr. Oz Show **7.30** 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **11.20** SOS Tata **13.30** Serija: Providence **16.45** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Nad.: Sex and the City

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.50** 0.30 Cisl Informa **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.40** 21.00 Ring **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.00** Star bene in TV **20.00** Apriti cielo **20.05** Happy Hour

CIELO

11.30 13.00 MasterChef Australia **12.45** Novice **14.15** MasterChef Italia **16.15** 18.15 Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.15** Film: Carne tremula (dram., Šp., '97) **23.15** Film: Legami! (dram., '90)

DMAX

12.30 Rimozione forzata **13.20** Affari in valigia **14.10** Gator Boys: gli acchiappalliga-

tori **15.50** Serija: Provaci ancora prof **17.35** Novice **17.50** Serija: Il commissario Rex **19.30** Nad.: Capri **20.25** Nad.: Tutti pazzi per amore **21.20** Film: Katie Fforde - Diagnosi d'amore (dram.) **23.00** Nad.: Tutti i costi **21.10** The Last Alaskans **22.00** Nuovi e crudi **22.55** Oro degli abissi

SLOVENIJA1

6.00 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.25 Kvizi: Taksi **11.40** Ugriznimo znanost **12.20** Dok. serija: Na poti **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Tarča **14.25** Globus **15.10** Mostovi - Hidrok **15.40** 18.10 Otroški program: OP! **16.35** Duhovni utrip **17.30** Slovenski magazin **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Slovenski pozdrav **21.25** Na lepše **22.00** Odmevi **23.05** Film: Poslednja postaja (dram.)

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške oddaje **8.10** Zgodbe iz školjke **8.40** 23.45 Točka **9.40** Odd.: Bleščica **10.45** Sledi **11.10** 17.00 Halo TV **11.50** Dobro jutro **14.00** O živalih in ljudeh **14.25** Na vrhu **15.10** Posebna ponudba **16.10** Dober dan **17.50** Kvizi: Vem! **18.20** TV poroka **18.55** Plavanje: EP

20.50 Film: Tavanje v temi (dram.) **22.35** Polnočni klub

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** City Folk **15.00** Vesolje je... **15.30** Dimela cantando **16.50** 21.50 Drobetine in... 45 let TV Koper-Capodistria **17.10** Glasba zdaj **17.25** Sredozemlje **18.00** To bo moj poklic **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Aktualnost **20.00** Dok.: K2 **20.30** Najlepše besede **21.00** Folkest **2012** **22.15** Iz arhiva po vaših željah **23.00** Dok.: Mister Gadget **23.05** Road to UEFA EURO 2016 **23.35** Kratki film: Clinger **23.50** Kratki film: Giulia

POP TV

7.00 Risanke **8.20** 9.30, 11.00, 12.10 Tv prodaja **8.35** 15.35 Nad.: Italijanska nevesta **10.00** 16.55 Serija: Komisar Rex **11.15** 14.35 Nad.: Nedolžna vsiljivka **12.25** 17.55 Moja mama kuha bolje! **13.30** 20.00 Nad.: Usodo vina **16.30** 18.55, 22.30 Novice **20.00** Nad.: Čista desetka **21.00** Bitka parov **23.00** Eurojackpot **23.05** Film: Dva za ločitev (kom.)

KANAL A

7.00 18.00, 19.55 Svet **7.55** 12.25 Serija: Odvetnik z ulice **8.55** 13.40 Risanke **9.45** 11.55 Nad.: Od zaroke do poroke **10.15** 11.25, 11.40 Tv prodaja **10.30** 18.55 Serija: Kar bo, pa bo **14.15** Film: Glej, kdo se oglaša (kom.)

16.10 Serija: Mentalist **20.00** Serija: Alarm za Kobra 11 **21.00** Big Brother **22.00** Big Brother Klub **22.30** Film: 007 - Samo za tvoje oči (akc.)

PLANET TV

10.55 15.55 Nad.: Esperanza **11.55** Tv prodaja **12.25** Serija: Havaji 5.0. **13.30** 22.10, 23.15 Bilo je nekoč **14.45** Zdravnik svetuje **16.55** 20.05 Nad.: Ena žlahtna štorija **18.00** Glej, kdo kuha **18.45** 21.55 Danes

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

S klinično psihologinjo in psihoterapevtko Martino Flego se bomo v Studiu D po 11.00 dotaknili področja medosebnih odnosov, h kateremu sodi tudi čustvena vez, ki jo poznamo kot navezanost. Navezanost ali bolje stili navezanosti, kot jih imenuje psihološka stroka, odigravajo v člove

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.35
Dolžina dneva 15.07

LUMINOSITET
Luna vzide ob 19.07 in zatone ob 5.33

NA DANŠNJI DAN 1975 - Višek zgodnjega vročinskega vala na Primorskem. V Vipolžah so izmerili 31,5 °C, v Biljah pri Novi Gorici je bilo s 31,3 °C le malenkost manj vroče, v Tolminu se je temperatura dvignila do 30,3 °C, v Šmarjah pri Sežani do 29,0 °C in v Dragonji do 28,9 °C.

V hribovitem svetu bo vreme spremenljivo; tudi na obali in v spodnji nižini bo sprva še prevladovala spremenljiva oblačnost in pihala bo zmerna burja, popoldne pa se bo razjasnilo in zapilihali bodo krajnji vetovi. Ni sicer povsem izključena možnost za kakšno kratkotrajno popoldansko plohu.

Popoldne bo pretežno oblačno z občasnim dežjem, na zahodu bodo vmes tudi posamezne nevrite. V severovzhodnih krajih bo večinoma suho. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo. Najvišje dnevne temperature bodo od 15 do okoli 20 stopinj C.

Po nižinah in na obali bo v glavnem jasno vreme; v hribih le zmero oblačno. Ničla bo nad 3000m. Pihali bodo krajnji vetovi.

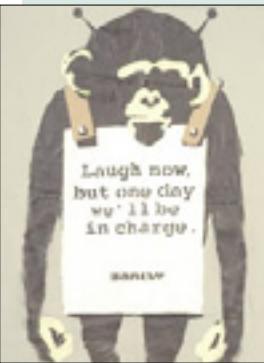
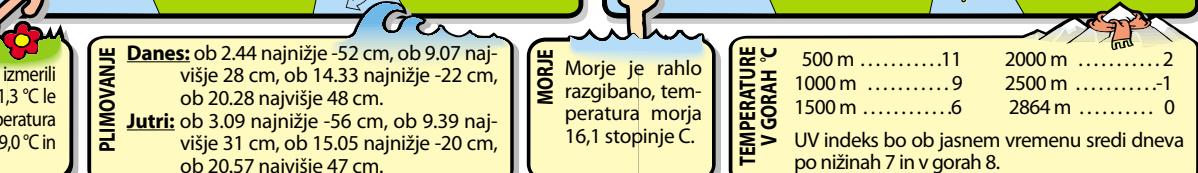
V zahodnih krajih bo delno jasno. Drugod bo dopoldne večinoma oblačno, v južni in vzhodni Sloveniji bo občasno še rahlo deževalo. Popoldno bo tudi v notranjosti Slovenije več sonca, nastajale bodo plohne. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem šibka do zmerna burja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.44 najnižje -52 cm, ob 9.07 najvišje 28 cm, ob 14.33 najnižje -22 cm, ob 20.28 najvišje 48 cm.
Jutri: ob 3.09 najnižje -56 cm, ob 9.39 najvišje 31 cm, ob 15.05 najnižje -20 cm, ob 20.57 najvišje 47 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 16,1 stopinje C.

TEMPERATURE Č
500 m ..... 11 2000 m 2
1000 m ..... 9 2500 m ..... -1
1500 m ..... 6 2864 m 0
UV indeks bo ob jašnem vremenu sredi dneva po nižinah 7 in v gorah 8.

V Rimu ogled Banksyjevih del

RIM - V palači Cipolla v Rimu bodo 24. maja odprli razstavo del svetovno znanega gverilskega grafitarja, poznanega pod imenom Banksy. Postavitev Vojna, kapitalizem & svoboda bo združila okoli 120 slik, grafik in skulptur. Razstava bo na ogled do 4. septembra. Med drugim bo mogoče videti črno-belo, s šablono narejeno opico, ki ima okrog vrata obešeno tablo z napisom "Laugh now but one day we'll be in charge", ali pa grafiko supermodela Kate Moss v stilu Andyja Warhola. Po besedah sodnika razstave Acorisa Andipe bo v Rimu na ogled doslej najobsežnejši korpus Banksyjevih del. Gverilskega grafitarja nekateri kujejo v zvezde, saj so ga kronali za "kralja urbane umetnosti", spet drugi ga imajo za mazaškega vandala, prodano dušo ali subkulturnega izdajalca.

Varnostnik prodal morilsko pištolo

MIAMI - Nekdanji varnostnik iz Floride George Zimmerman je v sredo končal spletno dražbo pištola, s katero je leta 2012 ubil temnopoltega Trayvona Martina. Pištola, ki je ubila neoboroženega najstnika, je bila prodana za skoraj 140.000 dolarjev. Ime kupca ostaja anonimno. Zimmerman je leta 2012 ustrelil najstnika s trditvijo, da se je počutil ogroženega, kar je glede na zakonodajo Floride sprejemljivo in policija ga ni arretirala. Zaprl so ga kasneje, ko je po ZDA izbruhnilo veliko ogroženje. Nazadnje je bil oproščen in so mu vrnili pištolo, ki jo je sedaj izkoristil za dober zasluzek.

ZDA - Po pretepu med pristaši Sandersa in Clintonove v Las Vegasu

Namesto republikancev se nasilja na konvenciji zdaj bojijo demokrati

NEW YORK - Po razburljivi državni konvenciji konec prejšnjega tedna v ameriški zvezni državi Nevada se zdaj nekateri vodilni člani demokratske stranke bojijo morebitnega nasilja na nacionalni konvenciji konec julija v Philadelphia. Še pred nekaj tedni je kazalo, da bo bolj nevarna republikanska konvencija v Clevelandu. Marca je Donald Trump zagrozil z nemiri na konvenciji, če mu bo vodstvo republikanske stranke skušalo odvzeti zmago, vendar so odtlej odstopili vsi njegovi nasprotники in dvoma o zmagovalcu na republikanski strani ni več.

Dvoma ni niti o zmagovalki na demokratski strani, a senator iz Vermonta Bernard Sanders tega še ni pripravljen povedati svojim privržencem. Vodstvo stranke ga ne sili v odstop, čeprav nima več možnosti za zmago proti Hillary Clinton. Nekdanja državna sekretarka bo imela 7. junija na svoji strani dovolj delegatov za zmago, česar se zaveda vsaj del Sandersovih privržencev, saj je doslej že pet njegovih skupin pri policiji zaprosilo za dovoljenje za proteste.

Bernie Sanders
ANSA

Sanders je s svojim bojem za bolj pravico družbo navdušil množice mladih belih neodvisnih in demokratskih volivcev, kljub temu pa je »tiha večina« ostala na strani Clintonove, ki je osvojila več držav, več delegatov in več glasov volivcev kot

Sanders, čeprav njena zborovanja niso takoj nanelektrena. V Las Vegasu so Sandersovi podporniki metalni stoli in steklenice ter kasneje grozili državni predsednici stranke Roberti Lange s smrto, ker so se počutili opeharjene pri delitvi delegatov. Sanders se je na kritike v torek odzval kljubovalno in dejal, da gre za neumnosti, ker ne verjame, da bi bili njegovi podporniki sposobni cesar takega.

Predsednica nacionalnega odbora stranke Debbie Wasserman Shultz je odvrnila, da Sandersova izjava priliva olja na ogenj, nakar so jo iz Sandersovega volilnega štaba obtožili, da je od samega začetka pristranska v korist Clintonove. Sanders je k odločnejšemu obvladanju podpornikov pozval tudi podpredsednik ZDA Joe Biden, ki pa je obenem izrazil prepričanje, da se bo stranka do konvencije poenotila. Demokrati upajajo, da se bo Sanders obnašal tako kot leta 2008 Clintonova, ki je na koncu povsem podprla Baracka Obama ne glede na ostro kampanjo pred tem.

Do zadnjih strankarskih volitev v prestolnici Washington je sicer še slab mesec in Sanders nadaljuje z napadi na Clintonovo in svojo stranko zaradi povezav z Wall Streetom in bogatimi donatorji. Obenam pa zagotavlja, da bo storil vse, da Trump ne bo predsednik.

Sanders ima sicer prav, ko trdi, da bi demokrati z njim lažje spet prišli do Bele hiše. V vseh hipotetičnih nacionalnih anketah namreč redno premaguje Trumpa, v sredo pa je bila objavljena že druga anketa v zadnjem času, ki kaže, da ima Trump prednost pred Clintonovo. Okrog 100 drugih anket je sicer doslej dalo prednost Clintonovi, vendar pa anketa televizije Fox ugotavlja, da bi Trump danes dobil 45 odstotkov glasov, Clintonova pa 42 odstotkov. Sanders pa bi Trumpa premagal s 46 odstotki proti 42. (sta)

AMNESTY - Anketa v 27 državah sveta

Večina državljanov naklonjenih beguncem

LONDON - Raziskava mednarodne nevladne organizacije za človekove pravice Amnesty International (AI), ki so jo izvedli v 27 državah po svetu, je pokazala, da bi večina državljanov oz. v povprečju 80 odstotkov sprejela begunce v svoje države, številni tudi v svoje domove.

Zato AI poziva vlade držav, naj sledijo volji državljanov in sprejmejo več beguncev.

»Ljudje so pripravljeni iti presestljivo daleč, da bi bili begunci sprejeti. Javnomenenska raziskava je razkrila tudi, kako je protibegunska politična retorika v neuskladju z javnim mnenjem,« pravijo v AI. »Številke so nazorne. Ljudje so beguncem pripravljeni izraziti dobrodošlico, nehuman odziv vlad na begunško krizo pa so precej neskladni s pogledi njihovih državljanov,« je glede rezultatov raziskave dejal generalni sekretar AI Salil Shetty.

Javnomenensko raziskavo, v kateri je sodelovalo več kot 27.000 ljudi, je po naročilu AI opravilo podjetje za strateško svetovanje GlobeScan, ki je primerjalo 27 držav z vseh celin na podlagi pripravljenosti ljudi, da bi begunci živeli v njihovih državah, mestih, soseskah in domovih.

»Rezultati razkrivajo, kako sramotno se vlade igrajo kratkoročno politiko z življenji ljudi, ki bežijo pred vojno in represijo. Vlade morajo upoštevati rezultate raziskave, saj jasno kažejo, da je večina ljudi pripravljenih beguncem v svojih državah izraziti dobrodošlico,« je dodal Shetty. Amnesty International zato poziva vlade, naj se odzovejo na

begunško krizo in do konca leta 2017 v svoje države preselijo 1,2 milijona beguncev.

Največ vprašanih sprejem beguncev podpira na Kitajskem, sledita Nemčija in Velika Britanija. Na dnu lestvice 27 držav pa so pristale Rusija, Indonezija in Tajška. Kar 46 odstotkov vprašanih na Kitajskem bi begunce sprejelo v svoje domove. 57 odstotkov anketiranih v Nemčiji je dejalo, da bi sprejeli begunce v svojih soseskah, vsak deseti pa tudi v lastnem domu. Skoraj vsak Nemec oz. 96 odstotkov jih je dejalo, da bi sprejel begunce v svojo državo, nавaja AI. 29 odstotkov anketiranih prebivalcev Otoka je pripravljenih sprejeti begunce v lastnih domovih, poleg tega jih je še dodatnih 47 odstotkov dejalo, da bi sprejeli begunce v svojih soseskah. Velika večina bi beguncem dovolila vstop v državo.

Tudi v državah, ki so že sprejeli veliko število ljudi, se podpora sprejemjanju beguncev ne zmanjšuje. Med prvimi desetimi državami sta poleg Nemčije tudi Grčija in Jordanija.

V nekaterih državah pa so manj naklonjeni sprejemu beguncev. V svoj dom bi jih dovolil le en odstotek Rusov in trije odstotki Poljakov. V Rusiji 61 odstotkov vprašanih beguncem ne bi dovolilo vstopa v državo. V raziskavi so sodelovali prebivalci Argentine, Avstralije, Brazilije, Čila, Kanade, Kitajske, Francije, Gane, Grčije, Indije, Indonezije, Jordanije, Južne Afrike, Južne Koreje, Kenije, Libanona, Mehike, Nemčije, Nigerije, Pakistana, Poljske, Rusije, Španije, Tajske, Turčije, Velike Britanije in ZDA.

Donald Trump lani zaslužil 557 milijonov dolarjev

NEW YORK - Republikanski predsedniški kandidat Donald Trump je ameriški volilni komisiji (FEC) prijavil 557 milijonov dolarjev dohodka v lanskem letu. Njegova najverjetnejša demokratska protikandidatka Hillary Clinton je zaslužila nekaj manj kot sedem milijonov dolarjev, večinoma s prodajo knjige in govor.

Vloga Clintonove pri FEC ima 11 strani, Trumpova pa kar 104 strani in navaja več kot 550 organizacij ali podjetij, kjer je direktor, predsednik ali član. Prijavil je tudi sponzor dohodek od prodaje kozmetike in oblačil, ki je bil nižji od 50.000 dolarjev. Trump med drugim služi s prodajo, oddajanjem v najem, knjigami, delnicami in celo pokojninami. Pokojnino v višini 170.000 dolarjev je dobil lani od igralskega ceha zaradi svojih številnih televizijskih nastopov v oddajah, nadaljevankah in filmih. Kar 3,7 milijona dolarjev je zaslužil s svojim letalom, čeprav gre za potegavščino v Trumpovem slogu, saj je denar za to plačala njegova predsedniška kampanja, ki si jo je lahni financiral večinoma sam. Restavracije so mu navrtle okoli štiri milijone dolarjev, 50 milijonov dolarjev pa je dobil s prodajo licence za miss Universe.